

USAID | УКРАЇНА
ВІД АМЕРИКАНСЬКОГО НАРОДУ

ІБСЕД ІНСТИТУТ БЮДЖЕТУ ТА
СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНИХ ДОСЛІДЖЕНЬ

БЮДЖЕТНИЙ МОНІТОРИНГ

**АНАЛІЗ ВИКОНАННЯ БЮДЖЕТУ
ЗА СІЧЕНЬ – БЕРЕЗЕНЬ 2017 РОКУ**

ibser.org.ua

[/ibser.org.ua](https://www.facebook.com/ibser.org.ua)

БЮДЖЕТНИЙ МОНІТОРИНГ:

Аналіз виконання бюджету за січень – березень 2017 року

Бюджетний моніторинг

Видання підготовлено Інститутом бюджету та соціально-економічних досліджень (ІБСЕД)
у рамках реалізації проекту «Зміцнення місцевої фінансової ініціативи (ЗМФІ-ІІ) впровадження»
за підтримки Американського народу, наданої через Агентство США
з міжнародного розвитку (USAID)

СЕРІЯ КНИГ «БЮДЖЕТНИЙ МОНІТОРИНГ: АНАЛІЗ ВИКОНАННЯ БЮДЖЕТУ»

Серія видається Інститутом бюджету та соціально-економічних досліджень (ІБСЕД) у рамках реалізації проекту «Зміцнення місцевої фінансової ініціативи (ЗМФІ-II) впровадження» за підтримки Американського народу, наданої через Агентство США з міжнародного розвитку (USAID).

Головна мета проекту полягає у підвищенні результативності та прозорості використання бюджетних коштів шляхом запровадження програмно-цільового методу складання та виконання місцевих бюджетів, а також надання допомоги містам у впровадженні ефективної системи моніторингу енергетичних видатків.

www.ibser.org.ua

Бюджетний моніторинг: Аналіз виконання бюджету за січень – березень 2017 року

Видання створене та впорядковане фахівцями ІБСЕД:

Зубенко В. В. – Генеральний директор

Самчинська І. В. – заступник Генерального директора

Рудик А. Ю. – директор Департаменту податкової політики та моніторингу

Шаповал Т. А. – директор Департаменту методології та навчальних програм

Корнієнко А. І. – заступник директора Департаменту методології та навчальних програм

Богдан Т. П. – головний економіст Департаменту фінансової політики

Гринь А. В. – старший консультант з економічних питань Департаменту методології та навчальних програм

Бюджетний моніторинг: Аналіз виконання бюджету за січень – березень 2017 року / [В. В. Зубенко, І. В. Самчинська, А. Ю. Рудик та ін.] ; ІБСЕД, Проект «Зміцнення місцевої фінансової ініціативи (ЗМФІ-II) впровадження», USAID. – К., 2017. – 90 с.

Від видавця:

Зміст продукту є відповідальністю Інституту бюджету та соціально-економічних досліджень (ІБСЕД) і не обов'язково збігається з поглядами USAID або уряду США.

Усі права на це видання захищені. Використання матеріалів моніторингу має бути узгоджено з фахівцями ІБСЕД.

© USAID, 2017

© ІБСЕД, 2017

ЗМІСТ

Стислий виклад основних положень	10
РОЗДІЛ 1. ОГЛЯД НОРМАТИВНО-ПРАВОВОЇ БАЗИ З ПИТАНЬ БЮДЖЕТУ ЗА СІЧЕНЬ – ЧЕРВЕНЬ 2017 РОКУ	14
1.1. Дохідна частина державного бюджету	14
1.2. Видаткова частина державного бюджету та бюджетний процес.....	14
1.3. Місцеві бюджети та міжбюджетні відносини.....	18
РОЗДІЛ 2. АНАЛІЗ МАКРОЕКОНОМІЧНИХ ПОКАЗНИКІВ ЗА СІЧЕНЬ – БЕРЕЗЕНЬ 2017 РОКУ	22
РОЗДІЛ 3. АНАЛІЗ ПОКАЗНИКІВ БЮДЖЕТУ ЗА СІЧЕНЬ – БЕРЕЗЕНЬ 2017 РОКУ	34
3.1. Виконання дохідної частини зведеного та державного бюджетів за січень – березень 2017 року	34
3.2. Фінансування державного бюджету та державний борг за січень – березень 2017 року	45
3.3. Аналіз видатків і кредитування зведеного та державного бюджетів за січень – березень 2017 року	53
3.4. Виконання місцевих бюджетів за січень – березень 2017 року	63
Додаток А. Видатки державного бюджету за січень – березень 2015–2017 років за програмною класифікацією	83
Додаток Б. Стан перерахування субвенцій з державного бюджету місцевим бюджетам за січень – березень 2017 року	89

ПЕРЕЛІК ТАБЛИЦЬ

Таблиця 2.1	Номінальна і реальна заробітна плата у розрізі регіонів України за січень – березень 2015–2017 років	27
Таблиця 3.1.1	Доходи зведеного, державного та місцевих бюджетів у січні – березні 2014–2017 років	34
Таблиця 3.1.2	Структура доходів зведеного та державного бюджетів у січні – березні 2015–2017 років	36
Таблиця 3.2.1	Показники фінансування дефіциту державного бюджету за січень – березень 2013–2017 років	46
Таблиця 3.2.2	Витрати бюджету на погашення та обслуговування державного боргу за січень – березень 2013–2017 років	49
Таблиця 3.3.1	Видатки зведеного, державного та місцевих бюджетів за січень – березень 2015–2017 років	53
Таблиця 3.3.2	Темпи зростання окремих видів видатків зведеного, державного та місцевих бюджетів за січень – березень 2015–2017 років порівняно з попереднім періодом	56
Таблиця 3.3.3	Видатки державного бюджету за січень – березень 2015–2017 років у розрізі функціональної класифікації видатків та кредитування	58
Таблиця 3.3.4	Видатки державного бюджету (з міжбюджетними трансфертами) за січень – березень 2015–2017 років у розрізі економічної класифікації	59
Таблиця 3.3.5	Показники надання і повернення кредитів з / до бюджету за січень – березень 2015–2017 років	62
Таблиця 3.4.1	Надходження доходів до місцевих бюджетів (без урахування міжбюджетних трансфертів) за січень – березень 2015–2017 років	63
Таблиця 3.4.2	Видатки місцевих бюджетів (без урахування коштів, що передаються з місцевих бюджетів до державного бюджету) за січень – березень 2015–2017 років	72
Таблиця 3.4.3	Міжбюджетні трансферти, що надійшли з державного бюджету до місцевих бюджетів, за січень – березень 2015–2017 років	77

ПЕРЕЛІК ГРАФІКІВ

Графік 2.1	Індекси цін у січні – березні 2012–2017 років	25
Графік 3.1.1	Динаміка щомісячних надходжень до державного бюджету у 2012–2017 роках	35
Графік 3.1.2	Динаміка щомісячних надходжень податку на прибуток підприємств до державного бюджету у 2012–2017 роках	37
Графік 3.1.3	Динаміка щомісячних надходжень податку на додану вартість до державного бюджету у 2012–2017 роках	40
Графік 3.2.1	Порівняння обсягів запозичень до державного бюджету та погашення державного боргу у січні – березні 2008–2017 років.....	47
Графік 3.3.1	Динаміка щомісячних видатків зведеного бюджету у 2012–2017 роках	54
Графік 3.3.2	Частка видатків соціального спрямування у структурі видатків зведеного, державного та місцевих бюджетів за січень – березень 2012–2017 років.....	55
Графік 3.3.3	Динаміка частки видатків спеціального фонду державного бюджету без урахування міжбюджетних трансфертів за січень – березень 2012–2017 років	57
Графік 3.4.1	Динаміка щомісячних надходжень доходів місцевих бюджетів (без урахування міжбюджетних трансфертів) у 2011–2016 роках.....	64
Графік 3.4.2	Динаміка надходжень акцизного податку на роздрібний продаж підакцизних товарів у 2015–2017 роках	66
Графік 3.4.3	Динаміка щомісячних видатків місцевих бюджетів за 2012–2017 роки	73
Графік 3.4.4	Темпи зростання міжбюджетних трансфертів та доходів місцевих бюджетів за січень – березень 2012–2017 років	78

ПЕРЕЛІК ДІАГРАМ

Діаграма 2.1	Реальний ВВП за видами економічної діяльності в I кварталі 2017 року до I кварталу 2016 року і до попереднього кварталу	22
Діаграма 2.2	Індекси виробництва промислової та сільськогосподарської продукції за січень – березень 2016–2017 років	24
Діаграма 2.3	Експорт та імпорт товарів і послуг за січень – березень 2016–2017 років.....	28
Діаграма 2.4	Структура зовнішньої торгівлі товарами за основними країнами-партнерами у січні – березні 2016–2017 років	29
Діаграма 2.5	Платіжний баланс України у січні – березні 2015–2017 років.....	31
Діаграма 2.6	Обмінний курс гривні та офіційні резервні активи у 2015–2017 роках.....	32
Діаграма 3.1.1	Надходження податку на прибуток підприємств різних форм власності у січні – березні 2016–2017 років.....	38
Діаграма 3.1.2	Структура надходжень податку на доходи фізичних осіб до державного бюджету у I кварталі 2016–2017 років.....	38
Діаграма 3.1.3	Обсяги надходжень рентної плати та плати за використання інших природних ресурсів у I кварталі 2016–2017 років	39
Діаграма 3.1.4	Щомісячні обсяги надходжень податку на додану вартість та відшкодувань податку з бюджету в 2016–2017 роках.....	41
Діаграма 3.1.5	Структура надходжень податків на міжнародну торгівлю та зовнішні операції до державного бюджету за січень – березень 2016–2017 років.....	41
Діаграма 3.1.6	Структура надходжень акцизного податку до державного бюджету за січень – березень 2016–2017 років.....	42
Діаграма 3.1.7	Структура неподаткових надходжень до державного бюджету за січень – березень 2015–2017 років	43
Діаграма 3.1.8	Структура надходжень доходів від операцій з капіталом до державного бюджету за січень – березень 2015–2017 років	44
Діаграма 3.2.1	Основні показники виконання Державного бюджету України за січень – березень 2010–2017 років	45
Діаграма 3.2.2	Обсяги фінансування дефіциту державного бюджету за джерелами у січні – березні 2015–2017 років	48
Діаграма 3.2.3	Структура державного та гарантованого державою боргу станом на 31 березня 2014–2017 років	50
Діаграма 3.2.4	Валютна структура державного та гарантованого державою боргу станом на 31 березня 2017 року.....	51
Діаграма 3.3.1	Темпи приросту ВВП і видатків зведеного бюджету за січень – березень 2014–2017 років	54
Діаграма 3.3.2	Динаміка видатків державного бюджету січень – березень 2015–2017 років у розрізі функціональної класифікації.....	57

Діаграма 3.3.3	Структура видатків державного бюджету за січень – березень 2016–2017 років у розрізі економічної класифікації.....	60
Діаграма 3.4.1	Частка доходів у розрізі фондів державного та місцевих бюджетів у доходах зведеного бюджету за січень – березень 2014–2017 років.....	63
Діаграма 3.4.2	Структура доходів місцевих бюджетів за січень – березень 2013–2017 років.....	64
Діаграма 3.4.3	Динаміка надходжень податку на доходи фізичних осіб за січень – березень 2013–2017 років.....	65
Діаграма 3.4.4	Динаміка надходжень місцевих податків і зборів за січень – березень 2013–2017 років.....	67
Діаграма 3.4.5	Динаміка надходжень плати за землю за січень – березень 2013–2017 років.....	67
Діаграма 3.4.6	Динаміка надходжень земельного податку та орендної плати за січень – березень 2013–2017 років.....	68
Діаграма 3.4.7	Динаміка надходжень єдиного податку для суб'єктів малого підприємництва за січень – березень 2013–2017 років.....	68
Діаграма 3.4.8	Динаміка надходжень єдиного податку з юридичних і фізичних осіб за січень – березень 2013–2017 років.....	69
Діаграма 3.4.9	Структура неподаткових надходжень місцевих бюджетів за січень – березень 2013–2017 років.....	70
Діаграма 3.4.10	Динаміка доходів від операцій з капіталом за січень – березень 2013–2017 років.....	70
Діаграма 3.4.11	Частка доходів бюджету розвитку за видами надходжень в доходах місцевих бюджетів (без урахування міжбюджетних трансфертів) за січень – березень 2016 року.....	71
Діаграма 3.4.12	Частка доходів бюджету розвитку за видами надходжень в доходах місцевих бюджетів (без урахування міжбюджетних трансфертів) за січень – березень 2017 року.....	71
Діаграма 3.4.13	Частки видатків у розрізі фондів державного та місцевих бюджетів у видатках зведеного бюджету за січень – березень 2014–2017 років.....	72
Діаграма 3.4.14	Частка видатків місцевих бюджетів у ВВП за січень – березень 2016–2017 років.....	73
Діаграма 3.4.15	Структура видатків місцевих бюджетів за функціональною класифікацією за січень – березень 2016–2017 років.....	74
Діаграма 3.4.16	Видатки місцевих бюджетів у розрізі функціональної класифікації за січень – березень 2016–2017 років.....	75
Діаграма 3.4.17	Структура видатків місцевих бюджетів за економічною класифікацією за січень – березень 2016–2017 років.....	76
Діаграма 3.4.18	Видатки місцевих бюджетів за економічною класифікацією за січень – березень 2016–2017 років.....	76
Діаграма 3.4.19	Динаміка перерахування трансфертів, що передаються з державного бюджету до місцевих бюджетів, за січень – березень 2012–2017 років.....	78

Діаграма 3.4.20	Структура трансфертів, що передаються з державного бюджету до місцевих бюджетів, за січень – березень 2016 року	79
Діаграма 3.4.21	Структура трансфертів, що передаються з державного бюджету до місцевих бюджетів, за січень – березень 2017 року	79
Діаграма 3.4.22	Динаміка перерахування трансфертів із місцевих бюджетів до державного бюджету за січень – березень 2012–2017 років	82

СТИСЛИЙ ВИКЛАД ОСНОВНИХ ПОЛОЖЕНЬ

Вашій увазі пропонується періодичне видання «Бюджетний моніторинг: Аналіз виконання бюджету», підготовлене експертами Інституту бюджету та соціально-економічних досліджень (ІБСЕД) у рамках виконання проекту «Зміцнення місцевої фінансової ініціативи (ЗМФІ-П) впровадження» (USAID).

Матеріали моніторингу ґрунтуються на офіційній звітності Державної казначейської служби України, інформації Державної служби статистики України, даних Міністерства фінансів України, Міністерства економічного розвитку і торгівлі України, Комітету Верховної Ради України з питань бюджету та відомостей інших офіційних джерел.

У цьому виданні традиційно наведено стислий огляд змін, що відбулися в законодавчій базі, охарактеризовано основні макроекономічні показники. Детально проаналізовано підсумки виконання зведеного, державного та місцевих бюджетів, що дало змогу визначити вплив на їх стан ухвалених фіскальних рішень. Особлива увага приділена оцінці виконання місцевих бюджетів як головного фінансового механізму забезпечення населення соціальними послугами та гарантіями.

Макрофінансова ситуація у січні – березні 2017 року була стабільною, однак зростання промислового виробництва припинилося: індекс **виробництва промислової продукції** за вказаний період становив 99,3 % до I кварталу попереднього року. Обсяги виробництва зростали в тих видах промислової діяльності, які орієнтуються на задоволення внутрішнього попиту і завоювання експортних ринків. У зазначений період відбулося покращення цінових умов торгівлі та підвищення зовнішнього попиту на експортовану продукцію. З іншого боку, в умовах економічної блокади ОРДЛО¹ уповільнювалася діяльність у тих галузях, які мали тісні виробничі зв'язки з підприємствами на окупованих територіях.

Реальний ВВП в Україні за I квартал 2017 року зріс на 2,5 % порівняно з I кварталом 2016 року, але зменшився на 0,3 % порівняно з IV кварталом 2016 року. Номінальний ВВП у I кварталі становив 583,9 млрд грн, а зміна дефлятора ВВП до I кварталу 2016 року – 25,1 в. п. Рушійними силами збільшення доданої вартості за аналізований період стали кінцеві споживчі витрати домашніх господарств і сектору загального державного управління, однак зменшення валового нагромадження та експорту товарів і послуг негативно позначалося на динаміці реального ВВП. Країни Європейського Союзу та єврозони демонстрували помірні темпи економічного зростання: реальний ВВП збільшився на 2,4 % та на 2,5 % відповідно. Важливим аспектом (який у перспективі позитивно впливатиме на обсяги українського експорту) є те, що на середньостроковому часовому проміжку показники економічного зростання ЄС покращуються.

Індекс споживчих цін за I квартал 2017 року становив 103,9 % проти 101,5 % у відповідному періоді 2016 року. Основними драйверами зростання споживчих цін стали значні темпи приросту цін виробників промислової продукції (6,4 %), підвищення адміністративно регульованих цін і тарифів (на електроенергію та пасажирські перевезення), збільшення акцизів на алкоголь і тютюнові вироби, а також підвищення мінімальної заробітної плати й активізація експорту харчових продуктів, які надали поштовх до зростання внутрішніх цін на продовольчі товари. Водночас стабілізація інфляційних очікувань і зміцнення обмінного курсу гривні були стримуючими факторами інфляційних процесів в Україні.

Реальна заробітна плата за січень – березень 2017 року зросла на 19,3 % до відповідного періоду попереднього року (за той самий період 2016 року її скорочення становило 6,8 %). Зростання реальної заробітної плати мало місце в усіх областях України і в м. Києві. Продовження її зростання в умовах охолодження економічної активності пояснюється адміністративним підвищенням мінімальної заробітної плати з 1 січня 2017 року та намаганням роботодавців

¹ Окремі райони Донецької і Луганської областей.

компенсувати різке зниження реальної заробітної плати упродовж 2014-2015 років. Зниження ставки єдиного соціального внеску до 22 % у 2016 році, а також відновлення економічного зростання надавали у розпорядження підприємств додаткові фінансові ресурси, які могли спрямовуватися на підвищення заробітної плати.

Вагомою позитивною тенденцією I кварталу 2017 року стала активізація експортної діяльності, яка зламала негативну тенденцію нарощування дефіциту поточного рахунку платіжного балансу. Сальдо **зовнішньоторговельного балансу** України у I кварталі 2017 року було позитивним і становило 106,2 млн дол. США, тим часом як за підсумками аналогічного періоду минулого року сальдо було негативним (-142,5 млн дол. США).

За даними Національного банку України, дефіцит поточного рахунку платіжного балансу в I кварталі 2017 році зменшився і становив 1 187 млн дол. США, тоді як у I кварталі 2016 року – 1 491 млн дол. США. Зведене **сальдо платіжного балансу** України в січні – березні 2017 року сформувався від'ємним на рівні 584 млн дол. США, що означає його незначне покращення порівняно з аналогічним періодом 2016 року. Вказаний дефіцит було профінансовано за рахунок зменшення на таку саму суму зовнішніх резервних активів Національного банку. **Офіційні резерви** досягли рівня 15,1 млрд дол. США станом на кінець березня, що засвідчує обмежені можливості органів макроекономічного регулювання абсорбувати торговельні шоки і шоки фінансового рахунку платіжного балансу. Однак стабілізація обмінного курсу гривні за активізації вітчизняного експорту і збільшення припливу іноземного капіталу з високою вірогідністю визначатимуть покращання резервної позиції України вже у короткостроковій перспективі.

Дефіцит державного бюджету становив 9,7 млрд грн, або 12,5 % річного плану. Законом «Про Державний бюджет України на 2017 рік» граничний розмір дефіциту визначено в сумі 77,5 млрд грн. У абсолютному вираженні дефіцит дещо зменшився порівняно з I кварталом попереднього року, коли він становив 10,6 млрд грн. В умовах досягнення значного профіциту місцевих бюджетів (13,7 млрд грн) дефіцит зведеного бюджету в січні – березні поточного року становив 3,8 млрд грн.

Запозичення до державного бюджету здійснені у розмірі 37,1 млрд грн (19,5 % від річного плану). Внутрішні запозичення склали 35,4 млрд грн, або 34,1 % річного планового обсягу, зовнішні – 1,7 млрд грн, або 2,0 %. **Погашення державного боргу** становило 8,8 млрд грн (6,8 % річного планового обсягу), з них погашення внутрішнього боргу – 5,9 млрд грн, або 5,9 % річного планового обсягу, а зовнішнього боргу – 2,9 млрд грн, або 9,4 %.

За даними Державної казначейської служби України, **обсяг наданих позик на покриття тимчасових касових розривів місцевих бюджетів** за рахунок коштів єдиного казначейського рахунку склав 93,8 млн грн порівняно з 20,3 млн грн у відповідному періоді 2016 року.

За січень – березень 2017 року **надходження від приватизації державного майна** виконані у сумі 0,02 млрд грн, або 0,1 % річного плану, що приблизно відповідає абсолютним та відносним показникам I кварталу 2016 року.

Дефіцит загального фонду державного бюджету становив 12,3 млрд грн, які майже повністю профінансовані за рахунок залишків коштів; обсяг останніх у результаті зменшився на кінець першого кварталу до 0,1 % фактичних видатків загального фонду за цей період. Для порівняння: капітальні видатки державного бюджету в I кварталі 2017 року здійснені у сумі 1,2 млрд грн, з яких із загального фонду – 0,1 млрд грн. Щодо показників зведеного бюджету, то його капітальні видатки профінансовано в сумі 5,3 млрд грн (у тому числі 5,2 млрд грн – із спеціального фонду бюджету), за відсутності дефіциту зведеного бюджету.

Залишки коштів державного бюджету на кінець березня 2017 року становили 34,6 млрд грн, що на 4,6 млрд грн, або на 13,2 % менше щодо початку року. Для порівняння: за результатами виконання бюджету у січні – березні 2016 року залишки збільшилися щодо початку року на 3,4 млрд грн, або на 6,7 %.

Державний та гарантований державою борг України становив 1 951,9 млрд грн на кінець березня 2017 року. Порівняно з кінцем 2016 року загальна сума державного і гарантованого боргу збільшилася на 22 млрд грн, або на 1,1 %. Відносно ВВП обсяг державного і гарантованого боргу на кінець I кварталу 2017 року досяг рівня 81,9 %, а відносно доходів державного бюджету – 316,7 %. Слід зазначити, що станом на кінець 2016 року рівень боргу складав 81,0 % і 313,1 %, відповідно. Тобто в Україні спостерігаються доволі високі ризики стійкості державних фінансів, генеровані надмірним обсягом державного боргу. Основною складовою накопичення державного боргу за звітний період стали запозичення на внутрішньому фінансовому ринку, внаслідок яких приріст боргу становив 29 млрд грн.

Станом на 31 березня 2017 року частка боргових зобов'язань, номінованих у гривні, становила 31,5 % загальної суми державного і гарантованого боргу. Порівняно з кінцем 2016 року спостерігається покращання **валютної структури державного боргу**, однак вона засвідчує все ще високу вразливість державних фінансів до ризиків коливань обмінного курсу гривні.

Виконання **доходів зведеного бюджету України** за I квартал 2017 року склало 220,5 млрд грн, що більше аналогічного показника попереднього року на 57,1 млрд грн, або на 34,9 %.

До державного бюджету за вказаний період надійшло 173,3 млрд грн, що на 45,0 млрд грн, або на 35,1 %, більше аналогічного показника попереднього року. Річний план виконано на 23,8 %.

Збільшення надходжень відбулося майже за всіма основними податковими джерелами: податок на додану вартість з вироблених в Україні товарів зріс на 12,0 млрд грн, або на 33,7 %; ПДВ з товарів, ввезених на її територію, – на 16,5 млрд грн, або на 41,7 %; податок на доходи фізичних осіб – на 3,4 млрд грн, або на 26,7 %; акцизний податок – на 3,8 млрд грн, або на 20,1 %. Найбільше зростання продемонстрували надходження рентної плати та плати за використання інших природних ресурсів, обсяг яких на 7,7 млрд грн, або на 60,7 %, перевищив минулорічний показник. Скорочення в частині податкових надходжень було зафіксовано лише за податком на прибуток підприємств – 1,5 млрд грн, або 10,4 %.

Збільшився обсяг і неподаткових надходжень – на 3,2 млрд грн, або на 29,3 %. Причому, на відміну від попереднього року, збільшилися й усі складові цього виду бюджетних доходів.

До місцевих бюджетів (без урахування міжбюджетних трансфертів) у січні – березні 2017 року надійшло 47,2 млрд грн, що на 12,1 млрд грн, або на 26,9 %, більше, ніж у 2016 році.

Річний план доходів, затверджений місцевими радами, виконано на 26,9 %. Це досить високий показник виконання плану, що дає підстави прогнозувати перевиконання останнього за результатами року. Цей показник було забезпечено зростанням надходжень з усіх основних податкових джерел: податок на доходи фізичних осіб виконано на 24,6 %; податок на прибуток підприємств – на 27,7 %; місцеві акцизні податки – на 28,2 %; орендна плата на землю з юридичних осіб – на 26,3 %; єдиний податок – на 29,8 % тощо.

Видатки зведеного бюджету за I квартал 2017 року становили 216,5 млрд грн. Рівень виконання плану видатків зведеного бюджету збільшився порівняно з минулим роком на 1,6 в. п. і склав 22,2 %.

Темпи приросту видатків зведеного бюджету становили 35,3 %, що на 8,4 в. п. більше минулорічного показника. Однак цього року вони перевищуватимуть темп приросту ВВП, який також збільшився та склав 28,2 %. Зважаючи на це, частка видатків зведеного бюджету у ВВП збільшилася порівняно з минулорічним показником на 2,1 в. п. та становила 37,1 %. Також відмічається зростання частки видатків соціального спрямування щодо показників попереднього року у зведеному та місцевих бюджетах; так, по зведеному бюджету вона склала 62,9 % проти 58,4 %.

Частка видатків місцевих бюджетів у видатках зведеного бюджету збільшилася порівняно з показником січня – березня 2016 року на 9,6 в. п. та склала 49,9 %.

Видатки державного бюджету з урахуванням міжбюджетних трансфертів виконані у сумі 184,6 млрд грн, що становить 23,0 % річного планового показника. Збільшення видатків порівняно з аналогічним періодом минулого року склало 44,4 млрд грн, або 31,7 %.

Упродовж I кварталу 2017 року найкраще фінансувалися видатки на міжбюджетні трансферти (30,3 % річного планового обсягу) та загальнодержавні функції (25,6 %). Найменші показники виконання річного плану спостерігаються за видатками на житлово-комунальне господарство (4,9 %), економічну діяльність (11,6 %) і охорону здоров'я (11,7 %).

У структурі видатків у цілому зберігаються тенденції минулих років. Так, найбільша частка припадає на міжбюджетні трансферти (41,2 %) і цього року вона більша на 9,4 в. п. за показник попереднього року.

Частка поточних видатків незначно збільшилася (на 0,4 в. п., до 99,4 %), що відбулося за рахунок зростання поточних трансфертів органам державного управління інших рівнів на 9,4 в. п., до 41,2 %. На обслуговування боргових зобов'язань спрямовано 17,1 % усіх видатків бюджету, поточні трансферти населенню на соціальне забезпечення – 15,5 %, оплату праці працівників бюджетних установ – 12,6 %. Сягнула 90,3 % частка захищених статей видатків державного бюджету, що більше відповідного показника 2016 року на 1,5 в. п. Це у першу чергу пов'язано зі зростанням поточних трансфертів органам державного управління інших рівнів.

При цьому дещо зменшились як обсяг, так і рівень виконання капітальних видатків. Так, їх обсяг становив 1,2 млрд грн, що на 0,3 млрд грн, або на 21,3 %, нижче показника січня – березня 2016 року. Рівень їх виконання також знизився (на 2,9 в. п.) і склав 3,8 %. Частка капітальних видатків незначно зменшилася, що передусім пов'язано зі скороченням видатків на капітальний ремонт, реконструкцію та реставрацію. Ці видатки склали 85,7 млн грн порівняно з 282,0 млн грн у I кварталі 2016 року.

Видатки місцевих бюджетів (з урахуванням міжбюджетних трансфертів) зросли на 67,7 % та становили 109,5 млрд грн. Рівень виконання плану, затвердженого місцевими радами, склав 22,2 %. Традиційно більшість видатків місцевих бюджетів спрямовано у соціально-культурну сферу. Найбільші зміни відбулися за видатками на соціальний захист та соціальне забезпечення, частка яких зросла на 5,4 в. п. і склала 44,1 %. Основною статтею, за якою відбулося зростання, стала «Допомога у вирішенні житлового питання». З місцевих бюджетів на ці видатки було спрямовано майже 30,2 млрд грн проти 11,0 млрд грн у відповідному періоді попереднього року. Ці кошти в основному були витрачені на виплату пільг та житлових субсидій населенню. До кінця року на допомогу у вирішенні житлового питання заплановано спрямувати з місцевих бюджетів 43,1 млрд грн.

Найбільшими серед усіх видатків місцевих бюджетів стали поточні трансферти населенню на соціальне забезпечення. Порівняно з минулим роком вони зросли та становили 42,5 % обсягу видатків (у січні – березні 2016 року – 37,3 %). При цьому обсяги цих видатків зросли на 22,2 млрд грн, або на 91,0 %, та склали 46,5 млрд грн.

Частка видатків на оплату праці з нарахуваннями зменшилась на 8,9 в. п. і становила 27,8 %. При цьому обсяги цих видатків зросли на 6,5 млрд грн, або на 26,9 %, та склали 30,4 млрд грн. У цілому поточні видатки місцевих бюджетів становили 105,2 млрд грн, що на 67,7 % більше, ніж за I квартал 2016 року. Капітальні видатки профінансовано у розмірі 4,3 млрд грн, їх обсяги зросли на 1,7 млрд грн, або на 66,2 %.

РОЗДІЛ 1. ОГЛЯД НОРМАТИВНО-ПРАВОВОЇ БАЗИ З ПИТАНЬ БЮДЖЕТУ ЗА СІЧЕНЬ – ЧЕРВЕНЬ 2017 РОКУ

1.1. ДОХІДНА ЧАСТИНА ДЕРЖАВНОГО БЮДЖЕТУ

ПОСТАНОВА КАБІНЕТУ МІНІСТРІВ УКРАЇНИ ВІД 25.01.2017 № 26

Постановою Кабінету Міністрів України від 25 січня 2017 року № 26 «Про затвердження Порядку ведення Реєстру заяв про повернення суми бюджетного відшкодування податку на додану вартість» вводиться в дію механізм реалізації вимог Податкового кодексу України щодо функціонування електронного реєстру відшкодування ПДВ.

Згідно з Порядком, формування Реєстру здійснюється автоматично на підставі баз даних Державної фіскальної служби та Державного казначейства. Порядок містить перелік даних, які відносяться до Реєстру. Заяви вносяться до Реєстру автоматично протягом операційного дня їх отримання у хронологічному порядку їх надходження.

Повернення узгоджених сум бюджетного відшкодування здійснюється також у хронологічному порядку відповідно до черговості внесення заяв до Реєстру. При цьому Мінфін забезпечує:

- автоматичну обробку інформації ДФС та Казначейства щодо даних Реєстру;
- щоденне оприлюднення Реєстру на своєму офіційному веб-сайті, крім інформації про реквізити поточного рахунка платника податку для перерахування бюджетного відшкодування.

Цей Порядок спрямований на унеможливлення маніпулювання з відшкодуванням ПДВ з бюджету, що досі є основною проблемою адміністрування цього податку.

Постанова набула чинності з 1 квітня 2017 року.

1.2. ВИДАТКОВА ЧАСТИНА ДЕРЖАВНОГО БЮДЖЕТУ ТА БЮДЖЕТНИЙ ПРОЦЕС

РОЗПОРЯДЖЕННЯ КАБІНЕТУ МІНІСТРІВ УКРАЇНИ ВІД 03.04.2017 № 275-р

Розпорядженням Кабінету Міністрів України від 3 квітня 2017 року № 275-р затверджено середньостроковий план пріоритетних дій Уряду до 2020 року та план пріоритетних дій Уряду на 2017 рік.

Середньостроковий план, яким визначено основні цілі та напрями діяльності Уряду протягом 2017–2020 років, є основою бюджетного планування, щорічних операційних планів дій Уряду, стратегічних планів міністерств та інших документів, фокусування донорської допомоги. План сконцентровано на поліпшенні всіх аспектів життя громадян шляхом досягнення економічного зростання, ефективного врядування, розвитку людського капіталу, верховенства права і боротьби з корупцією тощо.

План пріоритетних дій Уряду на 2017 рік спрямований на забезпечення досягнення цілей та виконання завдань, окреслених середньостроковим планом, і визначає конкретні заходи, відповідальних виконавців, строки та індикатори виконання завдань.

Кінцевою метою виконання середньострокового плану є забезпечення зростання рівня життя громадян і підвищення його якості в результаті сталого економічного розвитку.

**ПОСТАНОВА
КАБІНЕТУ МІНІСТРІВ
УКРАЇНИ ВІД 26.04.2017
№ 300**

Постановою Кабінету Міністрів України від 26 квітня 2017 року № 300 внесені зміни до трьох постанов КМУ:

- від 21 жовтня 1995 року № 848 «Про спрощення порядку надання населенню субсидій для відшкодування витрат на оплату житлово-комунальних послуг, придбання скрапленого газу, твердого та рідкого пічного побутового палива» (далі – Постанова 848);

- від 6 серпня 2014 року № 409 «Про встановлення державних соціальних стандартів у сфері житлово-комунального обслуговування» (далі – Постанова 409);

- від 23 серпня 2016 року № 534 «Деякі питання надання субсидій для відшкодування витрат на оплату послуги з централізованого опалення (теплопостачання) та послуг з газо-, електропостачання для індивідуального опалення» (далі – Постанова 534).

Зазначені зміни удосконалюють програму соціальної підтримки населення та підвищують її ефективність.

Зокрема, змінами до Положення про порядок призначення та надання населенню субсидій для відшкодування витрат на оплату житлово-комунальних послуг, придбання скрапленого газу, твердого та рідкого пічного побутового палива (Постанова 848) передбачено:

- урахувати доходи для призначення субсидії не за попередній календарний рік, а за 4 квартали перед зверненням, тобто актуальні доходи громадян;

- здійснити монетизацію залишків невикористаних субсидій на оплату опалення (в обсягах до 100 куб. м природного газу та 150 кВт*г електроенергії), що виникли у зв'язку з економічним споживанням природного газу та електроенергії. Кошти перераховуватимуться на особовий рахунок одержувача в банківській установі або будуть виплачуватися через відділення поштового зв'язку ПАТ «Укрпошта».

Змінами також пропонується:

- не враховувати у сукупному доході при призначенні субсидії допомогу на дітей, щодо яких встановлено опіку чи піклування;

- не призначати субсидію за наявності простроченої понад два місяці заборгованості з оплати послуг;

- надати можливість надсилати повідомлення про призначення субсидії електронною поштою.

Зміни до Постанови 409 унормовують встановлення соціальної норми житла для домогосподарств, що складаються з однієї або двох працездатних осіб, у розмірі 75 кв. метрів на домогосподарство.

Змінами до Порядку розрахунку та повернення до бюджету невикористаних сум субсидії для відшкодування витрат на оплату послуги з централізованого опалення (теплопостачання), послуг з газо- та електропостачання для індивідуального опалення (Постанова 534) визначені формули, за який проводяться розрахунки невикористаної суми субсидії для відшкодування витрат на оплату відповідних послуг.

**ПОСТАНОВА
КАБІНЕТУ МІНІСТРІВ
УКРАЇНИ ВІД 11.05.2017
№ 312**

Постановою Кабінету Міністрів України від 11 травня 2017 року № 312 «Деякі питання казначейського обслуговування коштів загальнообов'язкового державного пенсійного страхування» визначено механізм казначейського обслуговування коштів загальнообов'язкового державного пенсійного страхування відповідно до вимог Бюджетного кодексу України.

У період до 1 жовтня 2017 року казначейське обслуговування коштів загальнообов'язкового державного пенсійного страхування у порядку, затвердженому цією постановою, буде здійснюватися на базі Вінницької, Дніпропетровської та Чернівецької областей.

За результатами казначейського обслуговування цих коштів у зазначених областях Казначейством разом з Пенсійним фондом до 1 вересня 2017 року буде розроблено графік запровадження такого обслуговування на всій території України.

Затверджена Урядом постанова встановлює чітку схему взаємодії органів Казначейства та Пенсійного фонду, визначає порядок відкриття рахунків, зарахування коштів від платників внесків та здійснення виплат пенсіонерам.

**ПОСТАНОВА
КАБІНЕТУ МІНІСТРІВ
УКРАЇНИ ВІД 18.05.2017
№ 332**

Постановою Кабінету Міністрів України від 18 травня 2017 року № 332 затверджено Порядок та умови надання у 2017 році субвенції з державного бюджету місцевим бюджетам на погашення різниці між фактичною вартістю теплової енергії, послуг з централізованого опалення, постачання гарячої води, централізованого водопостачання та водовідведення, постачання холодної води та водовідведення (з використанням внутрішньобудинкових систем), що вироблялися, транспортувалися та постачалися населенню та/або іншим підприємствам теплопостачання, централізованого питного водопостачання та водовідведення, які надають населенню такі послуги, та тарифами, що затверджувалися та/або погоджувалися органами державної влади чи місцевого самоврядування.

Затвердженим документом унормовано механізм надання цієї субвенції у 2017 році.

Порядком визначено, що Головним розпорядником субвенції та відповідальним виконавцем бюджетної програми є Міністерство регіонального розвитку, будівництва та житлово-комунального господарства України.

Визначені також учасники розрахунків та процедури, за якими такі розрахунки проводяться.

**ПОСТАНОВА
КАБІНЕТУ МІНІСТРІВ
УКРАЇНИ ВІД 31.05.2017
№ 411**

Постановою Кабінету Міністрів України від 31 травня 2017 року № 411 схвалено Прогноз економічного і соціального розвитку України на 2018 – 2020 роки.

Документ розроблений за трьома сценаріями та ґрунтується на аналізі розвитку економіки у 2016 році та двох попередніх роках, поточної економічної ситуації, прогнозі, що враховує вплив зовнішніх та внутрішніх чинників і містить бачення перспективи розвитку економіки України у 2018 – 2020 роках (як у цілому, так за секторами економіки).

Крім того, прогноз враховує рекомендації Міжнародного валютного фонду.

Сценарії 1 та 2 передбачають активне впровадження економічних і соціальних реформ, визначених у Середньостроковому плані пріоритетних дій Уряду до 2020 року.

При цьому за першим сценарієм розглядаються більш помірні темпи адаптації бізнесу до нових умов, ураховуючи збереження значних викликів та ризиків в економіці. Відповідно до цього сценарію у 2018 році прогнозується зростання ВВП на рівні 3 %, у 2019 – на 3,6 %, у 2020 – на 4 %.

За другим сценарієм економічний та соціальний розвиток відбуватиметься на тлі більш оптимістичних очікувань щодо адаптації бізнесу до зміни економічних умов, а також більш динамічного зрушення соціальних показників, зокрема зростання соціальних стандартів та нижчого рівня безробіття. За цим сценарієм прогнозується зростання ВВП на 4 відсотки у 2018 – 2019 роках та прискорення до 5 % у 2020 році.

Третій сценарій враховує нестійкість тенденцій світової економіки та передбачає дещо гірші зовнішні умови розвитку, ніж у попередніх сценаріях. Негативний вплив зовнішньої кон'юнктури послаблюватиме можливості, в першу чергу фінансові, щодо впровадження реформ. За цим сценарієм у 2018 році прогнозується зростання ВВП на рівні 1,2 %, у 2019 році – на 1 %, у 2020 році – на 1,7 %.

**РОЗПОРЯДЖЕННЯ
КАБІНЕТУ МІНІСТРІВ
УКРАЇНИ ВІД 07.06.2017
№ 375-р**

Кабінет Міністрів України прийняв розпорядження від 7 червня 2017 року № 375-р «Про розподіл субвенції з державного бюджету місцевим бюджетам на виплату грошової компенсації за належні для отримання жилі приміщення для сімей загиблих осіб, визначених абзацами 5-8 пункту 1 статті 10, а також для осіб з інвалідністю I-II групи, визначених пунктами 11-14 частини другої статті 7 Закону України «Про статус ветеранів війни, гарантії їх соціального захисту», та осіб, які втратили функціональні можливості нижніх кінцівок, інвалідність яких настала внаслідок поранення, контузії, каліцтва або захворювання, одержаних під час безпосередньої участі в антитерористичній операції, та потребують поліпшення житлових умов, на 2017 рік».

Між місцевими бюджетами розподілено більше 200 млн грн. Реалізація цього рішення сприятиме покращенню соціального захисту вищезазначених категорій населення.

**ПОСТАНОВА
КАБІНЕТУ МІНІСТРІВ
УКРАЇНИ ВІД 07.06.2017
№ 391**

Постановою Кабінету Міністрів України від 7 червня 2017 року № 391 внесені зміни до Порядку складання, розгляду, затвердження та основних вимог до виконання кошторисів бюджетних установ, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 28 лютого 2002 року № 228.

Документ приведено у відповідність до чинного законодавства. Уточнені окремі положення постанови, зокрема щодо переліку підгруп власних надходжень бюджетних установ, та викладено вимоги щодо їх планування; необхідності подання разом із кошторисом зведення показників спеціального фонду кошторису за всіма джерелами надходження коштів до цього фонду тощо.

1.3. МІСЦЕВІ БЮДЖЕТИ ТА МІЖБЮДЖЕТНІ ВІДНОСИНИ

**ПОСТАНОВА
КАБІНЕТУ МІНІСТРІВ
УКРАЇНИ ВІД 29.03.2017
№ 201**

Постановою Кабінету Міністрів України від 29 березня 2017 року № 201 «Про деякі питання використання субвенції з державного бюджету місцевим бюджетам на модернізацію та оновлення матеріально-технічної бази професійно-технічних навчальних закладів у 2017 році» розподілено 50 млн грн з державного бюджету місцевим бюджетам на модернізацію та оновлення матеріально-технічної бази професійно-технічних навчальних закладів, на базі яких будуть створені навчально-практичні центри з підготовки робітників за професіями «Тракторист-машиніст сільськогосподарського виробництва», «Монтажник санітарно-технічних систем та устаткування», «Швачка. Кравець. Закрійник».

Також внесені зміни до постанови Кабінету Міністрів України від 30 листопада 2016 року № 925 «Про затвердження Порядку та умов надання субвенції з державного бюджету місцевим бюджетам на модернізацію та оновлення матеріально-технічної бази професійно-технічних навчальних закладів державної форми власності».

Документ приведено у відповідність до чинного законодавства та доповнено такою нормою: *«Перелік сільськогосподарської техніки, обладнання, матеріалів та устаткування, яке передбачається придбати за бюджетні кошти, затверджується МОН та розміщується на його офіційному сайті».*

**ПОСТАНОВА
КАБІНЕТУ МІНІСТРІВ
УКРАЇНИ ВІД 05.04.2017
№ 251**

Постановою Кабінету Міністрів України від 5 квітня 2017 року № 251 внесені зміни до Порядку підготовки, оцінки та відбору інвестиційних програм і проектів регіонального розвитку, що можуть реалізовуватися за рахунок коштів державного фонду регіонального розвитку, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 18 березня 2015 р. № 196 «Деякі питання державного фонду регіонального розвитку».

Зазначений Порядок приведено у відповідність із внесеними 20 грудня 2016 року до статті 24-1 Бюджетного кодексу України змінами. Зокрема, щороку передбачається спрямування не менше 10 % коштів зазначеного фонду на фінансування інвестиційних програм і проектів щодо розвитку спортивної інфраструктури та енергоефективності державних і комунальних навчальних та медичних закладів.

Крім того, зазначеною постановою визначається обов'язкове включення членів Комітету Верховної Ради України з питань бюджету до складу утвореної Мінрегіоном Комісії з оцінки та відбору інвестиційних програм проєктів регіонального розвитку, що можуть реалізовуватися за кошти державного фонду регіонального розвитку (на рівні не менше як 50 % від складу такої комісії).

**НАКАЗ МІНІСТЕРСТВА
СОЦІАЛЬНОЇ
ПОЛІТИКИ УКРАЇНИ
ВІД 19.04.2017 № 659**

Наказом Міністерства соціальної політики України від 19 квітня 2017 року № 659 затверджено Типовий перелік бюджетних програм і результативних показників їх виконання для місцевих бюджетів у галузі «Соціальний захист та соціальне забезпечення».

Оновлені Типовий перелік бюджетних програм та результативних показників їх виконання повинні використовуватися усім місцевими бюджетами, які застосовують програмно-цільовий метод бюджетування, при формуванні бюджетних програм у галузі «Соціальний захист та соціальне забезпечення».

**НАКАЗ МІНІСТЕРСТВА
ФІНАНСІВ УКРАЇНИ
ВІД 28.04.2017 № 472**

Наказом Міністерства фінансів України від 28 квітня 2017 року № 472 внесені зміни до наказу Міністерства фінансів України від 26 серпня 2014 року № 836 «Про деякі питання запровадження програмно-цільового методу складання та виконання місцевих бюджетів».

Зокрема, наказ доповнено нормою, що головні розпорядники коштів *«...оприлюднюють шляхом розміщення на своїх офіційних сайтах паспорти бюджетних програм на поточний бюджетний період (включаючи зміни до паспортів бюджетних програм) у триденний строк з дня затвердження таких документів та звіти про виконання паспортів бюджетних програм за звітний бюджетний період у триденний строк після подання таких звітів до місцевих фінансових органів»*.

Крім того, внесені зміни до Правил складання паспортів бюджетних програм місцевих бюджетів та звітів про їх виконання, як от:

- уточнені терміни складання паспортів, а також умови, за яких паспорти бюджетних програм не складаються;
- унормовано процедуру затвердження паспортів бюджетних програм у разі відсутності місцевого фінансового органу.

**ПОСТАНОВА
КАБІНЕТУ МІНІСТРІВ
УКРАЇНИ ВІД 24.05.2017
№ 353**

Кабінет Міністрів України прийняв постанову від 24 травня 2017 року № 353 «Про внесення змін до постанови Кабінету Міністрів України від 9 березня 2006 року № 268 та визнання такими, що втратили чинність, деяких постанов Кабінету Міністрів України».

Змінами до постанови Кабінету Міністрів України від 9 березня 2006 року № 268 «Про упорядкування структури та умов оплати праці працівників апарату органів виконавчої влади, органів прокуратури, судів та інших органів» підвищено розміри посадових окладів працівникам органів місцевого самоврядування. Крім того, документом також поновлено норму щодо виплати надбавки за високі досягнення у праці або за виконання особливо важливої роботи посадовим особам сільських і селищних рад.

Одночасно визнано такими, що втратили чинність:

– постанову Кабінету Міністрів України від 30 червня 2005 р. № 512 «Про оплату праці керівників Верховної Ради та Ради міністрів Автономної Республіки Крим, обласних, Київської та Севастопольської міських державних адміністрацій, обласних, Київської та Севастопольської міських рад стосовно працівників, посадові оклади яких затверджено постановою Кабінету Міністрів України від 9 березня 2006 р. № 268 «Про упорядкування структури та умов оплати праці працівників апарату органів виконавчої влади, органів прокуратури, судів та інших органів»;

– постанову Кабінету Міністрів України від 8 грудня 2009 р. № 1323 «Про внесення зміни до пункту 1 постанови Кабінету Міністрів України від 30 червня 2005 р. № 512» (Офіційний вісник України, 2009 р., № 95, ст. 3270).

**ПОСТАНОВА
КАБІНЕТУ МІНІСТРІВ
УКРАЇНИ ВІД 07.06.2017
№ 392**

Постановою Кабінету Міністрів України від 7 червня 2017 року № 392 внесені зміни у додатки 1 і 2 до постанови Кабінету Міністрів України від 18 квітня 2012 р. № 606 «Про затвердження рекомендаційних переліків структурних підрозділів обласної, Київської та Севастопольської міської, районної, районної в м. Києві та Севастополі державних адміністрацій».

До рекомендаційних переліків структурних підрозділів відповідних державних адміністрацій внесені зміни, які дозволяють створювати відділи з питань туризму та курортів.

Прийняття відповідного рішення сприятиме запровадженню єдиної моделі управління сферою туризму та курортів у регіонах України та підвищенню ефективності реалізації державної політики.

Постанова ухвалена на виконання Закону України «Про туризм», яким, зокрема, визначено, що туризм є одним із пріоритетних напрямів розвитку національної економіки.

**ПОСТАНОВА
КАБІНЕТУ МІНІСТРІВ
УКРАЇНИ ВІД 07.06.2017
№ 410**

Постановою Кабінету Міністрів України від 7 червня 2017 року № 410 «Деякі питання надання субвенції з державного бюджету місцевим бюджетам на формування інфраструктури об'єднаних територіальних громад» затверджено розподіл вищезазначеної субвенції для 366 об'єднаних територіальних громад.

Розподіл субвенції між місцевими бюджетами здійснюється з урахуванням двох показників – чисельності населення об'єднаних територіальних громад та площі їх території.

Крім того, постановою внесені зміни до Порядку та умов надання субвенції з державного бюджету місцевим бюджетам на формування інфраструктури об'єднаних територіальних громад, затверджених постановою Кабінету Міністрів України від 16 березня 2016 р. № 200. Зокрема, удосконалено порядок та умови надання вказаної субвенції шляхом розширення напрямів її використання.

**ПОСТАНОВА
КАБІНЕТУ МІНІСТРІВ
УКРАЇНИ ВІД 21.06.2017
№ 426**

Кабінет Міністрів України затвердив постанову від 21 червня 2017 року № 426 «Про внесення змін до постанови Кабінету Міністрів України від 4 березня 2002 р. № 256».

Зазначеною постановою внесені зміни до Порядку фінансування видатків місцевих бюджетів на здійснення заходів з виконання державних програм соціального захисту населення за рахунок субвенцій з державного бюджету, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 4 березня 2002 р. № 256.

Документ приведено у відповідність до чинного законодавства. Водночас:

- уточнено перелік видатків, що здійснюються за рахунок субвенції з державного бюджету, програмою щодо доставки громадянам повідомлень про призначення субсидії;

- виключено норми, які, згідно з вимогами Бюджетного кодексу України, з 1 січня 2017 р. не належать до програм, що фінансуються за рахунок субвенцій з державного бюджету місцевим бюджетам на здійснення державних програм соціального захисту.

РОЗДІЛ 2. АНАЛІЗ МАКРОЕКОНОМІЧНИХ ПОКАЗНИКІВ ЗА СІЧЕНЬ – БЕРЕЗЕНЬ 2017 РОКУ

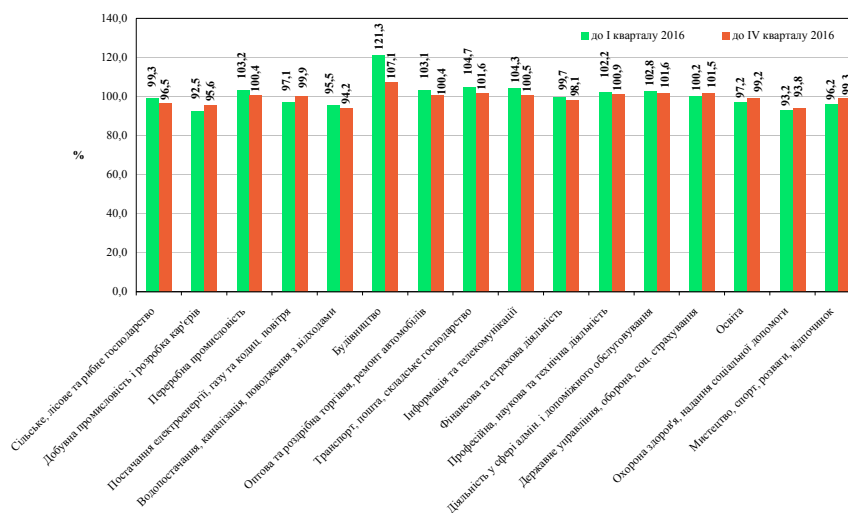
ВАЛОВИЙ ВНУТРІШНІЙ ПРОДУКТ (ВВП)

Реальний ВВП в Україні за I квартал 2017 року зріс на 2,5 % (у постійних цінах 2010 року) порівняно з I кварталом 2016 року і зменшився на 0,3 % порівняно з IV кварталом 2016 року. Номінальний ВВП у I кварталі становив 583,9 млрд грн, а зміна дефлятора ВВП порівняно з I кварталом 2016 року – 25,1 в. п. Рушійними силами зростання реального ВВП виступали кінцеві споживчі витрати домашніх господарств і сектору загального державного управління, які збільшилися на 2,2 % та 1,5 % порівняно з IV кварталом 2016 року. Проте зменшення валового нагромадження на 22,2 % та експорту товарів і послуг на 4,9 % негативно позначилися на темпах зростання реального ВВП.

При аналізі динаміки реального ВВП, обчисленого за виробничим методом, чітко простежується тенденція до скорочення обсягів виробництва у добувній промисловості та інфраструктурних галузях, що пов'язано, передусім, з подіями на сході країни. Блокування громадськими активістами, а згодом і офіційною владою, перевезення вантажів через лінію зіткнення в Донецькій і Луганській областях мали своїм наслідком зменшення реальної доданої вартості у добувній промисловості та розробленні кар'єрів на 7,5 %, у водопостачанні, каналізації та поводженні з відходами – на 4,5 %, у постачанні електроенергії, газу, пари – на 2,9 % щодо I кварталу 2016 року. У результаті блокади було порушено виробничі ланцюги і канали постачання товарної продукції в добувній промисловості, виробництві коксу і продуктів нафтопереробки, металургійному виробництві, постачанні електроенергії та газу. Негативного впливу зазнали також суміжні види економічної діяльності. Динаміка реального ВВП у I кварталі 2017 року порівняно з I кварталом 2016 року і попереднім кварталом відображена на діаграмі 2.1.

Діаграма 2.1

Реальний ВВП за видами економічної діяльності в I кварталі 2017 року до I кварталу 2016 року і до попереднього кварталу

За оцінками Міжнародного валютного фонду (МВФ), втрата Україною власних підприємств в ОРДЛО і розрив економічних зв'язків з непідконтрольними територіями матиме своїм наслідком зменшення темпів економічного зростання України в поточному році на 0,9 в. п. і скорочення податкових надходжень до бюджетів усіх рівнів на 0,25 % ВВП. Матиме місце також збільшення дефіциту поточного рахунку платіжного балансу та зменшення приросту міжнародних резервів України (на 0,5 млрд дол. США).²

Серед факторів, які позитивно впливали на обсяги доданої вартості в економіці, слід зазначити покращення цінових умов торгівлі та підвищення зовнішнього попиту на експортовану продукцію. Так, за даними МВФ, у I кварталі 2017 року доларові ціни на продовольчі товари зросли на 4,7 % щодо IV кварталу 2016 року, у тому числі на зернові культури – на 8,9 %. Ринкові ціни на сільськогосподарську сировину за цей самий період підвищилися на 3,9 %, метали – на 11,2% (у тому числі: залізну руду – на 12,1 %).³ За даними Національного банку України, індекс світових цін на товари українського експорту за I квартал 2017 року підвищився на 7,3% до попереднього кварталу і на 19,2% у річному вимірі.

У I кварталі 2017 року найвищих темпів зростання валової доданої вартості було досягнуто в таких сферах: будівництво (21,3 %); операції з нерухомим майном (6,2 %); транспорт, складське господарство, пошта та кур'єрська діяльність (4,7 %); інформація та телекомунікації (4,3 % реального зростання щодо I кварталу 2016 року).

У I кварталі 2017 року було змінено минулорічну тенденцію, пов'язану із збільшенням **обсягів промислового виробництва**: індекс виробництва промислової продукції за січень – березень становив 99,3 % до відповідного періоду попереднього року, тоді як у I кварталі 2016 року – 104,5 %. У звітному періоді зростали обсяги виробництва в тих видах промислової діяльності, які орієнтувалися на задоволення внутрішнього попиту і завоювання експортних ринків. З іншого боку, в умовах економічної блокади ОРДЛО (розпочатої у січні 2017 року) знижувалися обсяги виробництва в галузях, які мали тісні виробничі зв'язки з підприємствами на окупованих територіях. При здійсненні динамічних порівнянь обсягів промислового виробництва слід також ураховувати, що в поточному році з статистичного обліку випали 40 великих і середніх підприємств, експропрійованих окупаційною владою на непідконтрольній Україні території.

Динаміку індексів виробництва промислової та сільськогосподарської продукції за даними Державної служби статистики відображено на діаграмі 2.2.

² International Monetary Fund. Ukraine: IMF Country Report No. 17/83. – Retrived from <http://www.imf.org/en/Publications/CR/Issues/2017/04/04/Ukraine-2016-Article-IV-Consultation-and-third-review-under-the-Extended-Arrangement-44798>

³ International Monetary Fund. Indices of Primary Commodity Prices, 2007-2017. – Retrived from <http://www.imf.org/external/np/res/commod/Table2.pdf>

Збільшення обсягів виробництва промислової продукції в Україні відзначалося за такими видами діяльності:

- виробництво машин і устаткування для металургії – 53,2 %;
- добування каменю, піску та глини – 38,9 %;
- виробництво харчових продуктів – 8,5 %, у тому числі: виробництво олії та тваринних жирів (31,4 %), виробництво м'яса та м'ясних продуктів (10,4 %);
- виробництво меблів – 31,0 %;
- виробництво машин і устаткування для добувної промисловості та будівництва – 30,3 %;
- виробництво гумових і пластмасових виробів – 17,0 %;
- виробництво шкіри, виробів зі шкіри та інших матеріалів – 13,0 %;
- текстильне виробництво – 12,8 %;
- виробництво готових металевих виробів (крім машин і устаткування) – 11,9 %.

При загальному зниженні обсягів промислового виробництва на 0,7 % найбільші **темпи падіння** було зафіксовано за такими видами діяльності:

- виробництво коксу і продуктів нафтопереробки – 19,1 %;
- добування кам'яного та бурого вугілля – 13,3 %;
- виробництво комп'ютерів, електронної та оптичної продукції – 11,4 %;

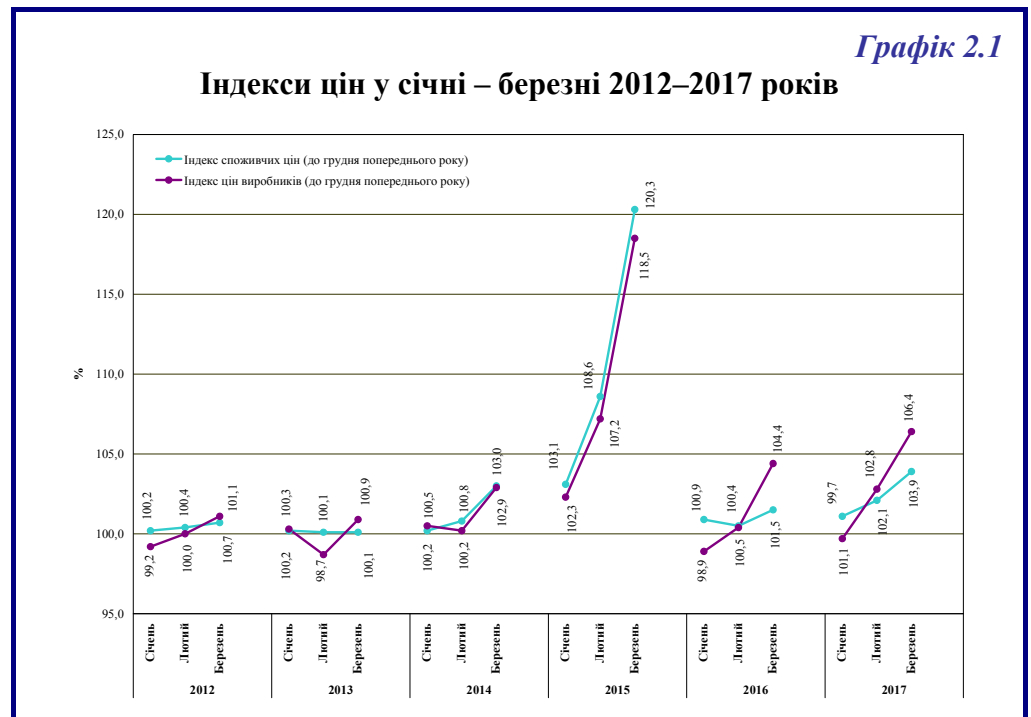
- виробництво чаю та кави – 10,5 %;
- виробництво електричного устаткування – 8,8 %;
- виробництво основних фармацевтичних продуктів і фармацевтичних препаратів – 7,9 %;
- перероблення та консервування фруктів і овочів – 6,4 %.

Щодо агрегованих показників роботи промисловості, то в переробній промисловості темпи зростання становили 3,0 %. Темпи падіння у добувній промисловості та розробленні кар'єрів досягли 6,7%, а у постачанні електроенергії, газу, пари та кондиційованого повітря – 3 %. У I кварталі 2017 року негативна динаміка була характерна і для сільськогосподарського виробництва – темпи падіння становили 0,9 % порівняно з аналогічним періодом минулого року.

У 28 країнах Європейського Союзу в I кварталі 2017 року темпи зростання реального ВВП прискорилися до 2,4 % (щодо I кварталу 2016 року), а в країнах євросони – до 2,5 %. Для порівняння: в I кварталі попереднього року темпи зростання становили 1,8 % та 1,7 %, відповідно. Найвищі темпи економічного зростання серед країн ЄС демонструють Румунія – 5,7 %, Словенія – 5,3 %, Польща – 4,2 %, Угорщина – 4,2 %, Мальта – 4,2 %, Латвія – 4,0 %, Литва – 3,9 %, Чехія – 3,9 %, Болгарія – 3,9 %, Фінляндія – 3,6 %, Швеція – 3,6 %, Кіпр – 3,4 %, Нідерланди – 3,4 %, Словаччина – 3,1 % і Португалія – 3,1 %. Невисокі темпи економічного зростання спостерігалися в Сполученому Королівстві – 0,6 % до відповідного періоду попереднього року, Греції – 0,8 % і Франції – 1,4 %.⁴

ІНДЕКСИ ЦІН СПОЖИВАЧІВ І ВИРОБНИКІВ

Індекс споживчих цін (далі – ІСЦ) за I квартал 2017 року становив 103,9 % проти 101,5 % у відповідному періоді 2016 року (див. графік 2.1).

⁴ Eurostat. – Retrived from: http://ec.europa.eu/eurostat/tgm/refreshTableAction.do?sessionId=hhOb-p7RbQrphE13c-8hY8A_flain1Q-X4_thnWmbh2gkmL0CUuL!996157364?tab=table&plugin=1&pcode=teina011&language=en

За аналізований період найвищими темпами зростання цін відзначалися такі товари і послуги: електроенергія – 28,1 %, овочі – 17,2 %, фрукти – 13,2 %, послуги дошкільної та початкової освіти – 9,9 %, транспортні послуги – 9,9 %, тютюнові вироби – 7,6 %, цукор – 7,6 %, сир і м'який сир (творог) – 7,5 %, послуги відпочинку та культури – 7,4 %, хліб – 6,6 %, масло – 6,6 %, молоко – 6,1 % тощо. Збільшення ІСЦ було зафіксовано майже за всіма групами споживчих товарів і послуг, крім яєць, ціни на які знизилися на 24,6 %.

Основними драйверами підвищення споживчих цін стали стрімкі темпи зростання цін виробників промислової продукції, які перекладалися на споживчі ціни, підвищення адміністративно регульованих цін і тарифів (на електроенергію та пасажирські перевезення), збільшення акцизів на алкоголь і тютюнові вироби, а також підвищення мінімальної заробітної плати і активізація експорту харчових продуктів, які надавали поштовх до зростання внутрішніх цін на продовольчі товари. Так, за даними Національного банку, у березні поточного року експорт продовольчих товарів збільшився на 49,3 % щодо березня 2016 року, а в лютому 2017 року – на 16 %. Рекордними темпами зростали експорт жирів та олії, м'яса і субпродуктів птиці, цукру, вершкового масла, пшениці, кукурудзи та ін. Водночас стабілізація інфляційних очікувань і зміцнення обмінного курсу гривні виступали стримуючими чинниками інфляційних процесів в Україні.

Ціни виробників промислової продукції зростали більш значними темпами порівняно із споживчими цінами: за січень – березень 2017 року індекс цін виробників (далі – ІЦВ) становив 106,4 %. Загалом у звітному періоді спостерігалось підвищення цін за всіма видами промислової діяльності, окрім постачання електроенергії, газу, пари та кондиційованого повітря, де ціни знизилися на 3,3 %. Суттєве зростання цін виробників зафіксовано в добуванні металевих руд – на 29 %; у виробництві цукру – на 12,6 %; у виробництві коксу та продуктів нафтоперероблення – на 14,1 %; у виробництві хімічних речовин і хімічної продукції – на 15,1 %; у металургійному виробництві – на 13 %; у виробництві неметалевої мінеральної продукції – на 8,1 %.

Зростання цін виробників промислової продукції пояснювалося підвищенням світових цін на сировинні товари, передусім – на залізну руду, сталь, зернові культури, а також збільшенням виробничих витрат підприємств унаслідок зростання витрат на оплату праці та розриву економічних зв'язків з ОРДЛО.

ЗАРОБІТНА ПЛАТА

Номінальна середньомісячна заробітна плата у розрахунку на одного штатного працівника у I кварталі 2017 року склала 6 324,0 грн і зросла на 36,9 % щодо попереднього року (див. таблицю 2.1). Середньомісячна заробітна плата за вказаний період перевищила рівень мінімальної заробітної плати майже вдвічі. Основними драйверами зростання номінальної заробітної плати стали продовження інфляційних процесів в економіці і зростання реальних обсягів виробництва в деяких видах економічної діяльності, а також двократне підвищення мінімальної заробітної плати з 1 січня 2017 року.

Найбільше значення середньомісячної заробітної плати за січень – березень 2017 року традиційно зафіксовано у м. Києві (10 048 грн). До областей з найвищою середньомісячною заробітною платою належать: Донецька – 6 794 грн, Київська – 6 507 грн, Дніпропетровська – 6 142 грн і Запорізька – 6 132 грн. Найнижчі значення середньомісячної заробітної плати спостерігалися у Тернопільській (4 863 грн), Чернівецькій (4 884 грн) та Чернігівській (4 991 грн) областях.

Серед видів економічної діяльності, де номінальна заробітна плата за аналізований період має найвищі значення, слід виділити діяльність авіаційного транспорту (27 343 грн, зросла порівняно з відповідним показником минулого року на 31,3 %), фінансову та страхову діяльність (11 879 грн, зросла на 23,7 %), інформацію та телекомунікації (11 127 грн, зросла на 22,2 %).

Таблиця 2.1

**Номінальна і реальна заробітна плата у розрізі регіонів України
за січень – березень 2015–2017 років**

Назва адміністративно-територіальної одиниці	Середньомісячна заробітна плата (у розрахунку на одного штатного працівника), грн			Темп зростання номінальної заробітної плати, %		Індекс реальної заробітної плати (до відповідного періоду попереднього року), %		
	2015 рік	2016 рік	2017 рік	2016 рік/ 2015 рік	2017 рік/ 2016 рік	2015 рік	2016 рік	2017 рік
Вінницька область	2 848	3 607	5 312	126,7	147,3	94,9	95,0	130,6
Волинська область	2 775	3 478	5 220	125,3	150,1	93,5	92,2	130,7
Дніпропетровська область	3 908	4 594	6 142	117,6	133,7	97,1	86,7	116,7
Донецька область	4 245	5 499	6 794	129,5	123,5	89,4	89,1	108,7
Житомирська область	2 776	3 450	5 096	124,3	147,7	95,7	91,8	128,7
Закарпатська область	2 834	3 624	5 494	127,9	151,6	95,6	94,3	132,4
Запорізька область	3 626	4 608	6 132	127,1	133,1	96,6	94,3	115,9
Івано-Франківська область	2 940	3 669	5 431	124,8	148,0	95,2	91,8	129,1
Київська область	3 524	4 667	6 507	132,4	139,4	91,8	97,2	121,0
Кіровоградська область	2 775	3 421	5 123	123,3	149,8	94,8	90,8	129,3
Луганська область	3 200	3 936	5 478	123,0	139,2	86,4	97,1	123,5
Львівська область	3 092	4 015	5 615	129,9	139,9	93,3	94,1	122,8
Миколаївська область	3 467	4 296	6 017	123,9	140,1	95,8	89,8	122,1
Одеська область	3 354	4 317	5 842	128,7	135,3	93,2	93,6	116,7
Полтавська область	3 241	4 066	5 792	125,5	142,4	94,9	89,9	122,8
Рівненська область	3 101	3 865	5 478	124,6	141,7	93,9	91,1	123,2
Сумська область	2 920	3 595	5 198	123,1	144,6	94,8	88,6	124,0
Тернопільська область	2 554	3 211	4 863	125,7	151,4	95,1	91,4	131,4
Харківська область	3 173	4 018	5 554	126,6	138,2	93,9	92,3	118,2
Херсонська область	2 610	3 536	5 188	135,5	146,7	94,5	97,0	126,0
Хмельницька область	2 921	3 560	5 226	121,9	146,8	96,8	89,4	128,1
Черкаська область	2 847	3 667	5 242	128,8	143,0	93,7	92,9	123,6
Чернівецька область	2 596	3 287	4 884	126,6	148,6	93,2	92,8	131,0
Чернігівська область	2 837	3 578	4 991	126,1	139,5	94,9	92,2	120,8
м. Київ	5 929	7 768	10 048	131,0	129,4	94,5	101,4	112,1
Україна	3 641	4 618	6 324	126,8	136,9	93,5	93,2	119,3

Реальна заробітна плата за січень – березень 2017 року підвищилася на 19,3 % до відповідного періоду попереднього року (за той самий період 2016 року її зменшення становило 6,8 %). Зростання реальної заробітної плати мало місце в усіх областях України і в м.

Києві. Особливо високими показниками зростання реальної заробітної плати характеризувалися Вінницька область (темپ приросту – 30,6 % до відповідного періоду попереднього року), Волинська (30,7 %), Чернівецька (31 %), Тернопільська (31,4 %) і Закарпатська область (32,4 %).

Продовження зростання реальної заробітної плати в умовах охолодження економічної активності, на нашу думку, пояснюється адміністративним підвищенням мінімальної заробітної плати з 1 січня 2017 року, а також намаганням роботодавців компенсувати різке зниження реальної заробітної плати упродовж 2014–2015 років (реальна заробітна плата в середньому по економіці зменшилася за два роки на 20,2 %). Зниження ставки єдиного соціального внеску до 22 % у 2016 році, а також відновлення економічного зростання надавали у розпорядження підприємств додаткові фінансові ресурси, які могли спрямовуватися на підвищення заробітної плати.

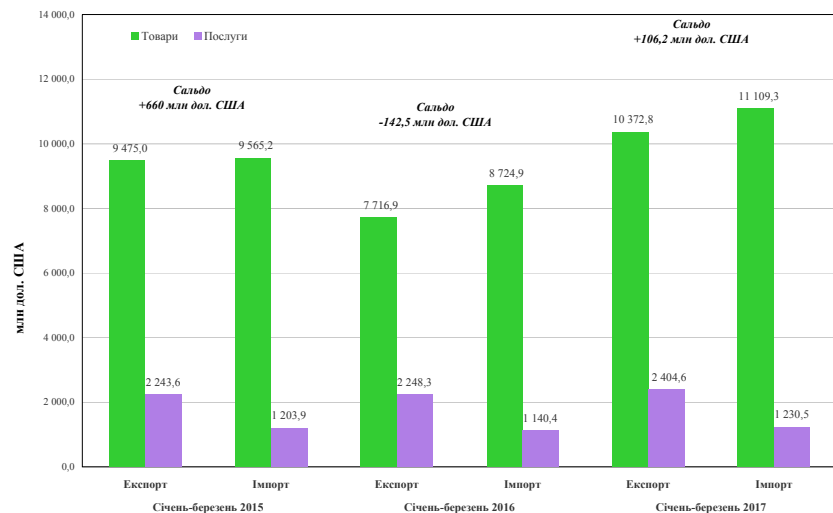
Збільшення купівельної спроможності населення в умовах зростання реальної заробітної плати позитивно вплинуло на обсяг обороту роздрібною торгівлі. Цей показник у січні – березні 2017 року збільшився на 3,1 % до відповідного періоду попереднього року, тоді як у січні – березні 2016 року – на 1,6 %.

Сальдо зовнішньоторговельного балансу України у I кварталі 2017 році було позитивним і становило 106,2 млн дол. США, що означало його покращення на 248,7 млн дол. США порівняно з I кварталом 2016 року (див. діаграму 2.3). За даними Державної служби статистики України, експорт українських товарів у I кварталі 2017 року збільшився на 34,4 %, або на 2,7 млрд дол. США порівняно з відповідним показником попереднього року і становив 10,4 млрд дол. США. Експорт товарів і послуг за цей самий період збільшився на 28,0 %, а імпорт – на 25,1%. Перевищення темпів зростання експорту товарів і послуг над темпами зростання імпорту дозволило досягти позитивного сальдо зовнішньоторговельного балансу.

ЗОВНІШНЯ ТОРГІВЛЯ

Діаграма 2.3

Експорт та імпорт товарів і послуг за січень – березень 2016–2017 років

Ключовими чинниками інтенсифікації вітчизняного експорту були покращення міжнародної кон'юнктури для металургійної продукції та продовольчих товарів, поживлення економічної діяльності у країнах – торговельних партнерах України, а також високий урожай сільськогосподарських культур у нашій країні.

Основу товарної структури українського експорту склали недорогоцінні метали та вироби з них – 23,4 % від загальної вартості експорту (темپ приросту експорту – 42,2 % щодо I кварталу 2016 року) та продукти рослинного походження – 22,3 % в структурі експорту (темп приросту – 35,0 %). За видами товарів суттєву частку в структурі вітчизняного експорту займали:

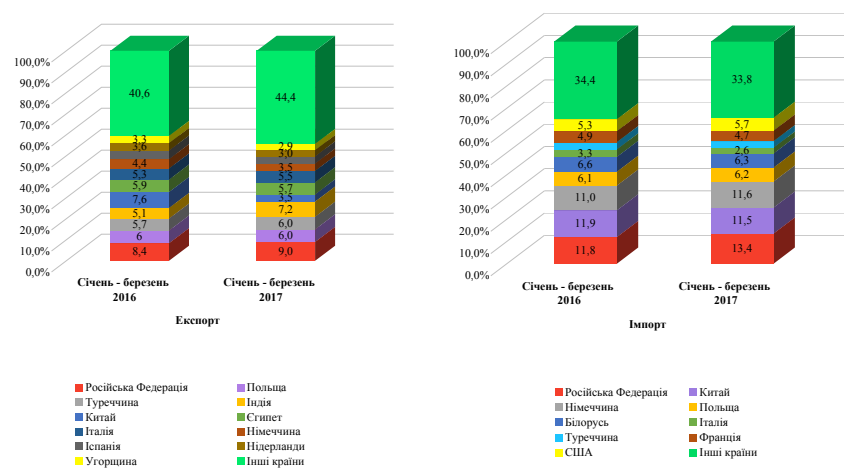
- чорні метали – 20,3 %;
- зернові культури – 16,4 %;
- жири та олії рослинного і тваринного походження – 12,4 %;
- готові харчові продукти – 7,3 %;
- електричні машини – 5,5 %;
- ядерні реактори, котли, машини – 3,6 %.

Основними споживачами української продукції в зазначений період були (див. діаграму 2.4):

- Російська Федерація – 9,0 % експорту товарів, збільшення частки на 0,6 в. п. порівняно з I кварталом 2016 року;
- Індія – 7,2 % експорту, збільшення частки на 2,1 в. п.;
- Туреччина – 6,0 % експорту, збільшення частки на 0,3 в. п.;
- Польща – 6,0 % експорту, стабільна частка;
- Єгипет – 5,7 % експорту, зменшення частки на 0,2 в. п.;
- Італія – 5,5 % експорту, збільшення частки на 0,2 в. п.;
- Китай – 3,5 % експорту, зменшення частки на 4,1 в. п.;
- Німеччина – 3,5 % експорту, зменшення частки на 0,9 в. п.

Діаграма 2.4

Структура зовнішньої торгівлі товарами за основними країнами-партнерами у січні – березні 2016–2017 років

Загалом у I кварталі 2017 року по торгівлі товарами коефіцієнт покриття експортом імпорту становив 0,93, що перевищувало його значення в I кварталі 2016 року на 0,05. При цьому резиденти України проводили зовнішньоторговельні операції з партнерами із 204 країн світу.

Товарний імпорт України в I кварталі 2017 року становив 11,1 млрд дол. США, збільшившись на 21,5 %, або на 2,4 млрд дол. США порівняно з I кварталом 2016 року (див. діаграму 2.3). Головними статтями імпорту за вказаний період були:

- палива мінеральні, нафта і продукти її перегонки – 24,0 % в структурі імпорту, зростання обсягу на 70,2 % порівняно з I кварталом 2016 року;
- продукція хімічної та пов'язаних з нею галузей промисловості – 14,8 %, зростання обсягу на 8,1 %;
- ядерні реактори, котли та машини – 10,2 %, зростання обсягу на 25,0 %;
- електричні машини – 8,2 %, зростання обсягу на 37,0 %;
- засоби наземного транспорту, крім залізничного – 8,0 % в структурі імпорту, зростання обсягу на 56,3 %.

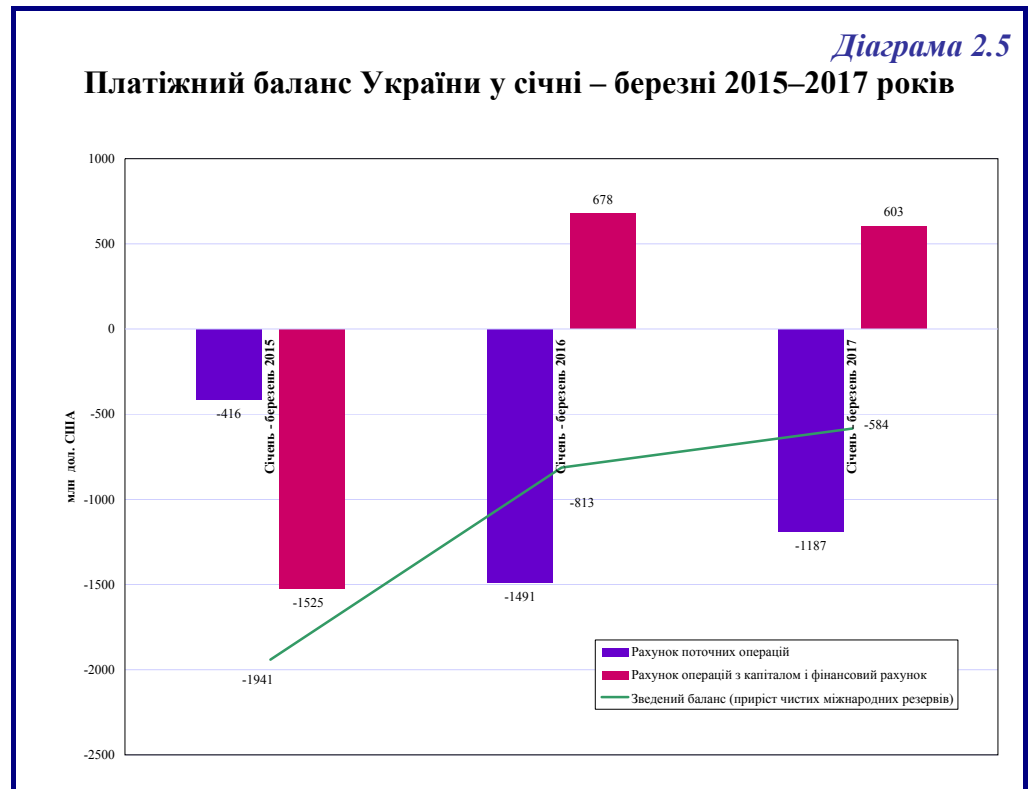
Основними постачальниками імпортової продукції в Україну у звітному періоді були Російська Федерація, з якої надійшло 13,4 % від загального імпорту товарів, Німеччина – 11,6 %, Китай – 11,5 %, Білорусь – 6,3 %, Польща – 6,2 % та США – 5,7 %.

ПЛАТІЖНИЙ БАЛАНС

За даними Національного банку України, дефіцит поточного рахунку **платіжного балансу** в I кварталі 2017 році становив 1 187 млн дол. США, тоді як у I кварталі 2016 року – 1 491 млн дол. США. Основною складовою скорочення дефіциту поточного рахунку у звітному періоді стало зменшення дефіциту торговельного балансу, зумовлене активізацією національного експорту. Водночас надходження з-за кордону від оплати праці та поточні трансферти в 2016 – 2017 роках перебували приблизно на одному рівні. Однак, аналізуючи динаміку поточного рахунку, слід зважати на те, що він все ще є доволі суттєвим і порівняно з I кварталом 2015 року вказаний дефіцит збільшився на 771 млн дол. США (див. діаграму 2.5).

У таких умовах зведене сальдо платіжного балансу України у січні – березні 2017 році сформувалося від'ємним на рівні 0,6 млрд дол. США, що означало його незначне покращення порівняно з аналогічним періодом 2016 року. Вказаний дефіцит було профінансовано за рахунок зменшення на таку саму величину зовнішніх резервних активів Національного банку України.

Сальдо фінансового рахунку та рахунку операцій з капіталом платіжного балансу було додатним як у січні – березні 2017 року, так і в аналогічному періоді 2016 року: 603 і 678 млн дол. США, відповідно. При цьому основними компонентами профіциту фінансового рахунку та рахунку операцій з капіталом у поточному році були: а) позитивне сальдо прямих інвестицій – 147 млн дол. США; б) позитивне сальдо зовнішніх запозичень банківського сектору – 520 млн дол. США; в) зменшення готівкової валюти поза банками – на 570 млн дол. США.

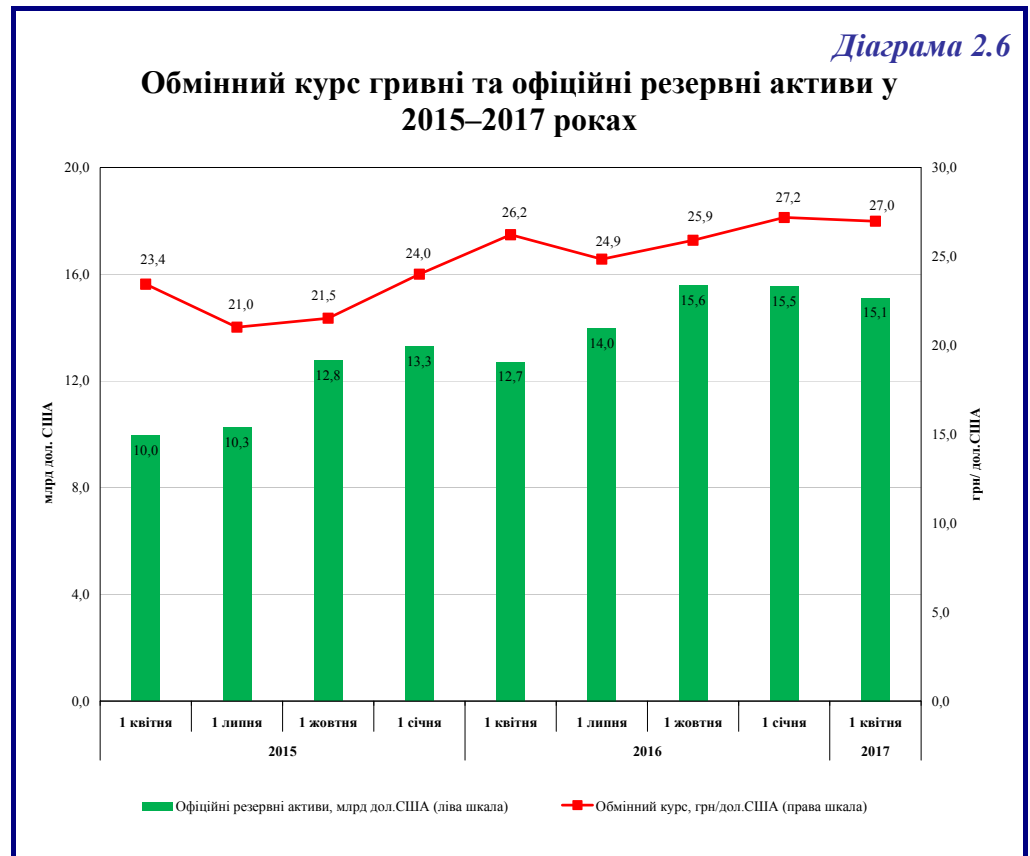

Отже, вагомою позитивною тенденцією I кварталу 2017 року стало відновлення експортної діяльності, яка зламала негативну тенденцію скорочення надходжень від експорту і нарощування дефіциту поточного рахунку платіжного балансу. В той же час показники платіжного балансу України характеризувалися значною волатильністю, а все ще суттєвий дефіцит поточного рахунку фінансувався за рахунок зменшення міжнародних резервів країни, що посилювало ризики зовнішньої вразливості економіки.

ОФІЦІЙНІ РЕЗЕРВИ, ОБМІННИЙ КУРС

За аналізований період офіційний обмінний курс гривні стабілізувався, а відносно долара США мало місце незначне зміцнення номінального обмінного курсу. Так, якщо на кінець 2016 року обмінний курс встановився на рівні 27,19 грн / дол. США, то на кінець березня 2017 року національна валюта ревальвувала до 26,98 грн / дол. США. На діаграмі 2.6 представлено динаміку обмінного курсу гривні до дол. США та обсяг офіційних резервних активів упродовж останніх двох років.

Основними чинниками курсової динаміки у січні – березні 2017 року з боку пропозиції іноземної валюти були збільшення експортної виручки і надходження за фінансовим рахунком платіжного балансу, а з боку попиту – зменшення ажіотажного попиту на валюту в умовах стабілізації макрофінансового середовища. Слід зазначити, що вагомою складовою пропозиції іноземної валюти в останні роки є продаж готівкової валюти населенням і суб'єктами малого бізнесу з метою фінансування поточних потреб. Тобто збідніння населення і скорочення валютних заощаджень виступає стабілізуючим фактором курсової динаміки через вплив на обсяги пропозиції іноземної валюти. За даними Національного банку, скорочення готівкової валюти поза банками становило 570 млн дол. у I кварталі 2017 року і 4962 млн дол. у цілому за 2016 рік.

Офіційні резервні активи зменшилися за I квартал 2017 року на 0,4 млрд дол. США і досягли рівня 15,1 млрд дол. США станом на кінець березня (див. діаграму 2.6). Для порівняння: на кінець березня 2016 року обсяг офіційних резервів становив 12,7 млрд дол. США. У минулому році досягнення позитивного сальдо зведеного балансу (переважно завдяки залученню ресурсів офіційних кредиторів і донорів) надало можливість Національному банку збільшити обсяг офіційних резервів до 15,5 млрд дол. США станом на кінець року. Однак резервна позиція України все ще не задовольняла основні критерії адекватності валютних резервів. Так, станом на 1 квітня офіційні резервні активи України склали лише 60,2 % композитного показника достатності резервів за новою методикою МВФ, яка враховує розмір короткострокового зовнішнього боргу країни, обсяги експортної виручки, іноземних портфельних інвестицій та грошової маси M2.⁵

Відомо, що міжнародні резерви виконують роль буфера ресурсів, потреба в яких виникає при тимчасовому скороченні експортних надходжень чи вилученні іноземних інвестицій. Використання резервних активів дозволяє нівелювати різкі стрибки обмінного курсу та пом'якшити негативний вплив зовнішніх шоків на рівень сукупних споживчих та інвестиційних витрат в економіці.

Отже, поточний розмір офіційних резервів України засвідчує недостатній рівень міжнародної ліквідності країни й обмежені можливості органів макроекономічного регулювання абсорбувати

⁵ International Monetary Fund. Assessing Reserve Adequacy – Specific Proposals. – Retrived from <http://www.imf.org/external/np/pp/eng/2014/121914.pdf>

торговельні шоки і шоки фінансового рахунку платіжного балансу. Однак стабілізація обмінного курсу гривні при активізації вітчизняного експорту і збільшенні припливу іноземного капіталу з високою вірогідністю визначатимуть покращення резервної позиції України вже у короткостроковій перспективі, що позитивно впливатиме на макрофінансову стабільність в країні та динамізм розвитку зовнішньо-економічної діяльності.

РОЗДІЛ 3. АНАЛІЗ ПОКАЗНИКІВ БЮДЖЕТУ ЗА СІЧЕНЬ – БЕРЕЗЕНЬ 2017 РОКУ

3.1. ВИКОНАННЯ ДОХІДНОЇ ЧАСТИНИ ЗВЕДЕНОГО ТА ДЕРЖАВНОГО БЮДЖЕТІВ ЗА СІЧЕНЬ – БЕРЕЗЕНЬ 2017 РОКУ

ДОХОДИ ЗВЕДЕНОГО ТА ДЕРЖАВНОГО БЮДЖЕТІВ

Виконання дохідної частини зведеного бюджету за січень – березень 2017 року становило 220,5 млрд грн, що на 57,1 млрд грн, або на 34,9 %, більше аналогічного показника попереднього року.

Річний план виконано на 24,3 %. Відповідний рівень фактичних надходжень у 2016 році становив 20,9 %.

До дохідної частини державного бюджету з урахуванням міжбюджетних трансфертів надійшло 174,8 млрд грн, що на 45,6 млрд грн, або на 35,5 %, більше аналогічного показника 2016 року. У тому числі до загального фонду державного бюджету надійшло 162,5 млрд грн, до спеціального – 12,3 млрд грн.

Виконання дохідної частини державного бюджету без урахування міжбюджетних трансфертів становило 173,3 млрд грн, що на 45,0 млрд грн, або на 35,1 %, більше відповідного показника попереднього року (див. таблицю 3.1.1).

Річний план виконано на 23,8 %. Водночас план за січень-березень з урахуванням внесених змін виконано на 110,7 %, що свідчить про високу ймовірність перевиконання поточного плану за результатами року, а отже, дає підстави для перегляду річного показника доходів у бік збільшення вже за результатами I кварталу.

Таблиця 3.1.1

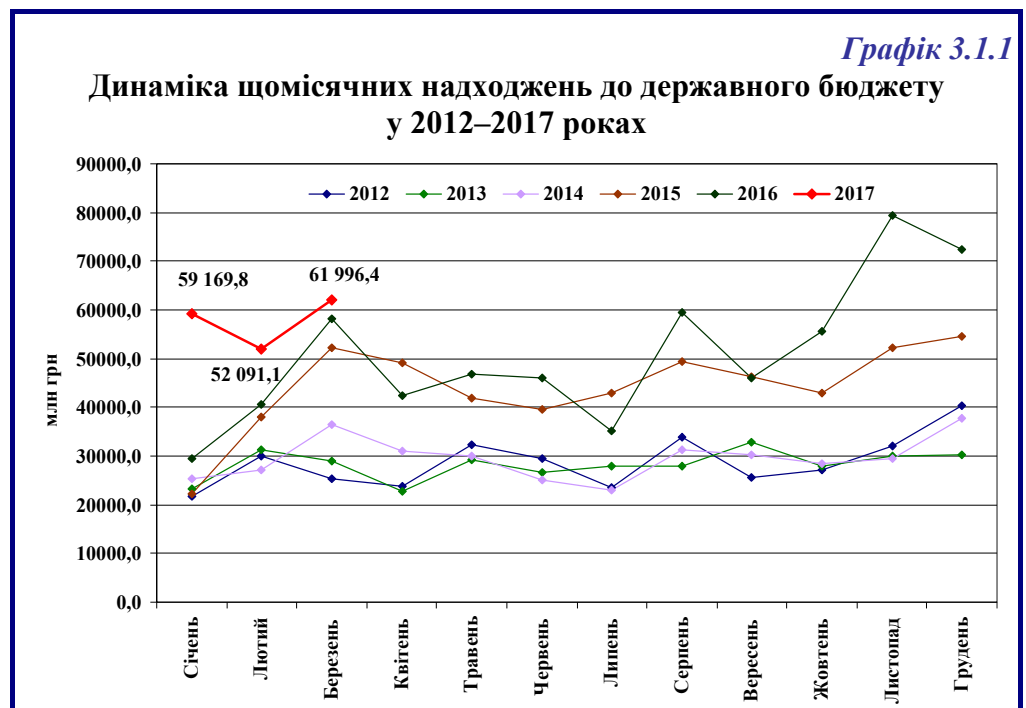
**Доходи зведеного, державного та місцевих бюджетів
у січні – березні 2014–2017 років**

Доходи	Роки	2014 рік	2015 рік	2016 рік	2017 рік	2017 рік проти 2016 року	
						Абсолютний приріст, млрд грн	Темп приросту, %
Зведений бюджет, млрд грн, у т. ч.:		112,2	140,3	163,4	220,5	57,1	34,9
– загальний фонд		96,7	128,2	151,2	203,4	52,2	34,5
– спеціальний фонд		15,5	12,1	12,2	17,1	4,9	40,2
Державний бюджет (без урахування міжбюджетних трансфертів), млрд грн, у т. ч.:		88,2	112,5	128,3	173,3	45,0	35,1
<i>частка у доходах зведеного бюджету, %</i>		78,6	80,2	78,5	78,2	x	x
– загальний фонд		77,8	106,7	120,7	161,5	40,8	33,8
– спеціальний фонд		10,4	5,8	7,6	11,8	4,2	55,3
Місцеві бюджети (без урахування міжбюджетних трансфертів), млрд грн, у т. ч.:		24,0	27,8	35,1	47,2	12,1	34,5
<i>частка у доходах зведеного бюджету, %</i>		21,4	19,8	21,5	21,8	x	x
– загальний фонд		18,9	21,5	30,5	41,9	11,4	37,4
– спеціальний фонд		5,1	6,3	4,6	5,3	0,7	15,2

Збільшення надходжень відбулось у частині як податкових, так і неподаткових надходжень. Зокрема, зросли надходження за всіма основними джерелами податкових надходжень, окрім податку на прибуток підприємств (–1,5 млрд грн, або скорочення на 10,4 %). Обсяги надходжень з інших податкових джерел продемонстрували зростання: податок на додану вартість як з вироблених в Україні товарів зріс на 12,0 млрд грн, або на 33,7 %; ПДВ з товарів, ввезених на її територію, – на 16,5 млрд грн, або на 41,7 %; податок на доходи фізичних осіб – на 3,4 млрд грн, або на 26,7 %; акцизний податок – на 3,8 млрд грн, або на 20,1 %. Найбільше зростання продемонстрували надходження рентної плати та плати за використання інших природних ресурсів, обсяг яких на 7,7 млрд грн, або на 60,7 %, перевищив минулорічний показник.

Збільшився обсяг і неподаткових надходжень – на 3,2 млрд грн, або на 29,3 %. Причому, на відміну від попереднього року, збільшилися й усі складові цього виду бюджетних доходів.

Щомісячна динаміка надходжень до державного бюджету поточного року дещо відрізняється від динаміки останніх років (див. графік 3.1.1). Доволі значні надходження першого місяця року пов'язані з відсутністю відшкодування податку на додану вартість з бюджету: протягом місяця було відшкодовано лише 27,9 млн грн проти майже 8 млрд грн у січні попереднього року.

СТРУКТУРА ДОХІДНОЇ ЧАСТИНИ ЗВЕДЕНОГО ТА ДЕРЖАВНОГО БЮДЖЕТІВ

Найсуттєвішою зміною в **структурі доходів як зведеного, так і державного бюджетів** щодо відповідного періоду попереднього року стало значне збільшення частки податку на додану вартість – на 3,9 в. п. та 4,6 в. п. до 36,4 % та 46,3 % відповідно. Отже, ПДВ на сьогодні забезпечує майже половину всіх надходжень державного бюджету і понад третину зведеного. Водночас лишилися невирішеними проблеми, які були притаманні адмініструванню цього податку в минулі роки, зокрема щодо ручного управління відшкодуванням.

Іншим податком, частка якого збільшилася, стала рентна плата (приріст на 1,4 в. п. та 1,9 в. п. у зведеному та державному бюджетах відповідно).

Зменшення частки неподаткових надходжень (на 0,6 в. п. у зведеному бюджеті та 0,4 в. п. у державному бюджетах), а також незначні зміни складових цього виду надходжень свідчать про їх стабілізацію на рівні 10 % загальних доходів і про обмеження на цьому етапі застосування нефіскальних методів впливу на бюджетний процес.

Структура доходів зведеного та державного бюджетів наведена у таблиці 3.1.2.

Таблиця 3.1.2

Структура доходів зведеного та державного бюджетів у січні – березні 2015–2017 років

Доходи	Роки	Зведений бюджет			Державний бюджет		
		2015 рік	2016 рік	2017 рік	2015 рік	2016 рік	2017 рік
Податкові надходження, з них:		80,3	89,9	90,4	81,8	90,9	91,2
– податок на доходи фізичних осіб		14,6	17,6	17,7	8,4	9,8	9,2
– податок на прибуток підприємств		11,8	9,8	6,6	13,3	11,3	7,5
– збори за спеціальне використання природних ресурсів		4,3	8,1	9,5	3,5	9,8	11,7
– податок на додану вартість		30,7	32,5	36,4	38,2	41,4	46,3
– акцизний податок		8,9	12,9	11,7	11,1	14,7	13,1
– податки на міжнародну торгівлю та зовнішні операції		4,5	2,8	2,4	5,6	3,6	3,1
– місцеві податки і збори		4,1	5,5	5,6	–	–	–
– інші податкові надходження		1,4	0,7	0,5	0,4	0,3	0,3
Неподаткові надходження, у т.ч.:		19,1	9,6	9,0	17,8	8,7	8,3
– доходи від власності та підприємницької діяльності		4,5	0,8	1,4	5,6	1,0	1,6
– адміністративні збори та платежі, доходи від некомерційного та побічного продажу		5,7	1,4	1,3	6,5	1,3	1,2
– власні надходження бюджетних установ		7,7	6,1	5,0	4,6	5,1	4,3
– інші неподаткові надходження		1,2	1,3	1,3	1,1	1,3	1,2
Доходи від операцій з капіталом		0,3	0,3	0,3	0,1	0,1	0,1
Цільові фонди		0,1	0,1	0,1	0,0	0,1	0,1
Інші надходження		0,2	0,1	0,2	0,3	0,2	0,3

**ПОДАТКОВІ
НАДХОДЖЕННЯ ДО
ДЕРЖАВНОГО
БЮДЖЕТУ**

У січні – березні 2017 року до державного бюджету надійшло 158,1 млрд грн **податкових надходжень**, що на 41,3 млрд грн, або на 35,4 %, більше відповідного показника минулого року.

Протягом періоду, що аналізується, зросли обсяги надходжень з майже усіх податкових джерел. Винятком, як і в попередньому році, став податок на прибуток підприємств.

ПОДАТОК НА ПРИБУТОК ПІДПРИЄМСТВ

Вже четвертий рік поспіль відбувається скорочення обсягу надходжень **податку на прибуток підприємств**. Так, у I кварталі 2017 року до державного бюджету надійшло 13,0 млрд грн цього податку, що на 1,5 млрд грн, або на 10,4 %, менше, ніж попереднього року. Водночас річний плановий показник виконано на 22,5 %, а план на I квартал перевиконано на 46,2 %.

Щомісячна динаміка надходжень податку на прибуток підприємств відрізняється від тенденцій трьох попередніх років. Зокрема, на лютий припав пік надходжень податку у розмірі 8,4 млрд грн (див. графік 3.1.2). Це пояснюється тим, що розмір податкового зобов'язання визначається з огляду на результати попереднього року, остаточний перерахунок яких відбувається у лютому.

В частині окремих складових податку видно, що відрахування до бюджету в абсолютному вимірі скоротили підприємства з іноземним капіталом (–1,1 млрд грн); державних підприємств (–0,5 млрд грн) та банків і страхових компаній (–0,4 млрд грн). Надходження від податку приватних підприємств збільшилися на 0,5 млрд грн, або на 10,7 % (див. діаграму 3.1.1.).

ПОДАТОК НА ДОХОДИ ФІЗИЧНИХ ОСІБ

Надходження податку на доходи фізичних осіб за I квартал 2017 року становили 16,0 млрд грн, що на 3,4 млрд грн, або на 26,7 %, більше, ніж у попередньому році.

Рівень виконання бюджету за цією статтею становить 23,3 %; при цьому план I кварталу перевиконано на 1,5 млрд грн, або на 10,1 %.

Найбільшою частиною податку на доходи фізичних осіб (9,8 млрд грн) лишається податок на доходи у вигляді заробітної плати, який становить понад половину всіх надходжень податку. Майже п'ята частина надходить у вигляді військового збору (3,1 млрд грн), введений у 2014 році як тимчасовий засіб наповнення бюджету у надзвичайних умовах. Крім того, суттєву частку становлять надходження від оподаткування процентів (1,6 млрд грн), хоча порівняно з попереднім роком вона дещо зменшилась. Саме з цим зменшенням пов'язані зміни у структурі податку (див. діаграму 3.1.2.).

ПЛАТА ЗА ВИКОРИСТАННЯ ПРИРОДНИХ РЕСУРСІВ

Більш як полуторне (до 20,3 млрд грн) збільшення у I кварталі 2017 року продемонстрували **надходження рентної плати**. Річний план за цією статтею виконано на 42,2 %. Водночас план на I квартал виконано не було, недобір склав 4,2 млрд грн, або 17,1 %.

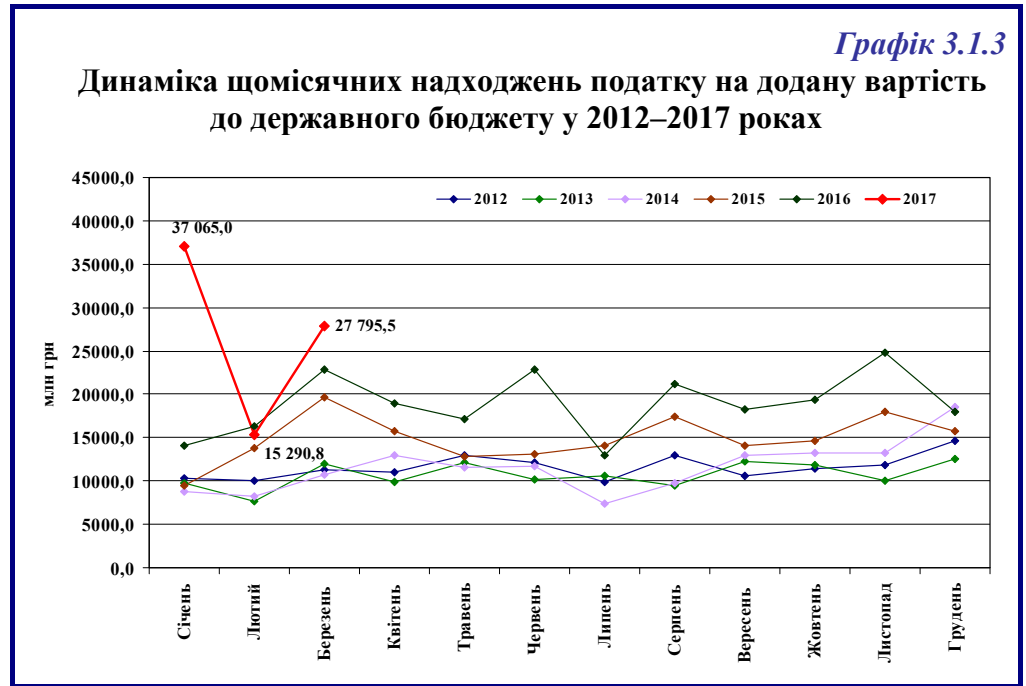
Хоча збільшення рентних доходів відбулося через зростання відрахувань рентної плати за видобування природного газу з 10 млрд грн до 16 млрд грн, саме за цією статтею план I кварталу і не було виконано. Тимчасом інші складові рентних платежів продемонстрували тенденцію до збільшення, досягаючи або й перевищуючи заплановані показники. Зокрема, було виконано план з надходжень рентної плати за видобування нафти та копалин загальнодержавного значення, а план з надходжень ренти з видобування газового конденсату було перевиконано у 2,5 раза. Водночас майже вдвічі зменшилися надходження рентної плати за транспортування (див. діаграму 3.1.3.).

ПОДАТОК НА ДОДАНУ ВАРТІСТЬ

Податок на додану вартість традиційно є основним джерелом наповнення державного бюджету. У I кварталі 2017 року надійшло 80,2 млрд грн цього податку, що на 27,1 млрд грн, або в півтора раза, більше відповідного показника попереднього року. Збільшення відбулося за всіма складовими податку: з вироблених в Україні товарів – на 12,0 млрд грн, або на 33,7 %; із ввезених на територію України товарів – на 16,5 млрд грн, або на 41,7 %.

Щомісячна динаміка надходжень податку на додану вартість представлена на графіку 3.1.3.

Збільшився проти відповідного періоду попереднього року також обсяг відшкодованого податку з бюджету – на 4,7 млрд грн, або на 21,2%. Попри збільшення обсягу відшкодування, сам процес його здійснення лишається проблемним. На це вказує нерівномірність місячних обсягів відшкодувань через їх блокування з тих чи інших причин. Зокрема, у січні 2017 року здійснення відшкодувань з бюджету було вчергове фактично припинено: їх обсяг склав лише 27,9 млн грн проти майже 8,0 млрд грн у січні попереднього року. Ймовірно, затримка з відшкодування сталася через запровадження нового порядку відшкодування ПДВ, передбаченого змінами до Податкового кодексу від 21 грудня 2016 року. Зокрема, цими змінами передбачено формування лише одного Реєстру заяв про повернення суми бюджетного відшкодування. Проте відповідну Постанову Кабінету Міністрів України було прийнято тільки 25 січня⁶, а набула чинності вона лише 1 квітня 2017 року. Цією Постановою було передбачено, що термін бюджетного відшкодування в порядку, який діяв до 1 січня 2017 р., продовжено до 1 квітня 2017 р. Прийняття цієї Постанови дозволило розблокувати процес відшкодування податку. Так, згідно з інформацією, наданою заступником міністра фінансів Ю. Буцою, належні до відшкодування суми за січень було повернуто 1 та 2 лютого 2017 року⁷.

Відтак, у I кварталі 2017 року збільшився також і середньомісячний обсяг відшкодування аналізованого податку з бюджету до 9,0 млрд грн на місяць проти 7,4 млрд грн у 2016 році (див. діаграму 3.1.4.).

⁶ Постанова Кабінету Міністрів України від 25.01.2017 року № 26 «Про затвердження Порядку ведення Реєстру заяв про повернення суми бюджетного відшкодування податку на додану вартість»

⁷ <https://www.epravda.com.ua/news/2017/02/6/619971/>

ПОДАТКИ НА МІЖНАРОДНУ ТОРГІВЛЮ ТА ЗОВНІШНІ ОПЕРАЦІЇ

До державного бюджету надійшло 5,4 млрд грн **податків на міжнародну торгівлю та зовнішні операції**, що на 0,7 млрд грн, або на 15,0 %, більше відповідного показника минулого року. Причиною зменшення надходжень із цього джерела стало збільшення обсягів імпорту на 0,7 млрд дол США, або на 27,3 % (див. діаграму 3.1.5).

Зросли всі складові податків на міжнародну торгівлю і зовнішні операції. Зокрема, ввізне мито (за винятком ввізного мита на нафтопродукти, транспортні засоби та шини до них) збільшилося на 0,3 млрд грн, або на 6,7 %. Надходження ввізного мита на нафтопродукти тощо водночас зросли майже на 50,0 %. Вивізне мито збільшилося майже в 1,5 раза.

Порівняно з аналогічним періодом попереднього року структура податків на міжнародну торгівлю зазнала певних змін у частині ввізного мита внаслідок. А саме:

- частка надходжень ввізного мита (без нафтопродуктів) зменшилася на 6,1 в. п.;
- частка надходжень вивізного мита збільшилася на 0,9 в. п.;
- частка ввізного мита на нафтопродукти, транспортні засоби та шини до них збільшилася на 5,2 в. п.

АКЦИЗНИЙ ПОДАТОК

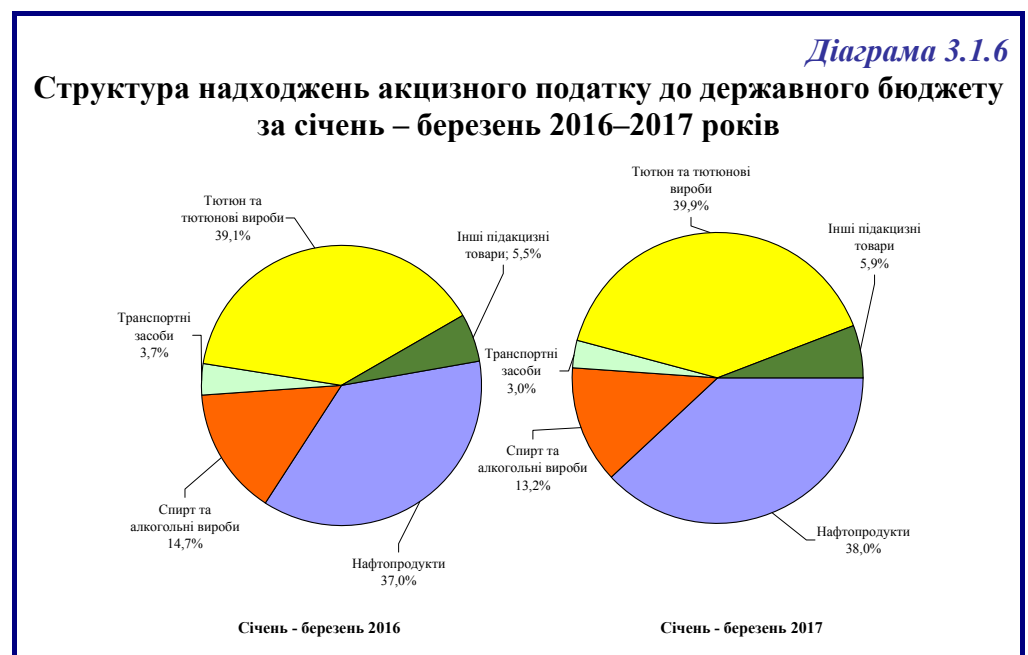
Надходження **акцизного податку** становило 22,7 млрд грн, що на 3,8 млрд грн, або на 20,2 %, більше відповідного показника минулого року. Акцизного податку з вироблених в Україні товарів надійшло 15,0 млрд грн, що на 3,0 млрд грн, або на 24,8 % більше, ніж за відповідний період 2016 року; акцизного податку з ввезених на територію України товарів – 7,7 млрд грн, що на 0,8 млрд грн, або на 12,0 %, перевищує показник попереднього року.

При цьому частка надходжень акцизного податку з вироблених в Україні товарів збільшилася на 2,5 в. п. і становила 66,1 % від загальних надходжень податку.

Річний план щодо «внутрішнього» акцизу виконано на 21,0 % та на 18,4 % – щодо акцизного податку на ввезені товари. Причому якщо квартальний план за першим було виконано, то недобір другого за результатами січня – березня становив майже 0,5 млрд грн, або 7,5 %.

Збільшення надходжень акцизного податку у 2017 році відбулося внаслідок зростання ставок на більшість груп підакцизних товарів. Зокрема, на 2017 рік було збільшено ставки акцизного податку на алкогольні напої на 20,0 %, на виноробну продукцію та пиво – на 12,0 %, на тютюнові вироби – на 30,0 % специфічну ставку, нафтопродукти (пальне) – на 12,0–25,0 %. Мінімальне акцизне податкове зобов'язання зі сплати акцизного податку з тютюнових виробів збільшено у 1,4 раза до 596,05 грн за 100 шт.

Структура акцизних надходжень представлена на діаграмі 3.1.6.

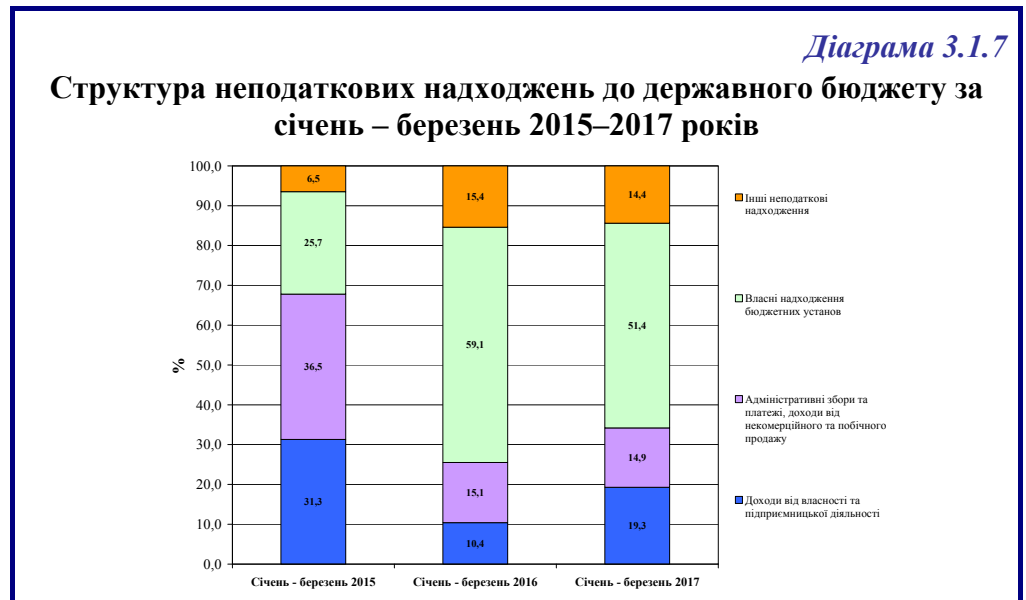
НЕПОДАТКОВІ НАДХОДЖЕННЯ

Обсяг **неподаткових надходжень** склав 14,4 млрд грн, що на 3,3 млрд грн, або на 29,3 %, більше відповідного показника 2016 року. Річний план виконано при цьому на 13,5 %.

Зростання цієї категорії надходжень відбулося за всіма складовими. Водночас у I кварталі 2017 року, як і в попередньому році, були відсутні доходи у вигляді коштів, що перераховуються Національним банком України відповідно до Закону України «Про Національний банк України», які, згідно з планом, становлять 42,0 % всіх неподаткових надходжень.

За цих умов основною складовою неподаткових надходжень стали власні надходження бюджетних установ (51,4 %); крім того, майже удвічі зросла частка доходів від власності та підприємницької діяльності.

Структура неподаткових надходжень представлена на діаграмі 3.1.7.

ДОХОДИ ВІД ВЛАСНОСТІ ТА ПІДПРИЄМНИЦЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

Доходів від власності та підприємницької діяльності до державного бюджету надійшло 2,8 млрд грн, що на 1,6 млрд грн, або майже у 2,5 раза, більше відповідного показника минулого року.

Основною причиною цього стало стрімке збільшення надходжень такого виду доходів, як «частина чистого прибутку (доходу) господарських організацій (державних унітарних підприємств та їх об'єднань), що вилучається до державного бюджету відповідно до закону» – з 0,8 млрд грн до 2,3 млрд грн. Причому квартальний план за цим показником перевиконано на 40,0 %. Водночас річний план за цією статтею виконано на 11,3 %, а отже, остаточні висновки про ефективність реформ у сфері державного управління варто буде робити за результатами подальшого виконання бюджету.

АДМІНІСТРАТИВНІ ЗБОРИ ТА ПЛАТЕЖІ

Адміністративних зборів та платежів у січні – березні 2017 році до державного бюджету надійшло 2,1 млрд грн, що на 0,4 млрд грн, або на 26,8 %, більше за показник I кварталу 2016 року.

Попри те, що основним адміністративним збором лишається судовий збір, його обсяг у 2017 році змінився несуттєво порівняно з

попереднім роком і становив 0,8 млрд грн. При цьому річний план з надходжень судового збору виконано на 35,9 %, що дає підстави очікувати перевиконання надходжень з цього джерела.

Водночас збільшення надходжень адміністративних зборів і платежів відбулося завдяки надходженням збору за видачу спеціальних дозволів на користування надрами та коштів від продажу таких дозволів. Обсяг цих надходжень склав 292,3 млн грн проти 21,3 млн грн у 2016 році.

ВЛАСНІ НАДХОДЖЕННЯ БЮДЖЕТНИХ УСТАНОВ

Обсяг **власних надходжень бюджетних установ** становив 7,4 млрд грн, що на 0,8 млрд грн, або на 12,3 %, більше аналогічного показника попереднього року.

Річний план за цим показником виконано на 22,4 %.

ІНШІ НЕПОДАТКОВІ НАДХОДЖЕННЯ

До державного бюджету надійшло 2,1 млрд грн **інших неподаткових надходжень**, що на 0,4 млрд грн більше, ніж у попередньому році. Причиною цього стало збільшення надходжень зборів на обов'язкове державне пенсійне страхування з окремих видів господарських операцій: на придбання автомобілів, нерухомого майна, збір за користування послугами стільникового зв'язку тощо.

Річний план за цим показником виконано на 19,4 %.

ДОХОДИ ВІД ОПЕРАЦІЙ З КАПІТАЛОМ

У I кварталі 2017 року збільшився обсяг **доходів від операцій з капіталом**. Так, за цією статтею до бюджету надійшло 162,2 млн грн, що в 1,7 раза перевищує показник 2016 року. Основною причиною цього стало збільшення надходжень від реалізації державних запасів товарів.

Відповідно, відбулися зміни у структурі доходів від операцій з капіталом: частка доходів від реалізації державних запасів товарів збільшилася на 4,2 в. п., а частки надходжень від продажу основного капіталу та надходжень від продажу землі зменшилися на 2,7 в. п. та 1,5 в. п. відповідно.

Структура надходжень доходів від операцій з капіталом представлена на діаграмі 3.1.8.

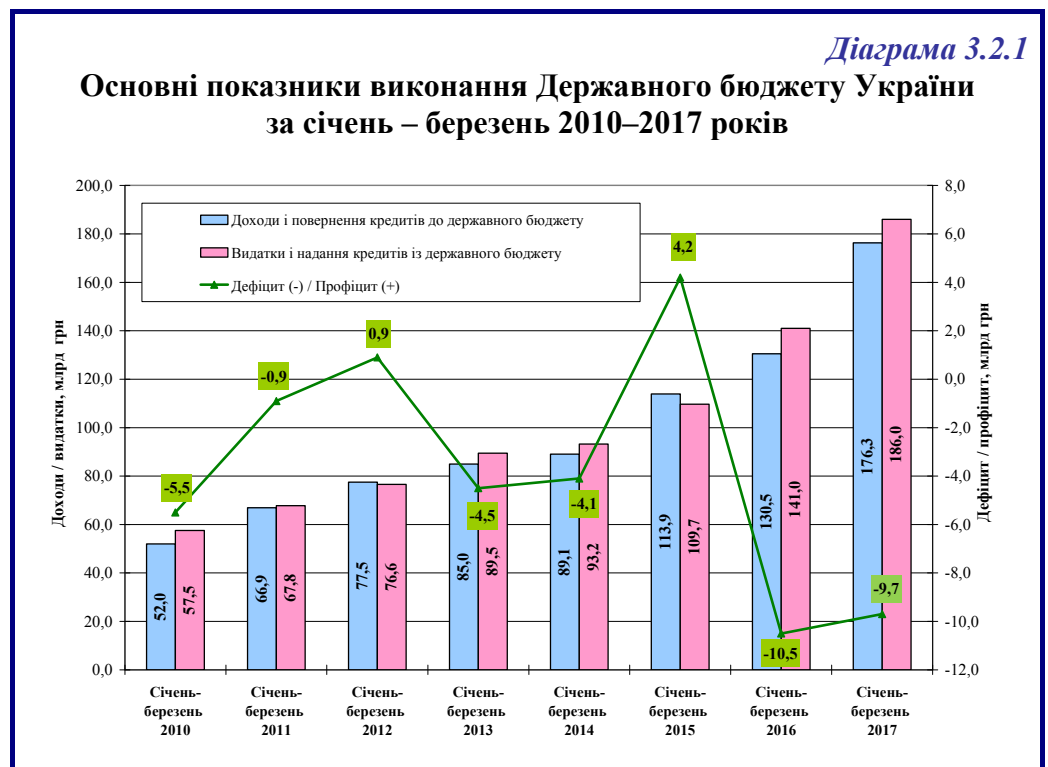

3.2. ФІНАНСУВАННЯ ДЕРЖАВНОГО БЮДЖЕТУ ТА ДЕРЖАВНИЙ БОРГ ЗА СІЧЕНЬ – БЕРЕЗЕНЬ 2017 РОКУ

ФІНАНСУВАННЯ ДЕФІЦИТУ БЮДЖЕТУ

За аналізований період державний бюджет виконано з дефіцитом, який становить 9,7 млрд грн (див. діаграму 3.2.1), при граничному розмірі дефіциту, визначеному Законом про Державний бюджет України на 2017 рік, у сумі 77,5 млрд грн. По загальному фонду бюджету дефіцит становив 12,3 млрд грн при річному плановому показнику 62,3 млрд грн, тоді як по спеціальному фонду склався профіцит у сумі 2,6 млрд грн при запланованому річному дефіциті 15,2 млрд грн.

В умовах досягнення значного профіциту місцевих бюджетів (13,7 млрд грн) дефіцит зведеного бюджету в січні – березні поточного року становив 3,8 млрд грн. Відносна жорсткість бюджетної політики у зазначений період пояснюється особливостями бюджетного процесу України, в рамках якого на початку року фінансуються здебільшого найбільш нагальні поточні видатки.

Фінансування державного бюджету за борговими операціями (різниця між запозиченнями і погашенням боргу) становило 28,4 млрд грн, що складає 46,4 % річного планового показника (див. таблицю 3.2.1). Порівняно з минулим роком цей показник збільшився на 4,1 млрд грн, або на 16,4 %. Запозичення здійснені у сумі 37,1 млрд грн, або 19,4 % річного планового показника. Річний план по внутрішніх запозиченнях виконано на рівні 34,1 %, по зовнішніх – 2,0 %. Частка внутрішніх запозичень складала 95,4 % (порівняно з 68,1 % в аналогічному періоді попереднього року).

Таблиця 3.2.1

**Показники фінансування дефіциту державного бюджету
за січень – березень 2013–2017 років**

Роки Показники	2013 рік	2014 рік	2015 рік	2016 рік	2017 рік		
					Річний план	Факт	Виконання, %
Загальне фінансування, млрд грн, у т.ч.:	4,5	4,2	-4,3	10,5	77,5	9,7	12,5
– загальний фонд	7,0	4,5	-3,9	11,2	62,3	12,3	19,7
– спеціальний фонд	-2,5	-0,2	-0,4	-0,7	15,2	-2,6	17,1
Фінансування за борговими операціями, млрд грн	29,4	10,0	56,7	24,3	61,2	28,4	46,4
Запозичення, млрд грн, у т.ч.:	44,2	27,2	91,0	57,4	190,8	37,1	19,4
– внутрішні запозичення	35,0	26,9	33,6	39,1	103,9	35,4	34,1
частка, %	79,2	98,9	36,9	68,1	54,5	95,4	x
– зовнішні запозичення	9,2	0,3	57,4	18,3	86,9	1,7	2,0
частка, %	20,8	1,1	63,1	31,9	45,5	4,6	x
Погашення, млрд грн, у т.ч.:	-14,8	-17,2	-34,3	-33,1	-129,6	-8,8	6,8
– внутрішні зобов'язання	-8,7	-15,6	-29,6	-22,2	-98,6	-5,9	6,0
частка, %	58,8	90,7	86,3	67,1	76,1	67,0	x
– зовнішні зобов'язання	-6,1	-1,6	-4,7	-10,9	-30,9	-2,9	9,4
частка, %	41,2	9,3	13,7	32,9	23,8	33,0	x
Надходження від приватизації державного майна, млрд грн	0,10	0,05	0,10	0,02	17,1	0,02	0,0
Фінансування за активними операціями, млрд грн	-25,0	-5,9	-61,1	-13,8	-0,8	-18,7	2337,5

Обсяги запозичень до державного бюджету зменшились на 20,3 млрд грн, або на 35,6 %, порівняно з I кварталом 2016 року. Із загальної суми запозичень 95,4 % урядом залучено на внутрішньому фінансовому ринку: сума внутрішніх запозичень становила 35,4 млрд грн. Більшу частину емітованих ОВДП – 26,4 млрд грн, або 74,4 %, спрямовано на збільшення статутного капіталу банків. Погашення внутрішнього та зовнішнього боргу становило 8,8 млрд грн, що майже дорівнює сумі решти запозичень. Таким чином, позитивне фінансування бюджету за борговими операціями повністю було забезпечено за рахунок внутрішніх державних запозичень.

Упродовж січня – березня 2017 року на первинному ринку було розміщено короткострокові та середньострокові ОВДП (терміном від 1-го року до 3-х), дохідність яких коливалася від 14,9 % до 15,8 % річних. У лютому – березні 2017 року Урядом випущено ОВДП для поповнення статутних капіталів ПАТ «Приватбанк», ПАТ «Державний експортно-імпортний банк України» та ПАТ «Державний ощадний банк України».

Сума зовнішніх запозичень у січні – березні 2017 року становила 1,7 млрд грн, які надійшли виключно до спеціального фонду державного бюджету.

Погашення боргу, як зазначено вище, здійснено у сумі 8,8 млрд грн, що складає 26,6 % минулорічного показника (див. таблицю 3.2.1). З огляду на графік боргових виплат упродовж року, річний плановий показник погашення боргу виконано лише на 6,8 %. У I кварталі 2017 року сума виплат у рахунок погашення боргу була в рази меншою, ніж у I кварталі 2015 і 2016 років: 34,3 і 33,1 млрд грн відповідно. За звітний період погашення внутрішнього боргу становило 5,9 млрд грн, або 6,0 %, річного планового обсягу, а зовнішнього боргу – 2,9 млрд грн, або 9,4 %.

Спостерігалось деяке збільшення розриву між обсягами запозичень та погашенням боргу (див. графік 3.2.1), однак ця величина була не критичною і фактично відставала від показників I кварталу 2015 та I кварталу 2013 років.

Домінуючою формою державних запозичень у звітний період були внутрішні, частка яких у I кварталі 2017 року становила 95,4 % (у I кварталі 2016 року зазначена частка дорівнювала 68,1 %). Відновлення ринкового попиту на внутрішні державні позики й активізація ринку внутрішніх позик з часом сприятимуть покращенню структури державного боргу України і зменшенню валютних ризиків боргових зобов'язань.

Серед джерел фінансування дефіциту державного бюджету найбільш вагомим компонентом стало фінансування за рахунок облігацій внутрішньої позики – 29,6 млрд грн, при цьому на придбання цінних паперів Урядом було спрямовано 26,4 млрд грн запозичених коштів. Зменшення залишків бюджетних коштів дозволило профінансувати бюджетний дефіцит на суму 7,7 млрд грн. Зовнішнє фінансування дефіциту мало незначну від'ємну величину, а від приватизації державного майна надійшло лише 17,0 млн грн (див. діаграму 3.2.2). Слід зазначити, що придбання цінних паперів Урядом у

I кварталі 2017 року в 2,7 раза перевищило величину бюджетного дефіциту, або загальну суму фінансування.

Дефіцит загального фонду державного бюджету становив 12,3 млрд грн, що майже повністю профінансовано за рахунок залишків коштів, обсяг яких в результаті зменшився на кінець I кварталу до 0,1 % від фактичних видатків загального фонду на цей період. Для порівняння: капітальні видатки державного бюджету в I кварталі 2017 року здійснені у сумі 1,2 млрд грн, з яких із загального фонду – лише 0,1 млрд грн.

Щодо показників зведеного бюджету, то його капітальні видатки профінансовано в сумі 5,3 млрд грн (у тому числі 5,2 млрд грн – із спеціального фонду бюджету), а дефіцит зведеного бюджету був відсутній. Ситуація виглядає доволі оптимістично завдяки місцевим бюджетам, де капітальні видатки здійснено в сумі 4,3 млрд грн, а профіцит досяг величини 13,7 млрд грн.

ВИТРАТИ НА ПОГАШЕННЯ ТА ОБСЛУГОВУВАННЯ ДЕРЖАВНОГО БОРГУ

Видатки на **обслуговування державного боргу** у січні – березні 2017 року становили 31,4 млрд грн, або 28,2 % річного планового показника (див. таблицю 3.2.2). Загальний обсяг виплат з **погашення й обслуговування державного боргу** становив 40,2 млрд грн, або 16,7 % річного плану. Питома вага видатків на обслуговування боргу в загальному обсязі видатків державного бюджету зменшилася з 20,0 % у I кварталі 2016 року до 17,0 % у I кварталі 2017 року. Знизилася також питома вага платежів за державним боргом у витратах бюджету (які включають видатки бюджету, надання кредитів, погашення державного боргу, придбання цінних паперів) з 33,9 % до 18,3 %. Відносно ВВП обсяг платежів за державним боргом зменшився з 2,6 % у I кварталі 2016 року до 1,6 % у I кварталі 2017 року.

Таблиця 3.2.2

**Витрати бюджету на погашення та обслуговування державного боргу
за січень – березень 2013–2017 років**

Показники	Період	2013 рік	2014 рік	2015 рік	2016 рік	2017 рік		
						Річний план	Факт	Виконання плану, %
ПЛАТЕЖІ ЗА ДЕРЖАВНИМ БОРГОМ, млрд грн, у т. ч.:		21,4	26,2	52,2	61,1	240,9	40,2	16,7
– внутрішнім		13,4	22,1	41,4	36,0	170,3	21,9	12,9
– зовнішнім		8,0	4,1	10,8	25,1	70,5	18,3	26,0
Погашення державного боргу, млрд грн, у т. ч.:		14,7	17,2	34,3	24,8	129,6	8,8	6,8
– внутрішнього		8,6	15,6	29,6	22,2	98,6	5,9	6,0
– зовнішнього		6,1	1,6	4,7	2,6	30,9	2,9	9,4
Видатки на обслуговування боргу, млрд грн, у т. ч.:		6,7	9,0	17,9	28,0	111,3	31,4	28,2
– внутрішнього		4,8	6,5	11,8	13,8	71,7	16,0	22,3
– зовнішнього		1,9	2,5	6,1	14,2	39,6	15,4	38,9
ВИТРАТИ БЮДЖЕТУ, млрд грн (видатки, надання кредитів, погашення державного боргу, придбання цінних паперів)		112,2	121,5	161,3	180,2	930,4	219,7	23,6
Питома вага платежів за державним боргом у витратах бюджету, %		19,1	21,6	32,4	33,9	25,9	18,3	x
ВИДАТКИ БЮДЖЕТУ, млрд грн		87,9	92,8	108,8	140,2	800,0	184,6	23,1
Питома вага відсоткових виплат за державним боргом у видатках бюджету, %		7,6	9,7	16,5	20,0	13,9	17,0	x
Відношення платежів за державним боргом до річного ВВП, %		1,4	1,7	2,6	2,6	x	1,6	x

При аналізі динаміки боргових виплат слід урахувувати нерівномірний профіль боргових платежів упродовж року, а тому використання для динамічних порівнянь лише показників I кварталу останніх років не дає об'єктивної картини зміни тиску боргових платежів на державні фінанси та економічний потенціал країни. Прикметно, що відношення видатків на обслуговування боргу до загальних видатків державного бюджету за останні чотири роки збільшилося на 9,6 в. п.: з 7,6 % у I кварталі 2013 року до 17,0 % у I кварталі 2017 року.

Крім того, порівняно незначна величина витрат на погашення державного боргу є наслідком проведеної у 2015 року реструктуризації зовнішнього боргу, в ході якої погашення облігацій зовнішньої позики було перенесено з 2015–2018 років на наступні роки. Фактично карколомне зниження вартості національної грошової одиниці та зростання обсягу державного боргу в 2014–2016 рр. суттєво збільшуватимуть абсолютні та відносні показники боргових виплат з бюджету вже у найближчі роки. За таких умов при збереженні кволої динаміки ВВП та/ або продовженні зниження реального обмінного курсу виникатимуть суттєві загрози для утримання боргової стійкості в середньостроковій перспективі.

ДЕРЖАВНИЙ І ГАРАНТОВАНИЙ ДЕРЖАВОЮ БОРГ

На кінець березня 2017 року державний та гарантований державою борг України становив 1 951,9 млрд грн, з них 63,2% (1 232,9 млрд грн) припадає на державний та гарантований державою зовнішній борг, а 36,8% (718,9 млрд грн) – на внутрішній. У загальній структурі державного і гарантованого боргу 35,8% займає внутрішній прями́й борг, 50% – зовнішній прями́й борг, а 14,1% припадає на гарантований борг (див. діаграму 3.2.3). Найбільшими кредиторами держави за прямими позиками до бюджету були Міжнародний валютний фонд (МВФ), (сума боргу – 5,2 млрд дол. США), Міжнародний банк реконструкції та розвитку (МБРР) – 5 млрд дол., ЄС – 2,4 млрд дол., а також інвестори в облігації зовнішньої державної позики (ОЗДП) 2015 року – 14 млрд дол. та інвестори в ОЗДП 2013 року – 3 млрд дол. США.

Порівняно з кінцем 2016 року загальна сума державного і гарантованого боргу збільшилася на 22,0 млрд грн, або на 1,1%. Відносно ВВП обсяг державного і гарантованого боргу на кінець I кварталу 2017 року досяг рівня 81,9%, а відносно доходів державного бюджету – 316,7%. Для порівняння: станом на кінець 2016 року рівень боргу складав 81,0% і 313,1% відповідно. Як зазначалось у Бюджетному моніторингу за 2016 рік, в Україні спостерігаються доволі високі ризики стійкості державних фінансів, генеровані надмірним обсягом державного боргу. При цьому в поточному році зберігалася висхідна тенденція боргової динаміки. Основною складовою накопичення державного боргу за звітний період стали запозичення на внутрішньому фінансовому ринку (приріст боргу на 29 млрд грн).

За висновками багатьох експертів, з урахуванням нинішнього рівня економічного розвитку України, тривалості економічної кризи, продовження іноземної військової агресії та проведеної в 2015 році реструктуризації зовнішнього боргу, відношення державного боргу України до ВВП наразі є граничним, що не дозволяє країні здійснювати

скільки-небудь значні запозичення без серйозного ризику для країни. Тому оздоровлення державних фінансів України неможливе без проведення зваженої бюджетної політики (досягнення помірної дефіциту бюджету).

При аналізі часових змін структури державного боргу привертає увагу факт збільшення частки внутрішнього прямого боргу з 32,7% станом на 31.03.2015 року до 35,8% станом на 31.03.2017 року, що свідчить про зменшення валютних ризиків державного боргу України. В той же час питома вага зовнішнього боргу (з урахуванням гарантованого) – 63,2% – на 31.03.2017 року все ще залишається аномально високою.

Станом на 31 березня 2017 року частка боргових зобов'язань, номінованих у гривні, становила 31,5% загальної суми державного і гарантованого боргу (див. діаграму 3.2.4). Порівняно з кінцем 2016 року спостерігається покращення **валютної структури боргу**, проте щодо кінця 2014 року зазначена структура погіршилася, з огляду на зменшення на 10,1 в. п. частки гривневих зобов'язань. Найбільш значущою валютою номінації державних боргових зобов'язань залишається долар США – його частка становила 43,5%; помітною є також частка спеціальних прав запозичення (СПЗ) – 18,2% загальної суми державного і гарантованого боргу. Тобто валютна структура державного боргу вказує на все ще високу вразливість державних фінансів України до ризиків коливань валютного курсу.

Гарантований державою борг на кінець березня 2017 року становив 275,7 млрд грн, або 14,1% від загальної суми державного та гарантованого державою боргу. Як і раніше, найбільша частка припадала на гарантований зовнішній борг – 13,1%, який становив 256,4 млрд грн. Гарантований внутрішній борг складав 1,0% від загальної суми державного та гарантованого державою боргу. Основними кредиторами за гарантованими державою позиками

виступали МВФ (сума боргу – 6,2 млрд дол. США) і Експортно-імпортний банк Китаю (1,5 млрд дол. США). Заборгованість за гарантованими державою позиками є одним із видів умовних зобов'язань держави, які зазвичай матеріалізуються у випадку незадовільного фінансового стану позичальника, а також одним із джерел фіскальних ризиків в Україні.

Стратегією реформування системи управління державними фінансами на 2017–2020 роки визнається, що відсутність комплексної системи управління фіскальними ризиками має негативні наслідки для стійкості державного боргу та ефективного розподілу ресурсів відповідно до пріоритетів державної політики. Для вирішення зазначених проблем Стратегією передбачено: включення у бюджетну декларацію на 2018–2020 роки оцінки фіскальних ризиків; встановлення більш жорстких умов щодо надання державних гарантій шляхом внесення змін до Бюджетного кодексу України; опублікування щороку (починаючи з 2019 року) розширеного звіту про фіскальні ризики, а також упровадження інформаційно-аналітичної системи для обробки даних щодо фіскальних ризиків.

3.3. АНАЛІЗ ВИДАТКІВ І КРЕДИТУВАННЯ ЗВЕДЕНОГО ТА ДЕРЖАВНОГО БЮДЖЕТІВ ЗА СІЧЕНЬ – БЕРЕЗЕНЬ 2017 РОКУ

ЗВЕДЕНИЙ БЮДЖЕТ

Видатки зведеного бюджету України виконані у сумі 216,5 млрд грн, що становить 22,2 % річного планового показника, у тому числі видатки загального фонду – 201,2 млрд грн, або 23,4 %, спеціального фонду – 15,3 млрд грн, або 13,1 % (див. таблицю 3.3.1).

Як свідчать дані таблиці, рівень виконання видатків зведеного бюджету дещо збільшився – на 1,6 в. п. порівняно з аналогічним показником попереднього року. При цьому видатки загального фонду впродовж аналізованого періоду виконані на рівні, що на 2,3 в. п. більше показника попереднього року, а спеціального фонду – на 2,0 в. п. менше.

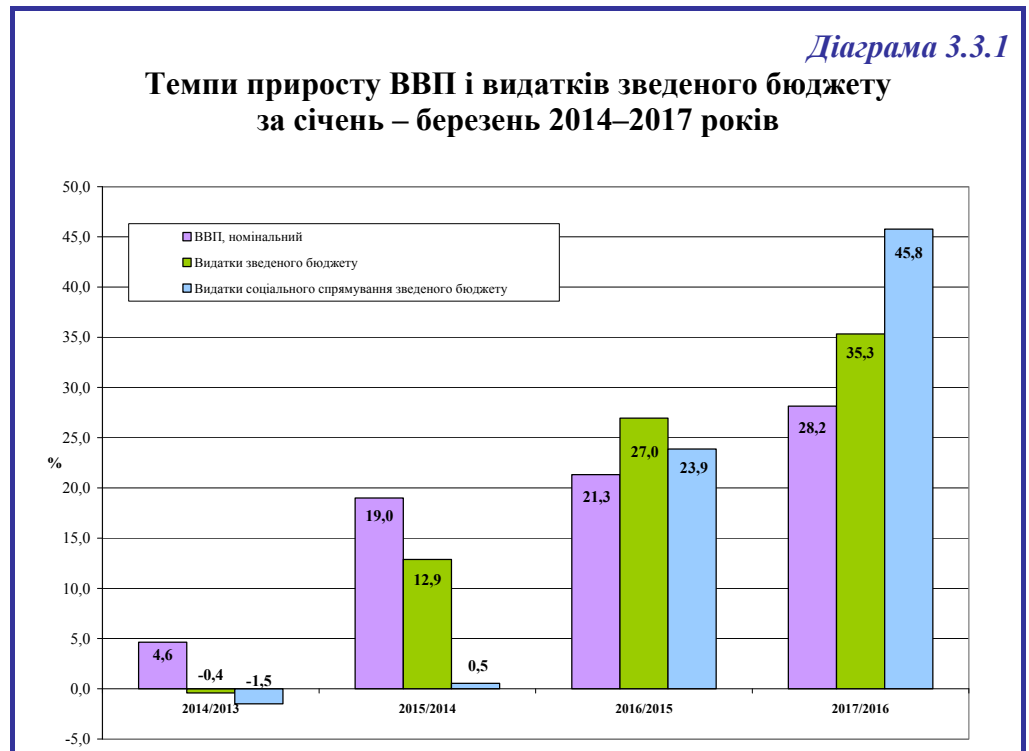
Таблиця 3.3.1

Видатки зведеного, державного та місцевих бюджетів за січень – березень 2015–2017 років

Роки Видатки	2015 рік			2016 рік			2017 рік		
	Річний план, млн грн	Факт, млн грн	Виконання, %	Річний план, млн грн	Факт, млн грн	Виконання, %	Річний план, млн грн	Факт, млн грн	Виконання, %
Зведений бюджет, у т. ч.:	631 429,5	126 028,3	20,0	778 485,5	159 996,5	20,6	975 886,9	216 533,1	22,2
– загальний фонд	573 882,5	113 337,9	19,7	705 595,6	148 984,3	21,1	859 217,4	201 237,3	23,4
– спеціальний фонд	57 547,0	12 690,4	22,1	72 889,9	11 012,2	15,1	116 669,5	15 295,8	13,1
Державний бюджет (без урахування міжбюджетних трансфертів), у т. ч.:	390 888,7	73 497,1	18,8	488 246,0	95 535,0	19,6	553 235,5	108 541,9	19,6
– загальний фонд	362 39,2	68 609,9	18,9	451 394,3	89 176,3	19,8	498 451,8	99 810,5	20,0
– спеціальний фонд	28 499,5	4 87,2	17,1	36 851,7	6 358,7	17,3	54 783,7	8 731,5	15,9
Місцеві бюджети (без урахування міжбюджетних трансфертів), у т. ч.:	240 540,8	52 531,2	21,8	290 239,5	64 461,5	22,2	422 651,4	107 991,1	25,6
– загальний фонд	211 493,3	44 728,0	21,1	254 201,3	59 808,0	23,5	360 765,6	101 426,8	28,1
– спеціальний фонд	29 047,5	7 803,2	26,9	36 038,2	4 653,5	12,9	61 885,8	6 564,3	10,6
Державний бюджет (з урахуванням міжбюджетних трансфертів), у т. ч.:	569 768,0	108 771,2	19,1	671 514,8	140 158,5	20,9	804 081,5	184 559,7	23,0
– загальний фонд	537 566,7	103 884,0	19,3	633 587,0	133 776,9	21,1	739 707,3	175 828,3	23,8
– спеціальний фонд	32 201,3	4 887,2	15,2	37 927,8	6 381,6	16,8	64 374,1	8 731,5	13,6
Міжбюджетні трансферти, разом	178 879,2	35 274,1	19,7	183 268,8	44 623,5	24,3	250 846,0	76 017,8	30,3

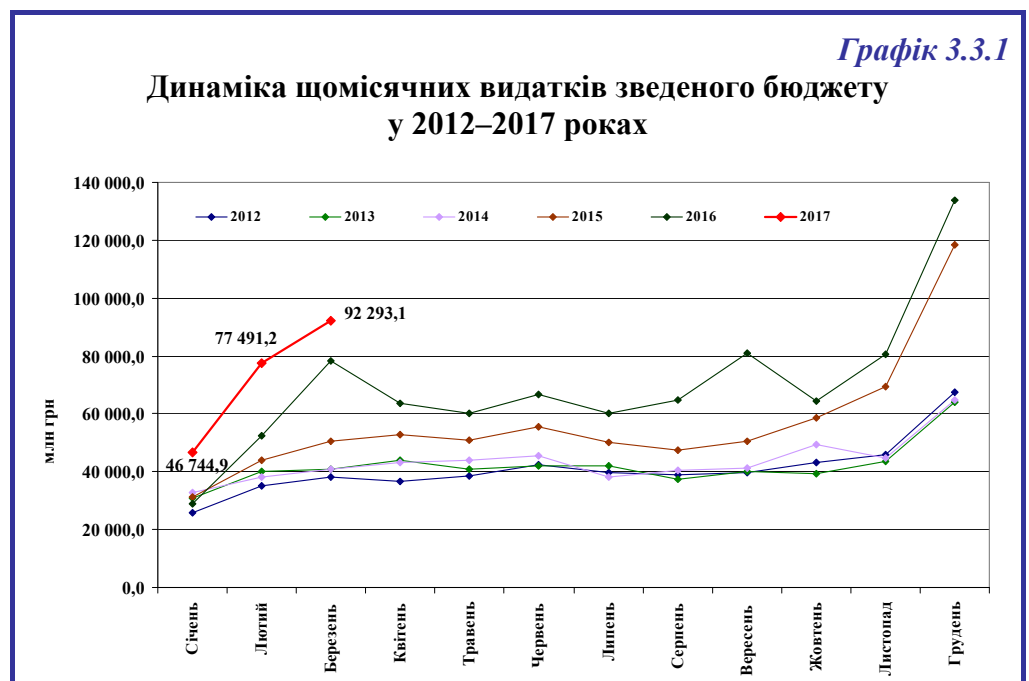
Видатки зведеного бюджету збільшилися на 35,3 %, у січні – березні 2016 р. зростання становило 27,0 % (див. діаграму 3.3.1). При цьому темпи зростання видатків соціального спрямування порівняно з відповідним періодом минулого року збільшилися на 21,9 в. п. Темп зростання номінального ВВП за січень – березень 2017 року менше темпів зростання видатків зведеного бюджету на 7,1 в. п. Частка видатків зведеного бюджету у ВВП збільшилася на 2,0 в. п. і сягнула

37,1 %. Водночас як одне з ключових завдань бюджетної політики, визначених проектом основних напрямів бюджетної політики на 2017 рік, вказано, що частка перерозподілу ВВП через зведений бюджет повинна бути на рівні не вищому, ніж враховано у Державному бюджеті України на 2016 рік (33,1 %).

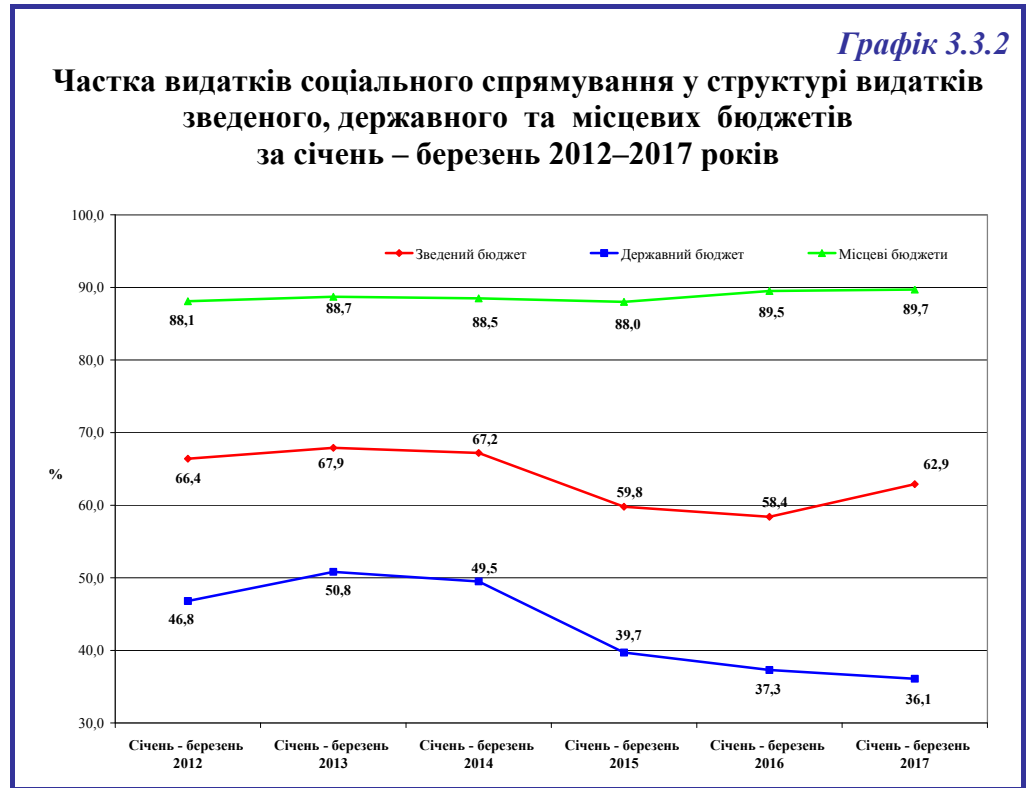

Щомісячна динаміка фактичних видатків зведеного бюджету представлена на графіку 3.3.1. Спостерігається певне зростання видатків упродовж I кварталу 2017 року, але воно значно більш суттєве ніж, у відповідних минулорічних періодах.

Видатки за січень традиційно мали найменше значення порівняно з іншими місяцями.

Видатки соціального спрямування⁸ зведеного бюджету становили 136,1 млрд грн, що більше за аналогічний показник попереднього року на 42,7 млрд грн, або на 45,8 %. Їх частка на 4,5 в. п. збільшилася порівняно з 2016 роком і становила 62,9 %, що є найбільшим значенням за останні три роки (див. графік 3.3.2).

Із графіка 3.3.2 видно, що місцеві бюджети спрямовують у соціально-культурну сферу значно більшу частку видатків, ніж державний бюджет. Це пояснюється структурою витрат місцевих бюджетів згідно з Бюджетним кодексом України. Частка зазначених видатків місцевих бюджетів дещо збільшилася порівняно з 2016 роком і склала 89,7 %.

Темпи зростання видатків (2017/2016 рр. до 2016/2015 рр.) державного бюджету зменшилися на 16,4 в. п., а місцевих бюджетів, навпаки, збільшилися – на 44,8 в. п. Одним з факторів зростання видатків місцевих бюджетів є суттєве збільшення видатків на соціальний захист та соціальне забезпечення порівняно з I кварталом 2016 року – на 91,1 %. Це пов'язано зі збільшенням видатків на допомогу у вирішенні житлового питання у сумі 30,2 млрд грн, що у 2,8 рази більше, ніж у відповідному періоді 2016 року. Слід зазначити, що темпи приросту видатків на охорону здоров'я та освіту є від'ємними (див. таблицю 3.3.2).

⁸ До видатків соціального спрямування належать видатки на охорону здоров'я, освіту, духовний та фізичний розвиток, соціальний захист і соціальне забезпечення (Постанова Кабінету Міністрів України від 13.05.2011 р. № 3358).

Таблиця 3.3.2

Темпи зростання окремих видів видатків зведеного, державного та місцевих бюджетів за січень – березень 2015–2017 років порівняно з попереднім періодом

(%)

Роки Видатки згідно з функціональною класифікацією	2015 рік			2016 рік			2017 рік		
	Зведений бюджет	Державний бюджет	Місцеві бюджети	Зведений бюджет	Державний бюджет	Місцеві бюджети	Зведений бюджет	Державний бюджет	Місцеві бюджети
Разом видатків (без урахування міжбюджетних трансфертів), з них на:	112,9	120,3	103,9	127,0	130,0	122,7	135,3	113,6	167,5
– житлово-комунальне господарство	52,4	1,7	52,7	120,7	400,5	120,7	165,3	177,3	165,3
– охорону здоров'я	123,8	79,2	131,2	87,6	115,3	84,8	137,1	115,3	140,1
– духовний і фізичний розвиток	108,9	112,8	107,6	115,7	110,9	117,4	146,3	162,4	140,9
– освіти	96,6	95,7	97,0	111,8	110,1	112,4	149,2	127,9	157,1
– соціальний захист і соціальне забезпечення	94,9	97,6	91,1	148,1	126,9	179,4	146,3	103,4	191,1

ДЕРЖАВНИЙ БЮДЖЕТ

Видатки Державного бюджету України з урахуванням міжбюджетних трансфертів становили 184,6 млрд грн, що на 31,7 % більше, ніж у I кварталі 2016 року. Рівень виконання річного плану виріс на 2,1 в. п. щодо показника попереднього року та склав 23,0 % (див. таблицю 3.3.1).

Видатки державного бюджету без урахування міжбюджетних трансфертів склали 108,5 млрд грн, що на 13,0 млрд грн, або на 13,6 %, більше показника минулого року. Рівень виконання річного плану залишився незмінним щодо минулорічного показника і становив 19,6 %.

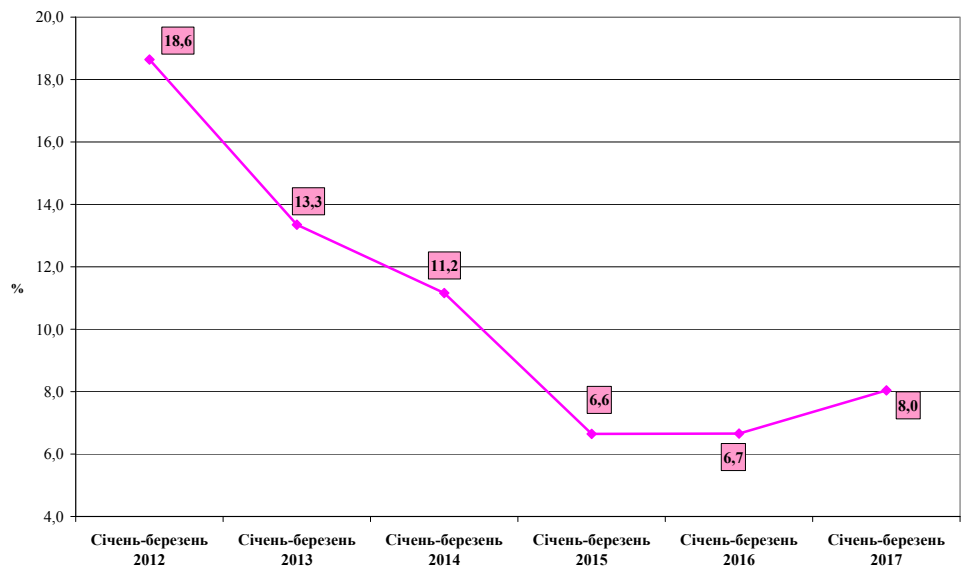
Із загального фонду було профінансовано 99,8 млрд грн, що на 11,9 % більше відповідного показника 2016 року і становить 20,0 % річних планових призначень, зі спеціального фонду – 8,7 млрд грн, що також більше показника попереднього року на 37,3 %. Рівень виконання річного плану по спеціальному фонду становить 15,9 % (за січень – березень 2016 року – 17,3 %).

У загальній сумі видатків частка спеціального фонду збільшилася порівняно з минулорічним показником на 1,3 в. п. і склала 8,0 % (див. графік 3.3.3). Зростання частки видатків спеціального фонду без урахування міжбюджетних трансфертів у I кварталі 2017 року пов'язано, зокрема, зі збільшенням видатків на соціальний захист та соціальне забезпечення на 154,4 млн грн, або у 6,5 раза, що, у свою чергу, пов'язано з збільшенням видатків на допомогу з вирішення житлового питання на 153,1 млн грн, або у 89,1 раза. Крім того, значно збільшилися видатки на економічну діяльність – у 5,2 разів, або на 1,8 млрд грн. Зокрема, на дорожнє господарство було направлено 1,8 млрд грн за відсутності таких коштів у відповідному періоді 2016 року.

Суттєво збільшилися видатки на житлово-комунальне господарство (у 1,8 раза) та оборону (у 2,4 раза).

Графік 3.3.3

Динаміка частки видатків спеціального фонду державного бюджету без урахування міжбюджетних трансфертів за січень – березень 2012–2017 років

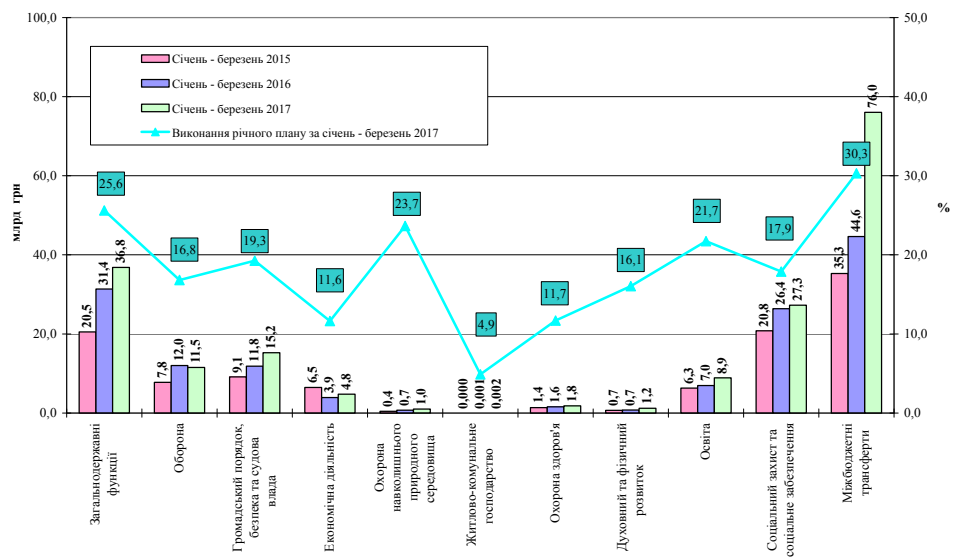

ВИДАТКИ ЗА ФУНКЦІОНАЛЬНОЮ КЛАСИФІКАЦІЄЮ

Упродовж I кварталу 2017 року найкраще фінансувалися міжбюджетні трансферти (30,3 % річного планового обсягу), видатки на загальнодержавні функції (25,6 %, у т. ч. видатки на обслуговування боргу виконано на 28,2 %), охорону навколишнього природного середовища (23,7 %) (див. діаграму 3.3.2). Найменші показники виконання річного плану спостерігаються за видатками на житлово-комунальне господарство та охорону здоров'я – 4,9 % та 11,7 % відповідно.

Діаграма 3.3.2

Динаміка видатків державного бюджету січень – березень 2015–2017 років у розрізі функціональної класифікації

Порівняно з аналогічним періодом 2016 року збільшення обсягів видатків відбулося майже за всіма статтями функціональної класифікації видатків. Найбільше у відносному вимірі зросли видатки на житлово-комунальне господарство – на 74,3 % (на 0,8 млн грн), міжбюджетні трансферти – на 70,4 % (на 31,4 млрд грн) і духовний та фізичний розвиток – на 62,4 % (на 0,5 млрд грн). Зменшилися на 4,2 % (0,5 млрд грн) видатки на оборону.

Видатки соціального спрямування державного бюджету становили 39,2 млрд грн, що більше минулорічного показника на 3,5 млрд грн, або на 9,9 %. Їх рівень виконання – 18,1 %, що на 0,6 в. п. вище минулорічного показника.

У структурі фактичних видатків за останній рік відбулися певні зміни (див. таблицю 3.3.3). Зросли тільки частки видатків на міжбюджетні трансферти (9,4 в. п.) і духовний та фізичний розвиток (0,2 в. п.). Зменшилися частки видатків на загальнодержавні функції (на 2,5 в. п. порівняно з I кварталом 2016 р.), оборону (2,4 в. п.), охорону здоров'я (0,1 в. п.), освіту (0,2 в. п.), соціальний захист та соціальне забезпечення (4,0 в. п.) та економічну діяльність (0,2 в. п.).

Таблиця 3.3.3

Видатки державного бюджету за січень – березень 2015–2017 років у розрізі функціональної класифікації видатків та кредитування

Роки Видатки згідно з функціональною класифікацією	2015 рік			2016 рік			2017 рік		
	План, млн грн	Факт, млн грн	Частка факт., %	План, млн грн	Факт, млн грн	Частка факт., %	План, млн грн	Факт, млн грн	Частка факт., %
Загальнодержавні функції, з них:	113 660,4	20 512,6	18,9	124 175,4	31 368,3	22,4	143 735,8	36 801,3	19,9
• <i>обслуговування боргу</i>	92 672,5	17 098,6	15,7	99 056,3	27 600,6	19,7	111 338,4	31 387,9	17,0
Оборона	45 449,6	7 771,2	7,1	60 263,1	12 030,8	8,6	68 554,9	11 530,8	6,2
Громадський порядок, безпека та судова влада	50 081,3	9 145,7	8,4	60 029,0	11 841,2	8,4	79 148,2	15 242,8	8,3
Охорона навколишнього природного середовища	3 372,6	446,7	0,4	3 680,2	704,3	0,5	4 231,9	1 000,9	0,5
Житлово-комунальне господарство	523,73	0,27	0,0	38,7	1,1	0,0	38,80	1,92	0,00
Охорона здоров'я	11 704,3	1 374,5	1,3	12 038,8	1 584,9	1,1	15 625,4	1 827,3	1,0
Духовний та фізичний розвиток	7 123,1	667,2	0,	4 495,5	739,8	0,5	7 486,1	1 201,6	0,7
Освіта	30 522,	6 322,7	5,8	32 834,9	6 960,8	5,0	40 993,5	8 904,3	4,8
Соціальний захист та соціальне забезпечення, з них:	87 212,5	20 795,9	19,1	154 193,9	26 391,9	18,8	152 598,6	27 278,9	14,8
• <i>соціальний захист пенсіонерів</i>	76 950,1	19 381,4	17,8	144 888,6	25 031,6	17,9	141 315,4	25 744,0	13,9
Економічна діяльність, у т.ч.:	41 238,8	6 460,4	5,9	36 496,3	3 911,7	2,8	40 822,3	4 752,1	2,6
• <i>сільське господарство, лісове господарство та мисливство, рибне господарство</i>	4 303,9	675,1	0,6	3 962,6	607,1	0,4	10 496,2	833,1	0,5
• <i>паливно-енергетичний комплекс</i>	3 698,8	191,2	0,2	1 302,2	535,9	0,4	2 107,7	392,4	0,2
• <i>транспорт</i>	24 310	4 694,2	4,3	19 608,3	1 311,5	0,9	15 288,1	1 906,6	1,0
• <i>інші видатки на економічну діяльність</i>	8 935,2	899,9	0,8	11 623,2	1 457,3	1,0	12 930,4	1 620,0	0,9
Міжбюджетні трансферти	178 879,2	35 274,1	32,4	183 268,8	44 623,5	31,8	250 846,0	76 017,8	41,2
Усього	569 768,0	108 771,2	100,0	671 514,6	140 158,3	100,0	804 081,5	184 559,7	100,0

Поряд з цим, як і у минулих роках, найбільша частка припадає на міжбюджетні трансферти (41,2 %). Частка видатків на соціальний захист та соціальне забезпечення (14,8 %) є третьою за величиною. Водночас слід зазначити, що велика частина міжбюджетних трансфертів спрямовується на надання пільг, субсидій, допомог тощо, а отже, також на соціальний захист та соціальне забезпечення.

Друга за величиною частка бюджетних коштів була спрямована на загальнодержавні функції (19,9 %), що насамперед пов'язано з борговим навантаженням на бюджет у вигляді обслуговування боргу (17,0 % усіх видатків). Для прикладу, сума, витрачена на зазначені цілі у I кварталі поточного року, є у 31,4 раза більшою за видатки на охорону навколишнього природного середовища, у 26,1 раза – за видатки на духовний та фізичний розвиток, у 17,2 раза – за видатки на охорону здоров'я, у 6,6 раза – за видатки на економічну діяльність, у 3,5 раза – за видатки на освіту, у 2,7 раза – за видатки на оборону та у 2,1 раза – за видатки на громадський порядок, безпеку та судову владу.

ВИДАТКИ ЗА ЕКОНОМІЧНОЮ КЛАСИФІКАЦІЄЮ

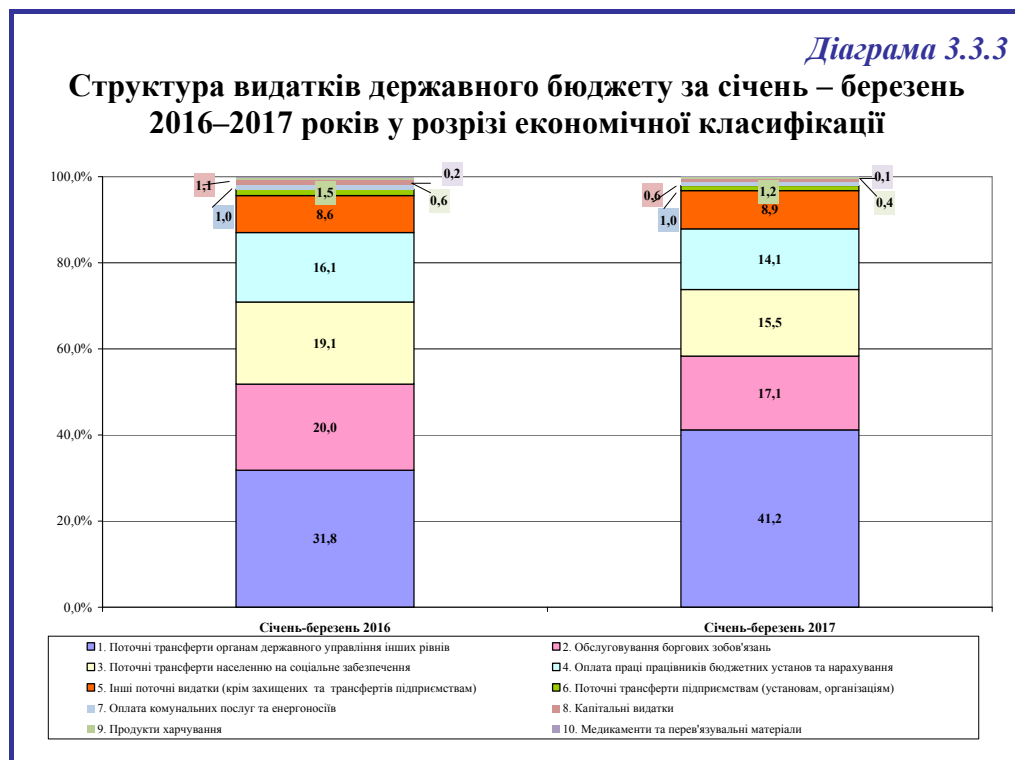
Як свідчать дані таблиці 3.3.4, відбулося зростання видатків за більшістю статей економічної класифікації. Скорочення зазнали видатки на медикаменти та перев'язувальні матеріали (на 29,4 %), капітальний ремонт, реконструкцію та реставрацію (на 69,6 %) та продукти харчування (на 17,9 %).

Таблиця 3.3.4

Видатки державного бюджету (з міжбюджетними трансфертами) за січень – березень 2015–2017 років у розрізі економічної класифікації

Роки Видатки згідно з економічною класифікацією	2015 рік			2016 рік			2017 рік		
	План, млн грн	Факт, млн грн	Вико- нання, %	План, млн грн	Факт, млн грн	Вико- нання, %	План, млн грн	Факт, млн грн	Вико- нання, %
Поточні видатки	551 873,6	107 878,0	19,5	648 052,3	138 685,9	21,4	772 248,9	183 400,2	23,7
Оплата праці працівників бюджетних установ	24 784,2	5 055,1	20,4	80 393,7	18 913,5	23,5	107 570,8	23 182,6	21,6
Нарахування на заробітну плату	18 285,3	3 826,2	20,9	16 206,4	3 639,2	22,5	21 215,5	4 539,3	21,4
Медикаменти та перев'язувальні матеріали	5 499,8	133,5	2,4	5 600,4	292,0	5,2	7 679,3	206,1	2,7
Продукти харчування	2 774,7	413,9	14,9	4 719,8	846,2	17,9	5 296,7	694,7	13,1
Оплата комунальних послуг та енергоносіїв	5 561,5	1 105,1	19,9	6 544,1	1 407,7	21,5	7 305,5	1 761,4	24,1
Обслуговування боргових зобов'язань	95 720,9	17 886,2	18,7	101 513,7	28 062,1	27,6	112 675,6	31 614,5	28,1
Субсидії і поточні трансферти підприємствам (установам, організаціям)	11 457,3	1 292,1	11,3	7 336,8	2 032,6	27,7	13 984,4	2 163,4	15,5
Поточні трансферти органам державного управління інших рівнів	177 237,4	35 273,4	19,9	178 902,2	44 617,0	24,9	241 404,3	76 010,1	31,5
Поточні трансферти населенню на соціальне забезпечення, у т. ч.:	85 518,4	21 009,5	24,6	154 730,3	26 882,3	17,4	156 836,3	28 526,9	18,2
• виплата пенсій і допомоги	78 191,7	19 631,3	25,1	146 067,0	25 298,7	17,3	142 443,6	26 011,0	18,3
• виплата стипендії	51,5	11,4	22,1	50,3	11,5	22,9	5 042,9	995,7	19,7
• інші виплати населенню	7 275,2	1 366,9	18,8	8 613,0	1 572,0	18,3	9 349,7	1 520,2	16,3
Інші поточні видатки	125 034,2	21 882,9	17,5	92 104,9	11 993,3	13,0	98 280,5	14 701,2	15,0
Капітальні видатки, з них:	17 261,2	893,2	5,2	21 963,2	1 472,6	6,7	30 528,1	1 159,5	3,8
Капітальне будівництво (придбання)	3 753,6	243,2	6,5	2 481,5	77,5	3,1	2 723,4	290,3	10,7
Капітальний ремонт, реконструкція та реставрація	858,1	38,7	4,5	1 740,5	282,0	16,2	1 971,5	85,7	4,3
Капітальні трансферти	8 927,5	257,8	2,9	11 602,1	227,0	2,0	19 249,1	205,7	1,1
Нерозподілені видатки	633,2	0,0	0,0	1 499,4	0,0	0,0	1 304,5	0,0	0,0
Усього видатків (з урахуванням міжбюджетних трансфертів)	569 768,0	108 771,2	19,1	671 514,8	140 158,5	20,9	804 081,5	184 559,7	23,0

Частки поточних і капітальних видатків у загальному обсязі видатків порівняно з минулим роком змінилися незначно (на 0,4 в. п.). Але їх структура зазнала змін (див. діаграму 3.3.3).

Зростання демонструють тільки частки видатків на поточні трансферти органам державного управління інших рівнів – на 9,4 в. п. та капітальне будівництво (придбання) – на 0,1 в. п. Всі інші частки видатків зменшилися порівняно з відповідним періодом минулого року. Найбільше зкоротилася частка видатків на виплату пенсій і допомог – на 4,0 в. п. Таке становище з виплатами пенсій і допомог пов'язане з додатковими надходженнями до Пенсійного фонду України у зв'язку з підвищенням мінімальної заробітної плати.

Обсяг капітальних видатків щодо відповідного періоду минулого року зменшився на 21,3 % до 1,2 млрд грн (порівняно з 1,5 млрд грн у січні – березні 2016 р.). Рівень їх виконання також зменшився на 2,9 в. п. і склав 3,8 %.

Частка захищених статей видатків державного бюджету за економічною класифікацією зросла до 90,3 %, що більше відповідного показника 2016 року на 1,5 в. п.

ВИДАТКИ ЗА ПРОГРАМНОЮ КЛАСИФІКАЦІЄЮ

Стан виконання видаткової частини Державного бюджету України за січень – березень 2015–2017 років за програмною класифікацією наведено у додатку А.

Кількість бюджетних програм у I кварталі 2017 року збільшилася порівняно з відповідним періодом 2016 року на 19 од. і становила 493 од.

Майже на 100 відсотків профінансовані бюджетні програми, які мають короткий термін дії. Усього таких бюджетних програм – 2, видатки за ними склали 10,6 млн грн.

У звітному періоді найбільші обсяги видатків здійснено за такими бюджетними програмами головних розпорядників коштів:

- «Субвенція з державного бюджету місцевим бюджетам на надання пільг та житлових субсидій населенню на оплату електроенергії, природного газу, послуг тепло-, водопостачання і водовідведення, квартирної плати (утримання будинків і споруд та прибудинкових територій), вивезення побутового сміття та рідких нечистот» (32,3 млрд грн), «Обслуговування державного боргу» (31,4 млрд грн), «Субвенція з державного бюджету місцевим бюджетам на виплату допомоги сім'ям з дітьми, малозабезпеченим сім'ям, інвалідам з дитинства, дітям-інвалідам, тимчасової державної допомоги дітям та допомоги по догляду за інвалідами I чи II групи внаслідок психічного розладу» (12,7 млрд грн), «Додаткова дотація з державного бюджету місцевим бюджетам» (3,8 млрд грн) Міністерства фінансів України;

- «Фінансове забезпечення виплати пенсій, надбавок та підвищень до пенсій, призначених за пенсійними програмами, та дефіциту коштів Пенсійного фонду» (25,7 млрд грн) Міністерства соціальної політики України;

- «Медична субвенція з державного бюджету місцевим бюджетам (13,6 млрд грн) Міністерства охорони здоров'я України;

- «Освітня субвенція з державного бюджету місцевим бюджетам» (11,7 млрд грн), «Підготовка кадрів вищими навчальними закладами III і IV рівнів акредитації та забезпечення діяльності їх баз практики» (4,7 млрд грн) Міністерства освіти і науки України;

- «Забезпечення діяльності Збройних Сил України та підготовка військ» (10,0 млрд грн) Міністерства оборони України;

- «Забезпечення діяльності підрозділів, установ та закладів Національної Поліції України» (4,2 млрд грн) Міністерства внутрішніх справ України.

Протягом I кварталу 2016 року не фінансувалося 100 бюджетних програм на загальну суму 32,1 млрд грн.

НАДАННЯ КРЕДИТІВ З БЮДЖЕТУ / ПОВЕРНЕННЯ КРЕДИТІВ ДО БЮДЖЕТУ

Обсяг наданих із державного бюджету кредитів становить 847,7 млн грн, або 5,1 % річного плану, а обсяг повернутих кредитів – 1,3 млрд грн, або 22,5 %. Рівень виконання річного плану з надання кредитів знизився на 1,0 в. п., з повернення кредитів, навпаки, збільшився на 7,6 в. п.

Показники надання і повернення кредитів до Державного бюджету України за три останні роки відображено у таблиці 3.3.5.

Таблиця 3.3.5

**Показники надання і повернення кредитів з / до бюджету
за січень – березень 2015–2017 років**

Роки Показники	2015 рік			2016 рік			2017 рік		
	Річний план, млн грн	Факт, млн грн	Виконання, %	Річний план, млн грн	Факт, млн грн	Виконання, %	Річний план, млн грн	Факт, млн грн	Виконання, %
Кредитування, у т.ч.:	11 210,0	265,8	2,4	11 041,6	- 433,1	- 3,9	8 551,9	- 58,3	- 0,7
– надання кредитів	16 006,2	982,5	6,1	16 735,1	847,7	5,1	14 758,8	1 439,9	9,8
– повернення кредитів	- 4 796,2	- 716,7	14,9	- 5 693,5	- 1 280,8	22,5	- 6 206,9	- 1 498,2	24,1

Найбільше **кредитів** із державного бюджету було надано для реалізації інвестиційних проектів у електроенергетичній галузі та дорожньому господарстві за функцією «Економічна діяльність», зокрема:

- Міністерству енергетики та вугільної промисловості України за бюджетними програмами: «Реконструкція гідроелектростанцій ПАТ «Укргідроенерго» – 550,6 млн грн, «Будівництво повітряної лінії 750 кВ Запорізька – Каховська» – 192,6 млн грн;
- Державному агентству автомобільних доріг України за бюджетною програмою «Розвиток автомагістралей та реформа дорожнього сектору» – 208,1 млн грн.

З метою виконання державою гарантійних зобов'язань за позичальників, що отримали кредити під державні гарантії, Міністерство фінансів України витратило 394,0 млн грн.

Повернення кредитів від повернення позик, наданих для фінансування проектів розвитку за рахунок коштів, залучених державою, надійшли за відповідною бюджетною програмою Міністерства фінансів України у сумі 1,4 млрд грн.

3.4. ВИКОНАННЯ МІСЦЕВИХ БЮДЖЕТІВ ЗА СІЧЕНЬ – БЕРЕЗЕНЬ 2017 РОКУ

ДОХОДИ МІСЦЕВИХ БЮДЖЕТІВ

За даними Державного казначейства України, до загального та спеціального фондів місцевих бюджетів (з урахуванням міжбюджетних трансфертів) у січні – березні 2017 року надійшло 123,3 млрд грн, що на 54,7 %, або на 43,6 млрд грн, більше за відповідний показник минулого року.

Без урахування міжбюджетних трансфертів надійшло 47,2 млрд грн, що на 12,1 млрд грн, або на 34,5 %, більше, ніж у 2016 році. Річний план доходів, затверджений місцевими радами, виконано на 26,7 %.

Виконання дохідної частини місцевих бюджетів характеризують дані, наведені у таблиці 3.4.1.

Таблиця 3.4.1

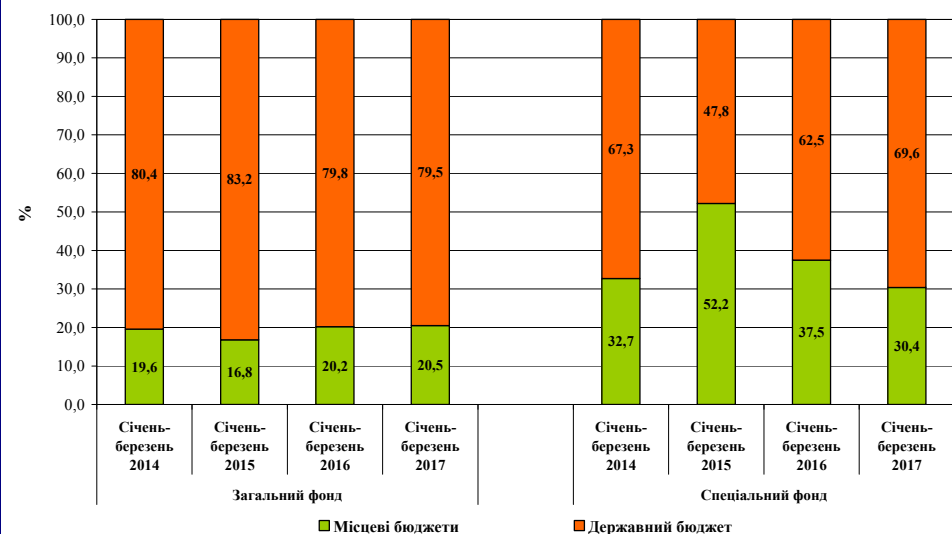
Надходження доходів до місцевих бюджетів (без урахування міжбюджетних трансфертів) за січень – березень 2015–2017 років

Доходи	Факт за січень-березень 2015 року	Факт за січень-березень 2016 року	Затверджено місцевими радами на 2017 рік	Факт за січень-березень 2017 року	Виконання планів, затверджених місцевими радами, %
Усього, млн грн, у т.ч.:	27 787,1	35 119,9	176 833,7	47 233,1	26,7
– загальний фонд	21 502,8	30 536,9	161 239,7	41 869,1	26,0
– спеціальний фонд	6 284,3	4 583,0	15 594,0	5 364,0	34,4

Частка доходів місцевих бюджетів у зведеному бюджеті становила 21,8 %, це на 0,3 в. п. більше рівня минулого року. При цьому відбулися зміни у структурі доходів за фондами бюджету (див. діаграму 3.4.1).

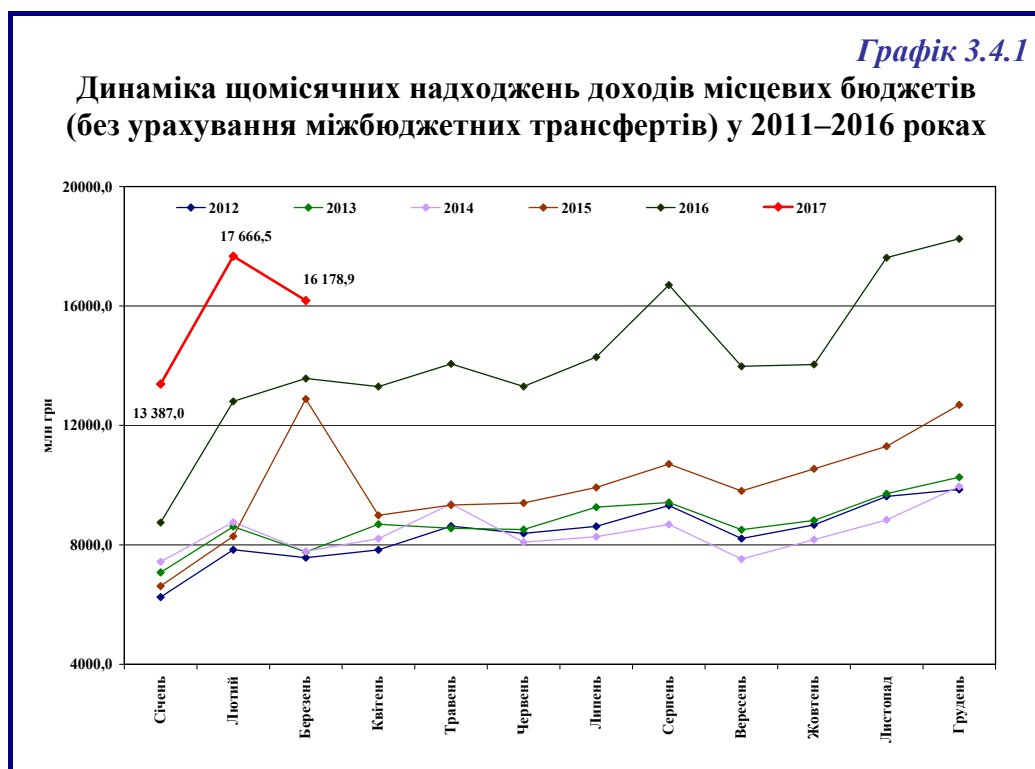
Діаграма 3.4.1

Частка доходів у розрізі фондів державного та місцевих бюджетів у доходах зведеного бюджету за січень – березень 2014–2017 років

Динаміка щомісячних надходжень доходів місцевих бюджетів на початку 2017 року продемонструвала доволі стрімке зростання, коли

середньомісячні обсяги надходжень перевищували минулорічні на 34,4 % (див. графік 3.4.1). Це пояснюється збільшенням надходжень податку на доходи фізичних осіб.

Структура доходів місцевих бюджетів зазнала суттєвих змін, насамперед у частині податкових надходжень через збільшення таких видів доходів, як податок на доходи фізичних осіб (+2,7 в. п.), місцевих податків і зборів (без земельного податку) (+1,6 в. п.) та акцизного податку з реалізації суб'єктами господарювання роздрібною торгівлі підакцизних товарів (+0,3 в. п.). Це призвело, відповідно, до скорочення частки неподаткових надходжень на 1,3 в. п. (див. діаграму 3.4.2).

ПОДАТКОВІ НАДХОДЖЕННЯ

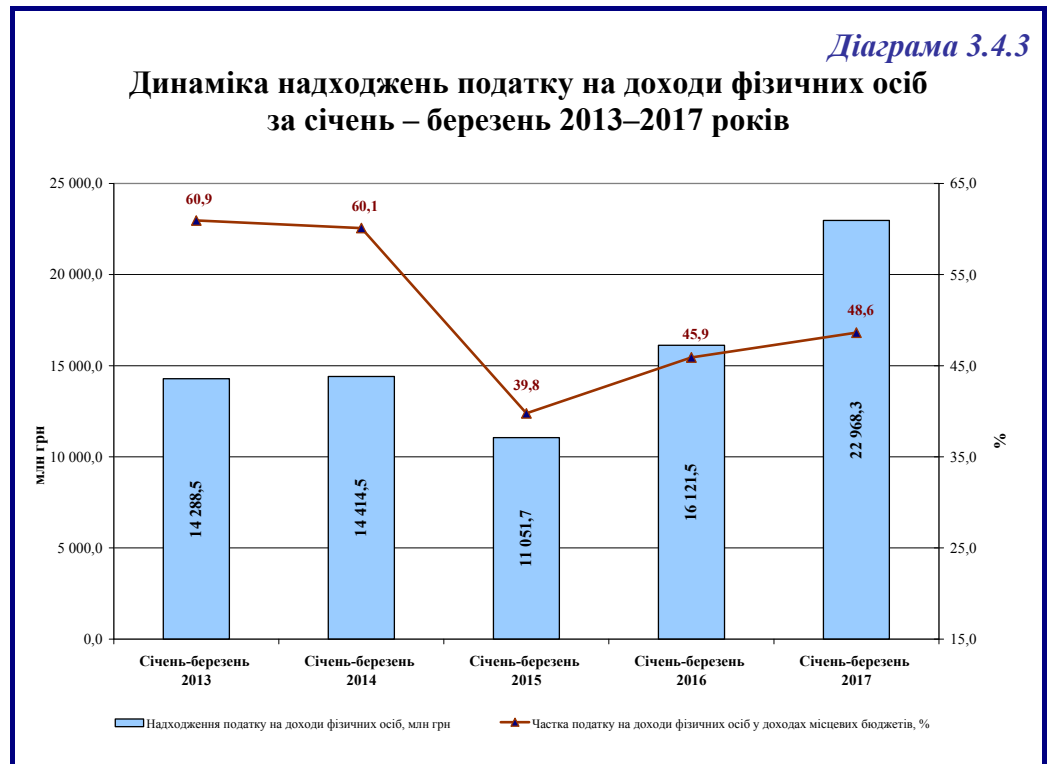
У I кварталі 2017 року до місцевих бюджетів надійшло 41,3 млрд грн **податкових надходжень**, що на 11,1 млрд грн, або на 36,6 %, більше, ніж у відповідному періоді попереднього року.

Рівень виконання податкових надходжень становив 25,7 % від річного плану. Такий показник виконання плану дає підстави прогнозувати виконання або й певне перевиконання останнього за результатами року з огляду на те, що частка податкових надходжень першого кварталу у фактичних річних надходженнях за останні чотири роки становила в середньому 21,9 %. Варто зазначити, що це збільшення було забезпечено зростанням надходжень з усіх основних податкових джерел. Так, річні планові показники податку на доходи фізичних осіб виконано на 24,6 %, податку на прибуток підприємств – на 27,7 %, місцевого акцизного податку – на 28,2 %, орендної плати на землю з юридичних осіб – на 26,3 %, єдиного податку – на 29,8 % тощо.

ПОДАТОК НА ДОХОДИ ФІЗИЧНИХ ОСІБ

Податок на доходи фізичних осіб, попри переспрямування його значної частки до державного бюджету, продовжує зберігати позицію найвагомішого за обсягом джерела дохідної частини місцевих бюджетів, – 48,6 %. Причому його частка неухильно збільшується, починаючи з 2015 року, коли й було запроваджено рішення про перерозподіл надходжень з цього джерела між державним і місцевими бюджетами, що призвело до падіння частки на 20,3 в. п. Надходження цього податку склали 23,0 млрд грн, що на 6,8 млрд грн, або на 42,5 %, більше за відповідний показник минулого року.

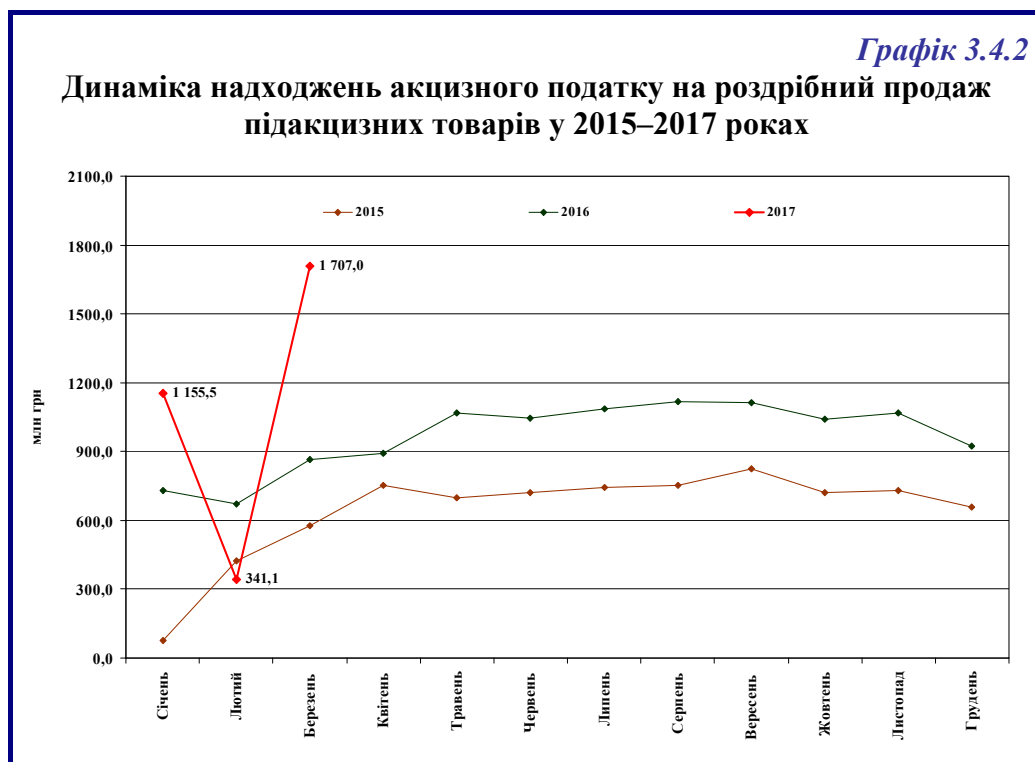
Динаміка надходжень податку на доходи фізичних осіб відображена на діаграмі 3.4.3.

АКЦИЗНИЙ ПОДАТОК НА РОЗДРІБНИЙ ПРОДАЖ ПІДАКЦИЗНИХ ТОВАРІВ ТА ПАЛЬНЕ

У 2015 році було запроваджено таке джерело надходжень місцевих бюджетів, як **акцизний податок на роздрібний продаж підакцизних товарів** (пального, тютюнових і алкогольних виробів). З 2017 року акцизний податок з пального було ліквідовано з одночасним збільшенням ставок загального акцизного податку на пальне. Водночас 8 лютого 2017 року Кабінет Міністрів затвердив постанову № 96 «Деякі питання зарахування частини акцизного податку з виробленого в Україні та ввезеного на митну територію України пального до бюджетів місцевого самоврядування», якою було передбачено зарахування частини зазначеного акцизного податку у розмірі 13,44 %. Відтак, при аналізі надходжень місцевого акцизу враховувалися також показники надходжень акцизу на пальне в частині, яка зараховується до місцевих бюджетів.

У січні – березні 2017 року з вказаного джерела надійшло 3,2 млрд грн, що на 0,9 млрд грн, або на 41,4 %, більше, ніж у 2016 році. Причому у січні акцизний податок на пальне надходив до місцевих бюджетів ще у складі «місцевого» акцизу на роздрібний продаж, а у лютому, коли вищезазначений порядок зарахування частини акцизу на пальне ще не був затверджений, цей податок до місцевих бюджетів не надходив, чим і пояснюється суттєве падіння надходжень. У березні до місцевих бюджетів почала надходити частка акцизу на пальне, яка в цілому сягнула 1,0 млрд грн. Це вирівняло ситуацію з надходженнями «акцизних» коштів до місцевих бюджетів, залишивши акцизний податок четвертим за обсягом податковим джерелом (див. графік 3.4.2)

Відтак, можна стверджувати, що акцизні кошти, які зараховуються до місцевих бюджетів, і надалі лишатимуться стабільним і прогнозованим джерелом доходів, забезпечуючи місцеві бюджети рівномірними місячними надходженнями на рівні 1,0 млрд грн із потенціалом до зростання.

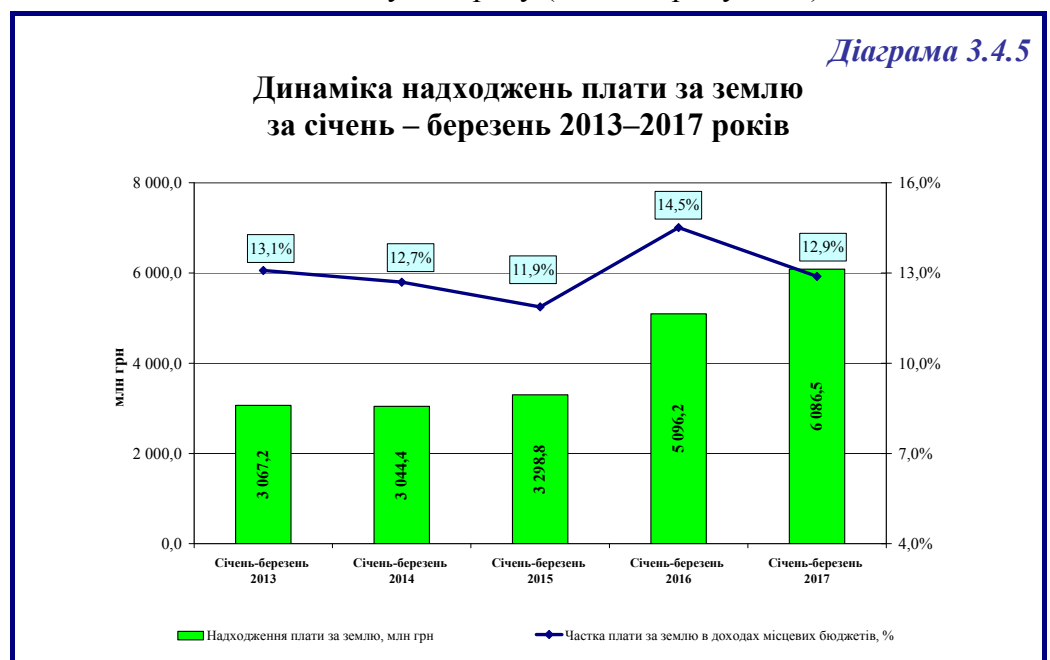
МІСЦЕВІ ПОДАТКИ І ЗБОРИ

За останні три роки **місцеві податки і збори**, до яких віднесено єдиний податок і податки на майно, стали другим за обсягом джерелом наповнення місцевих бюджетів. Їхня частка у загальній структурі доходів останніх у I кварталі 2017 року, як і попереднього року, становила більш ніж чверть, а обсяг – 12,1 млрд грн (див. діаграму 3.4.4).

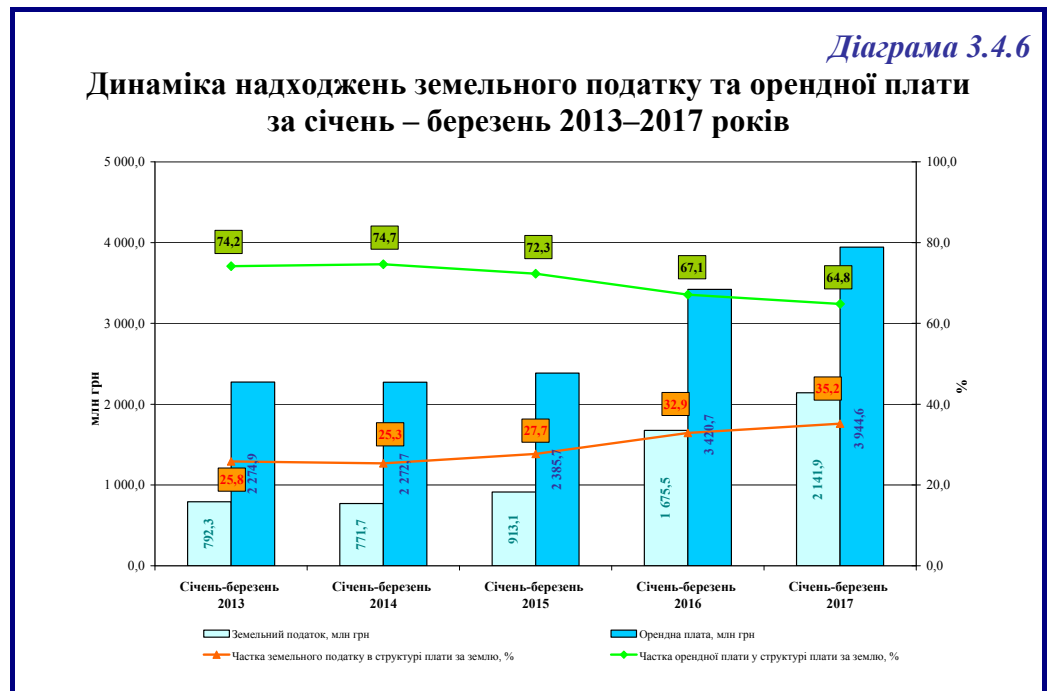

ЗЕМЕЛЬНИЙ ПОДАТОК І ОРЕНДНА ПЛАТА ЗА ЗЕМЛЮ

Основним за обсягом джерелом місцевих податків і другим податковим джерелом для місцевих бюджетів у цілому є податки на майно, зокрема плата за землю: **земельний податок і орендна плата за землю**. Варто зауважити, що після віднесення платежів, які до 2015 року позначалися терміном «плата за землю», до місцевих податків ця назва офіційно не вживається. Її використання зумовлено потребою приведення даних у порівнянні умови. У період, що аналізується, з цього джерела надійшло 6,1 млрд грн, це на 19,4 % більше за відповідний показник минулого року (див. діаграму 3.4.5).

У 2017 році продовжилася тенденція до скорочення частки орендної плати за землю та відповідне збільшення на 2,3 в. п. частки земельного податку, що пов'язано зі збільшенням майже на третину відрахувань земельного податку юридичними особами (див. діаграму 3.4.6).

ЄДИНИЙ ПОДАТОК ДЛЯ СУБ'ЄКТІВ МАЛОГО ПІДПРИЄМНИЦТВА

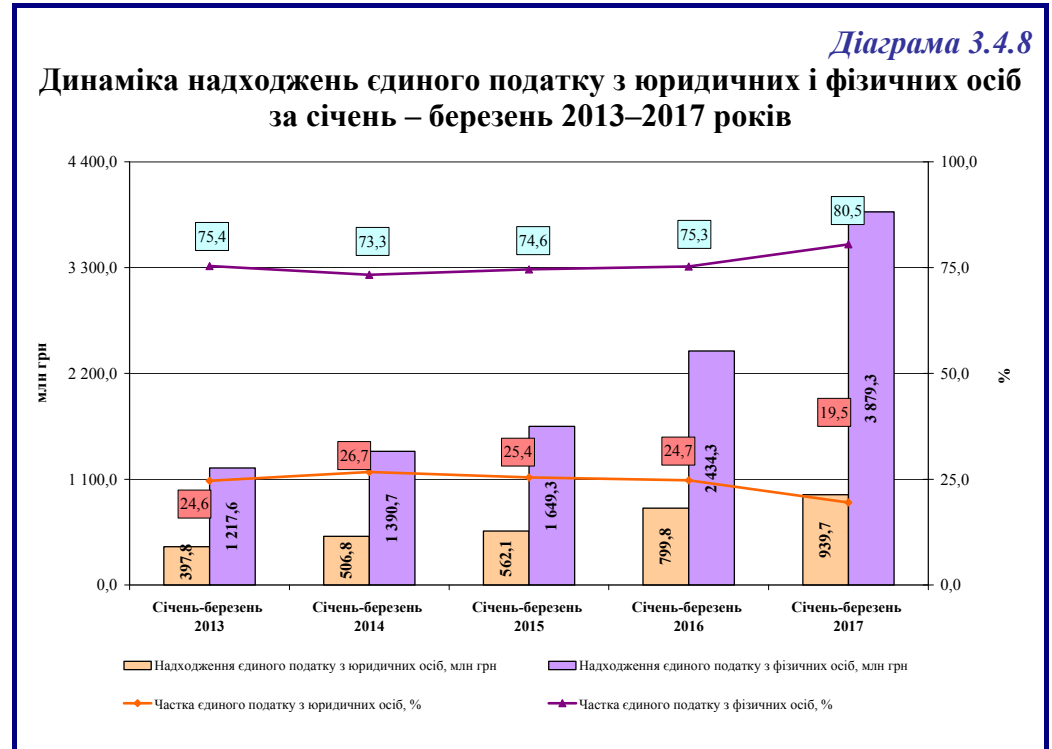
Попри кризові явища в економіці, шостий рік поспіль продовжується зростання обсягів надходжень **єдиного податку для суб'єктів малого підприємництва**. Це зробило зазначений податок другим за обсягом серед місцевих податків і зборів, його було сплачено на суму 5,6 млрд грн, що на 54,2% більше за обсяги надходжень 2016 року⁹ (див. діаграму 3.4.7).

⁹ З урахуванням надходжень сум єдиного податку з сільськогосподарських товаровиробників.

Таке зростання відбулося, зокрема, через зростання з січня 2017 року показника мінімальної заробітної плати до 3 200 грн, який використовується для розрахунку ставок єдиного податку для 2-ї групи єдиноплатників.

На діаграмі 3.4.8 представлена динаміка надходжень єдиного податку з юридичних та фізичних осіб.

Варто зазначити, що з 2015 року до складу єдиного податку включено податок з сільськогосподарських товаровиробників, у яких частка сільськогосподарського товаровиробництва за попередній податковий (звітний) рік дорівнює або перевищує 75,0 %. У I кварталі 2017 року цього податку надійшло 0,8 млрд грн, що майже удвічі більше, ніж у попередньому році. Аналогом цього податку у попередні періоди був фіксований сільськогосподарський податок.

НЕПОДАТКОВІ НАДХОДЖЕННЯ

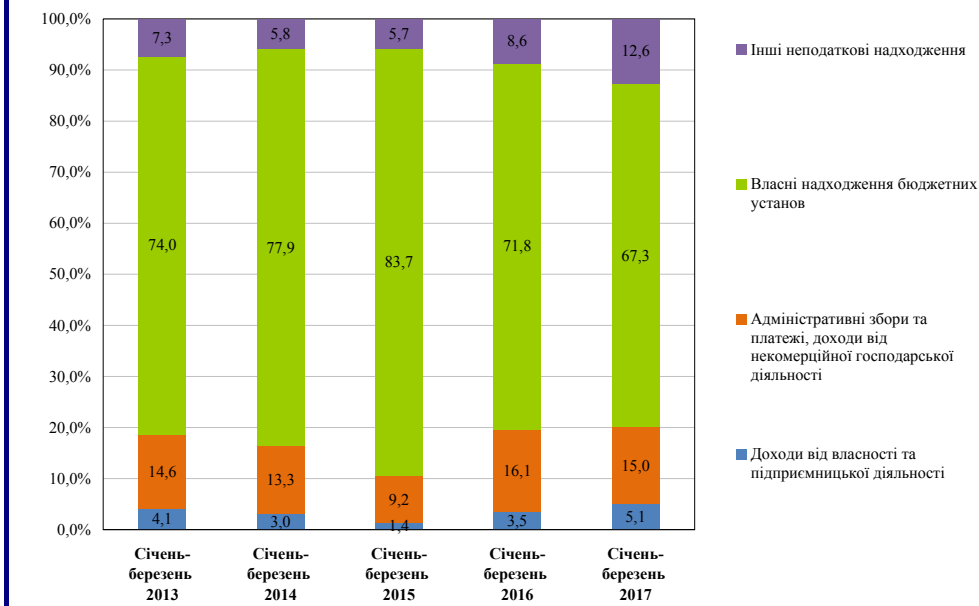
Обсяг **неподаткових надходжень** місцевих бюджетів склав 4,5 млрд грн, що на 2,2 млрд грн, або на 32,3 %, менше за відповідний показник 2015 року. Це пов'язано зі зменшенням власних надходжень бюджетних установ в абсолютному і відносному вимірі.

Відповідно, у структурі неподаткових надходжень відмічається зменшення частки власних надходжень бюджетних установ на 4,4 в. п. та адміністративних зборів та платежів – на 1,2 в. п. та зростання частки двох інших складових: доходів від власності та підприємницької діяльності – на 1,6 в. п. та інших неподаткових надходжень – на 4,0 в. п.

Власні надходження бюджетних установ продовжують бути найбільшою за обсягом статтею неподаткових надходжень до місцевих бюджетів. Їх обсяг становив 3,6 млрд грн, що на 0,4 млрд грн менше аналогічного показника минулого року (див. діаграму 3.4.9).

Діаграма 3.4.9

Структура неподаткових надходжень місцевих бюджетів за січень – березень 2013–2017 років

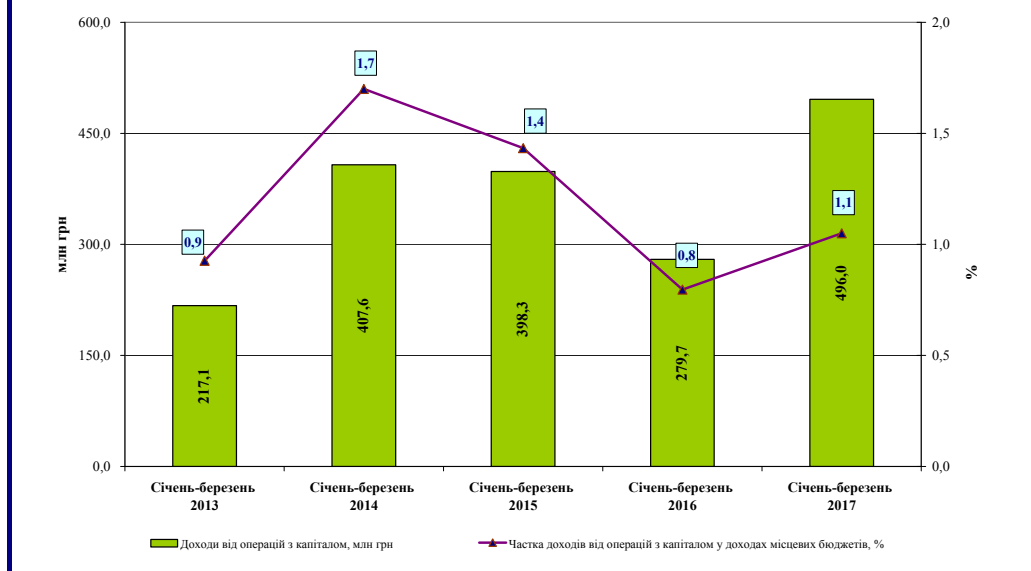

ДОХОДИ ВІД ОПЕРАЦІЙ З КАПІТАЛОМ

У I кварталі 2017 року обсяг доходів від операцій з капіталом виріс в 1,8 раза порівняно з аналогічним періодом попереднього року і становив 0,5 млрд грн. Відповідно, збільшилася й частка доходів від операцій з капіталом у доходах місцевих бюджетів, і вона становила 1,1 % (див. діаграму 3.4.10).

Діаграма 3.4.10

Динаміка доходів від операцій з капіталом за січень – березень 2013–2017 років

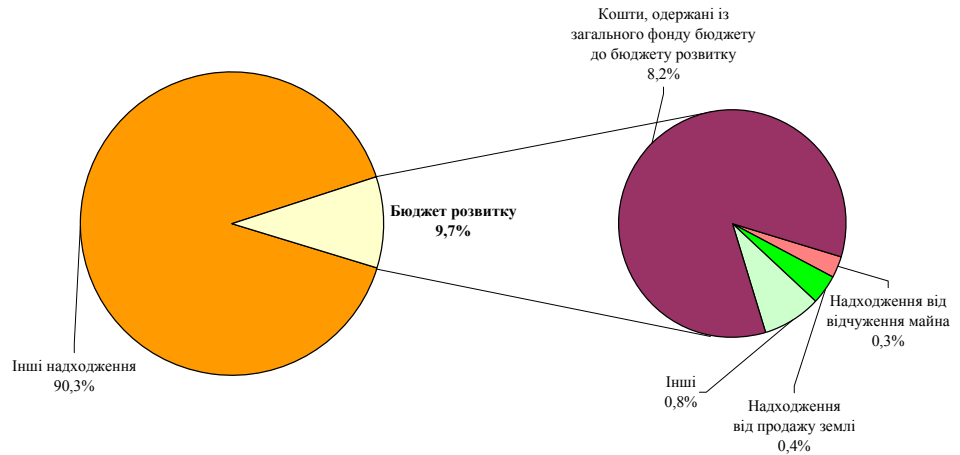

БЮДЖЕТ РОЗВИТКУ

Доходи бюджету розвитку місцевих бюджетів (з урахуванням коштів, одержаних із загального фонду бюджету до бюджету розвитку) у січні – березні 2017 року склали 3,9 млрд грн, що на 0,5 млрд грн, або на 14,6 %, більше від показника 2016 року. Водночас частка доходів бюджету розвитку у загальній структурі доходів місцевих бюджетів дещо зменшилася – на 1,4 в. п. (див. діаграми 3.4.11 і 3.4.12).

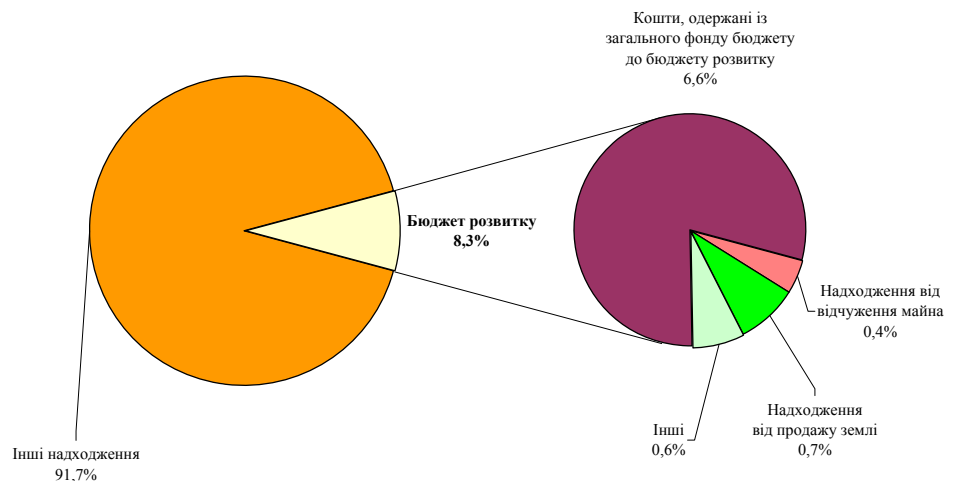
Діаграма 3.4.11

Частка доходів бюджету розвитку за видами надходжень в доходах місцевих бюджетів (без урахування міжбюджетних трансфертів) за січень – березень 2016 року

Діаграма 3.4.12

Частка доходів бюджету розвитку за видами надходжень в доходах місцевих бюджетів (без урахування міжбюджетних трансфертів) за січень – березень 2017 року

Основним джерелом наповнення бюджету розвитку стали кошти, одержані із загального фонду бюджету, – 80,2 % загального обсягу надходжень бюджету розвитку.

Також значними джерелами доходів були надходження від продажу землі (311,9 млн грн, або 8,0 %) та від відчуження майна, що знаходиться у комунальній власності (181,8 млн грн, або 4,7 %).

Надходження від інших видів доходів склали 7,2 % усіх доходів бюджету розвитку місцевих бюджетів.

ВИДАТКИ МІСЦЕВИХ БЮДЖЕТІВ

Обсяг видатків місцевих бюджетів (з урахуванням коштів, що передаються з місцевих бюджетів до державного бюджету) становив 109,5 млрд грн, що більше відповідного показника 2016 року на 67,7 %.

Обсяг видатків місцевих бюджетів (без урахування коштів, що передаються з місцевих бюджетів до державного бюджету) склав майже 108,0 млрд грн, що на 67,5 % перевищує показник попереднього року. Рівень виконання планових показників, затверджених місцевими радами на 2017 рік, становив 25,6 %, при цьому за видатками загального фонду – 28,1 %, спеціального фонду – 10,6 %.

Виконання місцевих бюджетів за видатками характеризують дані, наведені у таблиці 3.4.2.

Таблиця 3.4.2

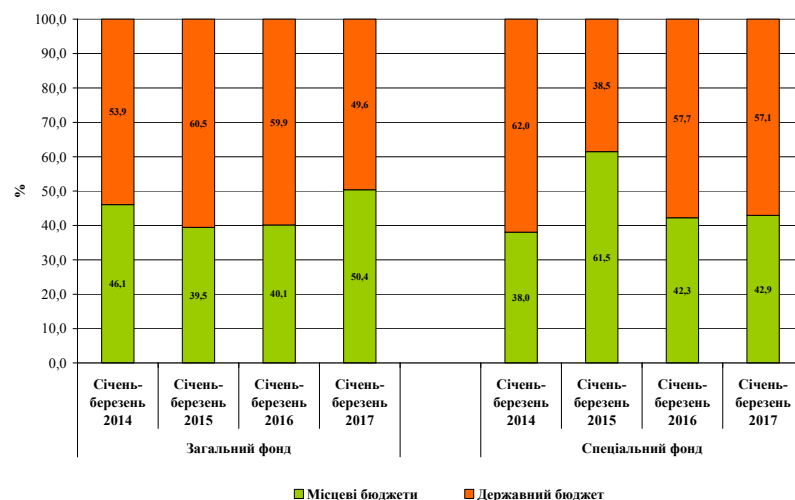
Видатки місцевих бюджетів (без урахування коштів, що передаються з місцевих бюджетів до державного бюджету) за січень – березень 2015–2017 років

Видатки	Факт за січень – березень 2015 року	Факт за січень – березень 2016 року	Затверджено місцевими радами на 2017 рік	Факт за січень – березень 2017 року	Виконання плану, затвердженого місцевими радами, %
Усього, млн грн, у т. ч.:	52 531,2	64 461,6	422 651,4	107 991,1	25,6
– загальний фонд	44 728,0	59 808,0	360 765,6	101 426,8	28,1
– спеціальний фонд	7 803,2	4 653,6	61 885,8	6 564,3	10,6

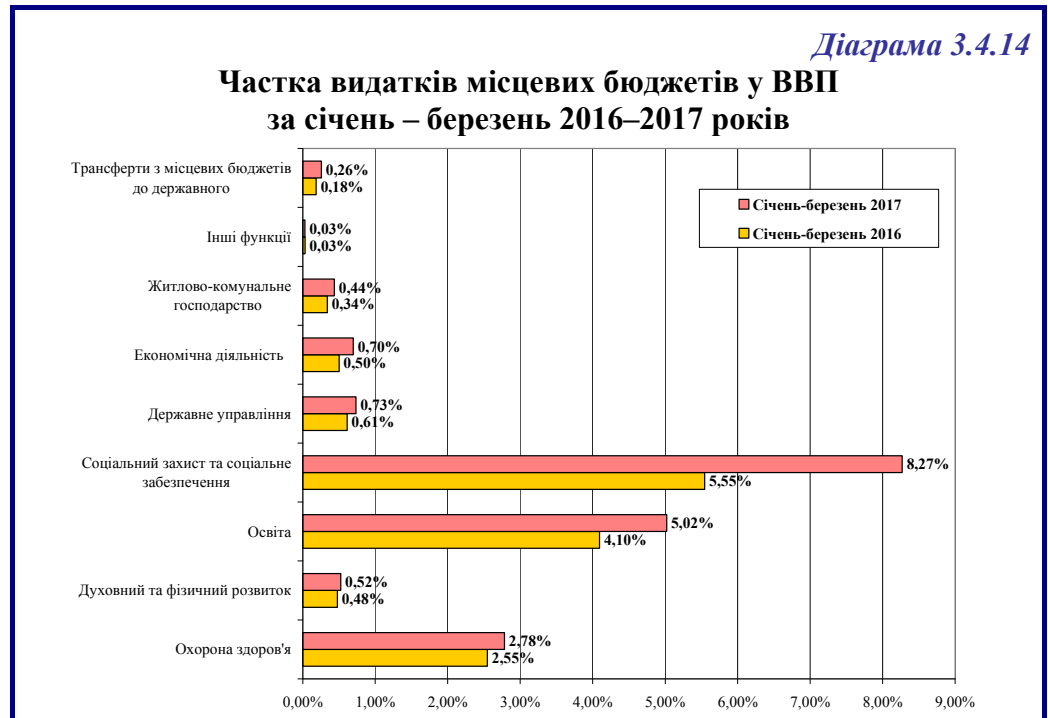
Частка видатків місцевих бюджетів у зведеному бюджеті становила 49,9 %, що на 9,6 в. п. більше, ніж аналогічний показник 2016 року. При цьому частка видатків загального фонду порівняно з відповідним періодом попереднього року зросла на 10,3 в. п. і склала 50,4 %, частка видатків спеціального фонду зросла на 0,6 в. п. до 42,9 % (див. діаграму 3.4.13).

Діаграма 3.4.13

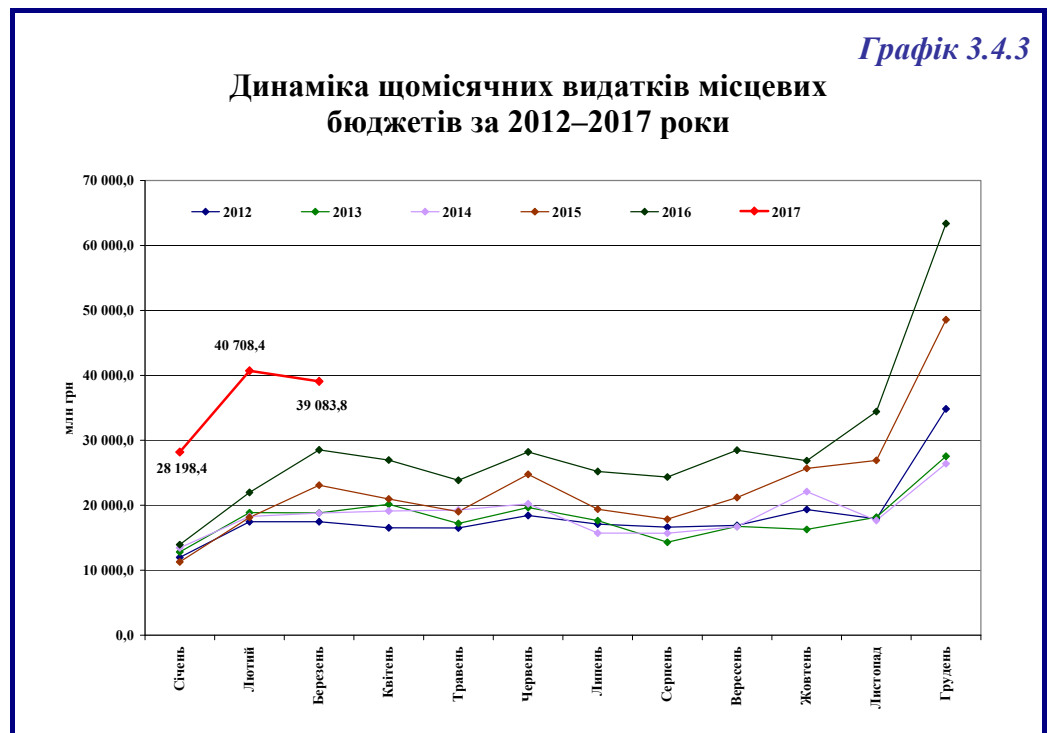
Частки видатків у розрізі фондів державного та місцевих бюджетів у видатках зведеного бюджету за січень – березень 2014–2017 років

Рівень перерозподілу ВВП через місцеві бюджети України¹⁰ за даними I кварталу 2017 року становить 18,75 %, що на 4,42 в. п. більше за відповідний показник попереднього року. Найбільше зростання цього показника спостерігається за видатками на соціальний захист та соціальне забезпечення (+2,72 в. п.) та на освіту (+0,92 в. п.), див. діаграму 3.4.14.

Протягом перших трьох місяців 2017 року щомісячна динаміка видатків місцевих бюджетів ілюструє значне зростання щодо відповідних показників попереднього року, яке дещо сповільнилось у березні (див. графік 3.4.3).

¹⁰ Частка місцевих бюджетів у ВВП.

ЗАГАЛЬНИЙ ТА СПЕЦІАЛЬНИЙ ФОНД

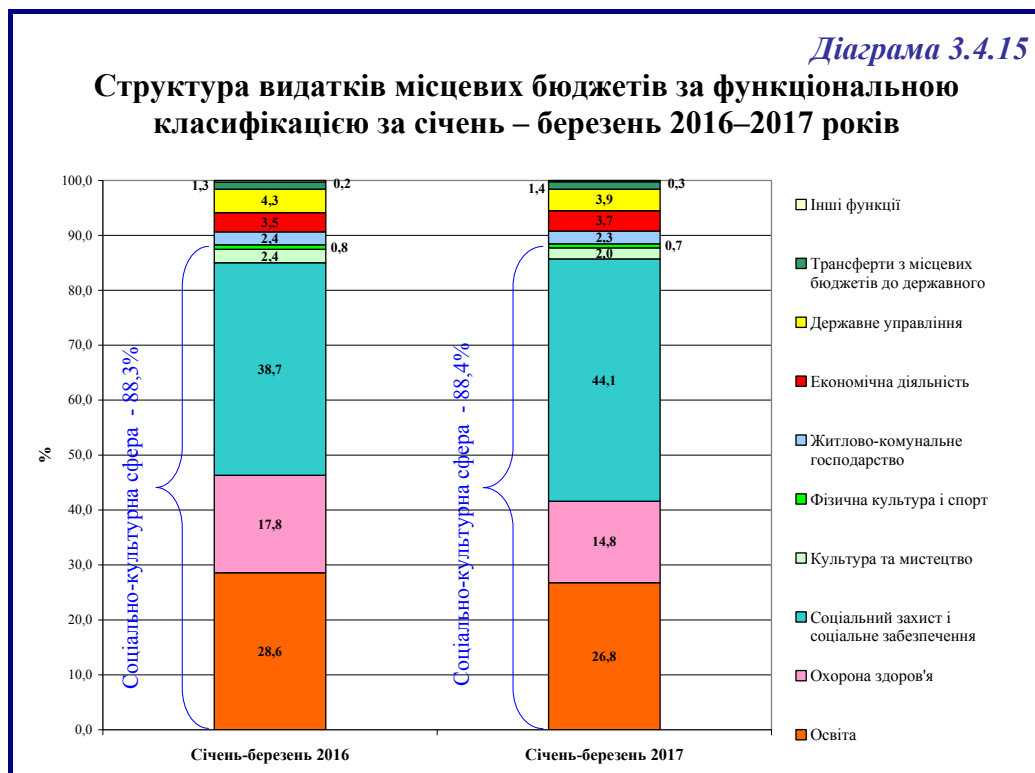
Обсяг видатків загального фонду місцевих бюджетів становив 101,4 млрд грн. Порівняно з відповідним показником минулого року він збільшився на 69,6 %.

Видатки спеціального фонду місцевих бюджетів профінансовано у сумі 6,6 млрд грн, що на 41,1 % більше, ніж аналогічний показник попереднього року.

СТРУКТУРА ВИДАТКІВ ЗА ФУНКЦІОНАЛЬНОЮ КЛАСИФІКАЦІЄЮ

Більшість видатків місцевих бюджетів традиційно спрямовується на соціально-культурну сферу (освіта, охорона здоров'я, соціальний захист і соціальне забезпечення, культура та мистецтво, фізична культура і спорт). У звітному періоді сукупна частка цих видатків у структурі видатків місцевих бюджетів складала 88,4 %, що на 0,1 в. п. більше рівня відповідного періоду попереднього року (див. діаграму 3.4.15).

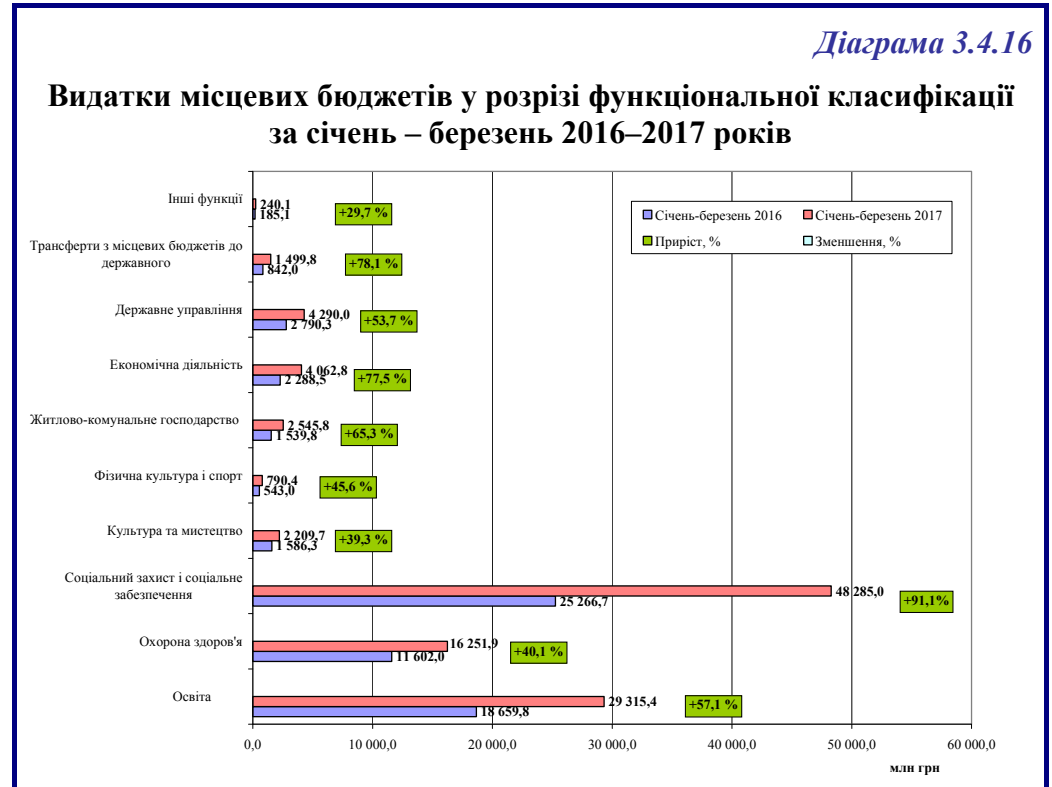
У структурі видатків місцевих бюджетів за функціональною класифікацією найбільші зміни відбулися за видатками на соціальний захист та соціальне забезпечення. Так, їх частка зросла на 5,4 в. п. і склала 44,1 %. Основною статтею, за якою відбулось зростання, стала «Допомога у вирішенні житлового питання». За I квартал 2017 року з місцевих бюджетів на ці видатки було витрачено майже 30,2 млрд грн проти 11,0 млрд грн у відповідному періоді попереднього року. Ці кошти, в основному, були спрямовані на виплату пільг та житлових субсидій населенню. До кінця року на допомогу у вирішенні житлового питання заплановано спрямувати з місцевих бюджетів 43,1 млрд грн.

Частки видатків на охорону здоров'я та на освіту зменшилися, відповідно, на 3,0 в. п. та на 1,8 в. п.

Загальний обсяг видатків на соціально-культурну сферу зріс майже на 68,0 % і склав 96,9 млрд грн. Серед них найбільшими за обсягом є видатки на соціальний захист і соціальне забезпечення – 48,3 млрд грн (або 44,1 %

від усіх видатків місцевих бюджетів), освіту – 29,3 млрд грн (або 26,8 %), охорону здоров'я – 16,3 млрд грн (або 14,8 %) (див. діаграму 3.4.16).

Видатки на державне управління профінансовано у сумі 4,3 млрд грн, що на 53,7 % більше, ніж за січень – березень 2016 року. При цьому їх частка у структурі видатків місцевих бюджетів зменшилася на 0,4 в. п. та становила 3,9 %.

Мало місце зростання видатків на житлово-комунальне господарство (+65,3 %) та на економічну діяльність (+77,5 %). Їх обсяг склав 2,5 млрд грн та 4,1 млрд грн відповідно, а зростання відбулося практично за усіма статтями видатків місцевих бюджетів за цими напрямками.

СТРУКТУРА ВИДАТКІВ ЗА ЕКОНОМІЧНОЮ КЛАСИФІКАЦІЄЮ

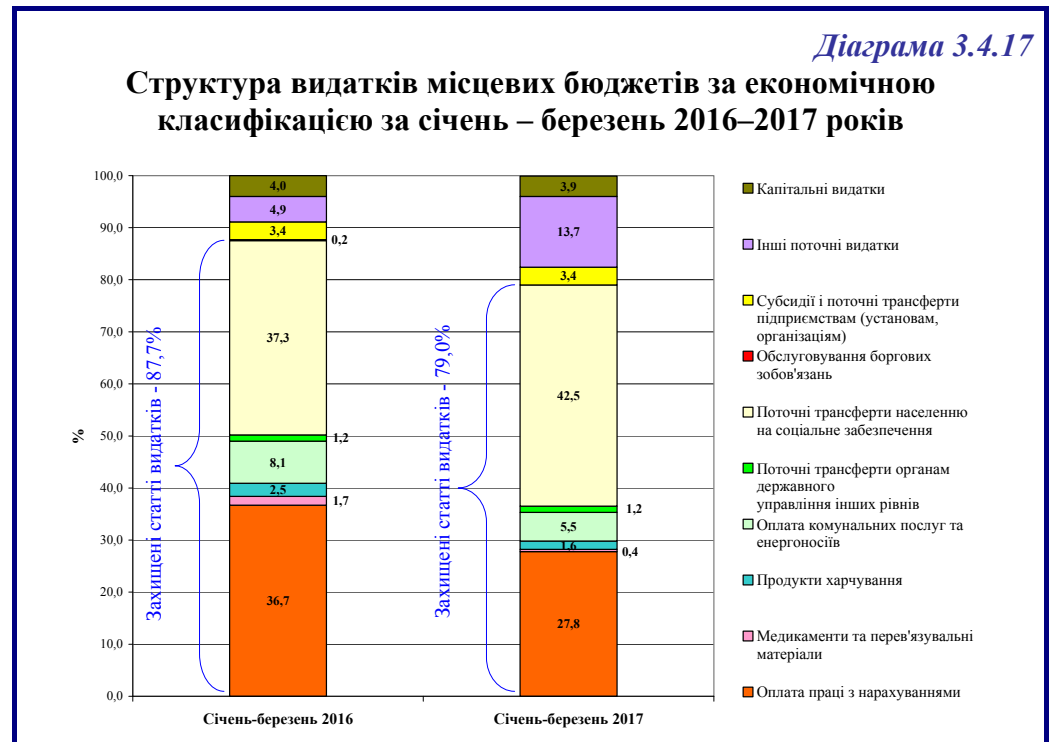
У розрізі економічної класифікації 79,0 % усіх видатків місцевих бюджетів припадало на захищені статті, що менше за відповідний показник 2016 року на 8,7 в. п. (див. діаграму 3.4.17).

Найбільшою серед усіх видатків місцевих бюджетів стала частка на поточні трансферти населенню на соціальне забезпечення. Порівняно з минулим роком вона зросла і становила 42,5 % (у січні – березні 2016 року – 37,3 %). При цьому обсяги цих видатків зросли на 22,2 млрд грн, або на 91,0 %, та склали 46,5 млрд грн.

Наступна за обсягом частка видатків місцевих бюджетів припадає на оплату праці з нарахуваннями: 27,8 %, що на 8,9 в. п. менше, ніж у минулому році.

У січні – березні 2017 року значно зросла частка інших поточних видатків – на 8,8 в. п. до 13,7 %. Це відбулося, в основному, через збільшення видатків за статтею «Окремі заходи по реалізації державних (регіональних) програм, не віднесені до заходів розвитку». Порівняно з відповідним показником минулого року їх обсяг збільшився з 0,7 млрд грн до майже 12,0 млрд грн.

Ще за одним із вагомих видатків місцевих бюджетів – оплата комунальних послуг та енергоносіїв – частка дещо зменшилася: до 5,5 %, або на 2,6 в. п.

У цілому поточні видатки місцевих бюджетів становили 105,2 млрд грн, що на 67,7 % більше, ніж за 2016 рік. Капітальні видатки профінансовано у розмірі 4,3 млрд грн, їх обсяги зросли на 1,7 млрд грн, або на 66,2 % (див. діаграму 3.4.18), водночас частка практично не змінилася.

МІЖБЮДЖЕТНІ ТРАНСФЕРТИ З ДЕРЖАВНОГО БЮДЖЕТУ ДО МІСЦЕВИХ

За даними Державного казначейства України, у першому кварталі 2017 року було перераховано понад 76,0 млрд грн **міжбюджетних трансфертів із державного бюджету до місцевих бюджетів**, що становить 30,3 % від планового річного обсягу. Вся сума надійшла до загального фонду місцевих бюджетів, це становило 31,5 % плану.

Стан перерахування трансфертів з державного бюджету до місцевих характеризують дані, наведені у таблиці 3.4.3.

Таблиця 3.4.3

Міжбюджетні трансферти, що надійшли з державного бюджету до місцевих бюджетів, за січень – березень 2015–2017 років

Міжбюджетні трансферти	Факт за січень – березень 2015 року	Факт за січень – березень 2016 року	План на 2017 рік	Факт за січень – березень 2017 року	Виконання плану, %
Усього, млн грн, у т.ч.:	35 274,1	44 623,5	250 845,9	76 017,8	30,3
– загальний фонд	35 274,1	44 600,6	241 255,5	76 017,8	31,5
– спеціальний фонд	0,0	22,9	9 590,4	0,0	0,0

Поточний рік є третім роком імплементації нової моделі міжбюджетних відносин, запровадженої у грудні 2014 року.

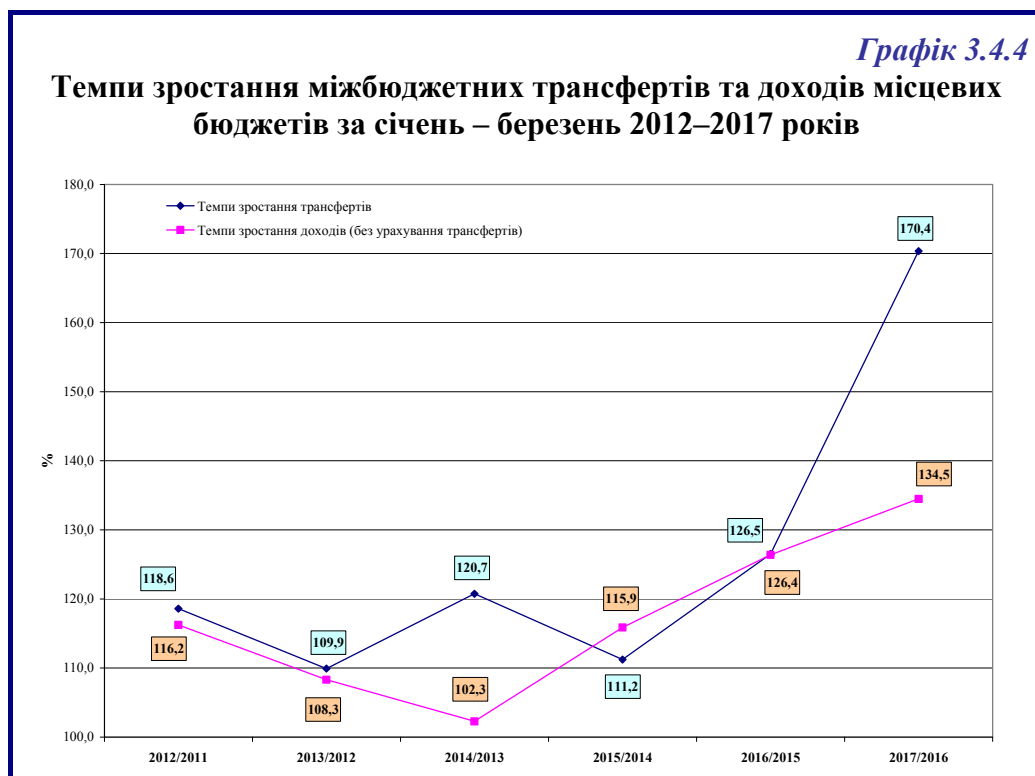
Головною відмінністю нової системи вирівнювання є скасування дотації вирівнювання (вилучення) і запровадження базової (реверсної) дотації, а також освітньої та медичної субвенції.

У 2015–2016 роках діяв механізм, за якого держава шляхом надання спеціальних трансфертів (субвенцій) повністю бере на себе відповідальність щодо фінансового забезпечення поточних видатків установ медичної та освітньої сфери, що належать до повноважень місцевих бюджетів. Однак відповідно до чергових змін Бюджетного кодексу України кошти цих субвенцій у 2017 році мають спрямовуватись виключно на оплату праці з нарахуваннями педагогічних працівників, утримання професійно-технічних навчальних закладів державної та комунальної власності в частині забезпечення видатків на здобуття повної загальної середньої освіти та оплати поточних видатків медичних закладів, крім видатків на оплату комунальних послуг та енергоносіїв. Для фінансування інших видатків цих закладів вперше передбачено додаткову дотацію на фінансування переданих з державного бюджету видатків з утримання закладів освіти та охорони здоров'я.

Частка міжбюджетних трансфертів у структурі доходів місцевих бюджетів за аналізований період становить 61,7 % (див. діаграму 3.4.19), що більше показника минулого року на 5,7 в. п. Більшість трансфертів, що надійшли з державного бюджету, спрямовувалися на соціально-культурну сферу.

Темп зростання обсягів міжбюджетних трансфертів за звітний період є значно вищим за минулорічний показник. Це зростання відбувалося одночасно зі зростанням доходів місцевих бюджетів (див. графік 3.4.4).

БАЗОВА ТА РЕВЕРСНА ДОТАЦІЇ¹¹

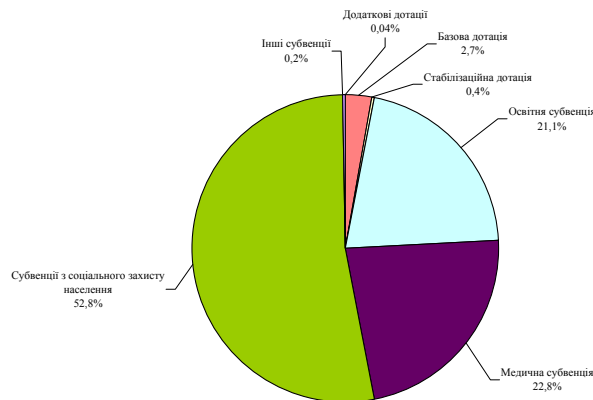
СТРУКТУРА МІЖБЮДЖЕТНИХ ТРАНСФЕРТІВ

Базова дотація за аналізований період була перерахована в обсязі майже 1,5 млрд грн. Надходження до державного бюджету від перерахування **реверсної дотації** склали 1,0 млрд грн.

Загальна частка базової дотації, освітньої та медичної субвенцій у загальному обсязі міжбюджетних трансфертів склала 35,2 % (див. діаграми 3.4.20 та 3.4.21).

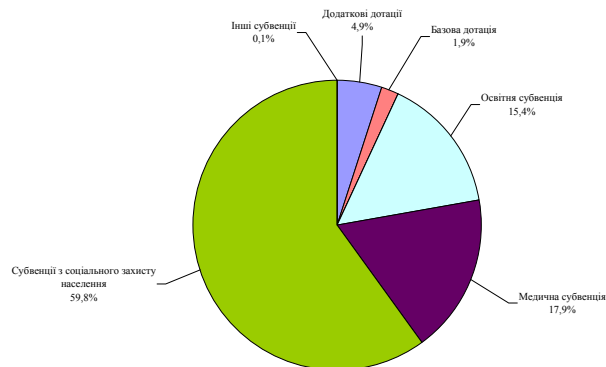
Діаграма 3.4.20

Структура трансфертів, що передаються з державного бюджету до місцевих бюджетів, за січень – березень 2016 року

Діаграма 3.4.21

Структура трансфертів, що передаються з державного бюджету до місцевих бюджетів, за січень – березень 2017 року

¹¹ Для горизонтального вирівнювання податкоспроможності територій з початку 2015 року застосовуються базова та реверсна дотації. Базова дотація – це трансферт із державного бюджету до місцевих бюджетів, а реверсна дотація – це кошти, що передаються до державного бюджету з місцевих бюджетів.

Нова система вирівнювання залежить від індексу податкоспроможності відповідного бюджету, обчисленого у розрахунку на одного жителя. Нормативним вважається середній рівень таких надходжень по Україні на одного жителя $\pm 10\%$. У разі, якщо такий рівень буде перевищено на 10 %, 50 % надлишкових надходжень буде вилучено до державного бюджету (реверсна дотація). Якщо ж виникне зворотна ситуація, і надходження будуть на 10 % менші за середній рівень, то з державного бюджету буде компенсовано лише 80 % суми, необхідної для досягнення цього рівня.

Горизонтальне вирівнювання податкоспроможності місцевих бюджетів здійснюється окремо за податком на доходи фізичних осіб та податком на прибуток. Решта доходів місцевих бюджетів вирівнюванню не підлягають і залишаються у повному розпорядженні органів місцевої влади.

Традиційно у структурі трансфертів переважну частку займають субвенції з соціального захисту населення. За перший квартал 2017 року вони становили 59,8 % від усіх міжбюджетних трансфертів, що надійшли з державного бюджету (у 2016 році ця частка склала 52,8 %).

ІНШІ ДОТАЦІЇ

Законом України «Про Державний бюджет України на 2017 рік» передбачено надання:

- стабілізаційної дотації (річний план складає 2,0 млрд грн) – фінансування не розпочато;
- додаткової дотації з державного бюджету місцевим бюджетам на здійснення переданих з державного бюджету видатків з утримання закладів освіти та охорони здоров'я (річний план складає 14,9 млрд грн) – профінансовано 25,0 %;
- додаткової дотації з державного бюджету місцевим бюджетам на компенсацію втрат доходів місцевих бюджетів унаслідок наданих державою податкових пільг зі сплати земельного податку суб'єктам космічної діяльності (річний план складає 135,2 млн грн) – профінансовано 25,0 %;
- додаткової дотації з державного бюджету міському бюджету міста Славутич на забезпечення утримання соціальної інфраструктури міста (річний план складає 10,0 млн грн) – профінансовано 25,0 %.

МЕДИЧНА ТА ОСВІТНЯ СУБВЕНЦІЇ

На фінансування субвенцій для забезпечення видатків установ медичної та освітньої сфери, які належать до повноважень місцевих бюджетів, було спрямовано 25,3 млрд грн, що складає 23,4 % передбаченого на рік обсягу. Зокрема:

- медична субвенція профінансована у сумі 13,6 млрд грн;
- освітня субвенція – 11,7 млрд грн.

СУБВЕНЦІЇ ІЗ СОЦІАЛЬНОГО ЗАХИСТУ НАСЕЛЕННЯ

Субвенції соціального спрямування за I квартал 2017 року були профінансовані в обсязі 45,5 млрд грн, або 66,9 % річного плану, у т. ч.:

- субвенція на виплату допомоги сім'ям з дітьми, малозабезпеченим сім'ям, інвалідам з дитинства, дітям-інвалідам, тимчасової державної допомоги дітям та допомоги по догляду за інвалідами I чи II групи внаслідок психічного розладу – 12,7 млрд грн, що становить майже 23,6 % від планового показника;
- субвенція на надання пільг та житлових субсидій населенню на оплату електроенергії, природного газу, послуг тепло-, водопостачання і водовідведення, квартирної плати (утримання будинків і споруд та прибудинкових територій), вивезення побутового сміття та рідких нечистот – 32,3 млрд грн, або 68,6 % від планового показника;
- субвенція на надання пільг та житлових субсидій населенню на придбання твердого та рідкого пічного побутового палива і скрапленого газу – 0,3 млрд грн, або 11,9 % від планового показника;
- субвенція на виплату державної соціальної допомоги на дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування, грошового забезпечення батькам-вихователям і прийомним батькам за надання соціальних послуг у дитячих будинках сімейного типу та прийомних сім'ях за принципом «гроші ходять за дитиною», оплату послуг із

здійснення патронату над дитиною та виплату соціальної допомоги на утримання дитини в сім'ї патронатного вихователя – 0,2 млрд грн, або 19,8 % від планового показника.

А також у бюджеті на 2017 рік передбачена нова субвенція:

- на виплату грошової компенсації за належні для отримання жилі приміщення для сімей загиблих осіб, визначених абзацами 5–8 пункту 1 статті 10, а також для осіб з інвалідністю I–II групи, визначених абзацами 11–14 частини другої статті 7 Закону України «Про статус ветеранів війни, гарантії їх соціального захисту», та осіб, які втратили функціональні можливості нижніх кінцівок, інвалідність яких настала внаслідок поранення, контузії, каліцтва або захворювання, одержаних під час безпосередньої участі в антитерористичній операції, та потребують поліпшення житлових умов – 7,0 млн грн, або 2,1 % від планового показника.

ІНШІ СУБВЕНЦІЇ

Згідно з даними Державної казначейської служби України, крім субвенцій соціального спрямування та нових субвенцій, які впроваджено на заміну дотації вирівнювання (медична та освітня субвенції), на 2017 рік передбачено надання місцевим бюджетам 16-ти видів **інших субвенцій** (див. Додаток Б). У цілому було фактично профінансовано лише 5 з них в обсязі 72,0 млн грн, або 6,0 % від загального плану фінансування інших субвенцій на рік. Було профінансовано такі субвенції:

- надання державної підтримки особам з особливими освітніми потребами – 38,1 млн грн, або 18,2 % річного плану;
- придбання медикаментів та виробів медичного призначення для забезпечення швидкої медичної допомоги – 25,1 млн грн, або 18,2 % річного плану;
- придбання витратних матеріалів для закладів охорони здоров'я та лікарських засобів для інгаляційної анестезії – 3,4 млн грн, або 18,2 % річного плану;
- проведення виборів депутатів місцевих рад та сільських, селищних, міських голів – 3,3 млн грн, або 16,3 % річного плану;
- виконання заходів щодо радіаційного та соціального захисту населення міста Жовті Води – 2,1 млн грн, або 25,0 % річного плану.

ТРАНСФЕРТИ З МІСЦЕВИХ БЮДЖЕТІВ ДО ДЕРЖАВНОГО

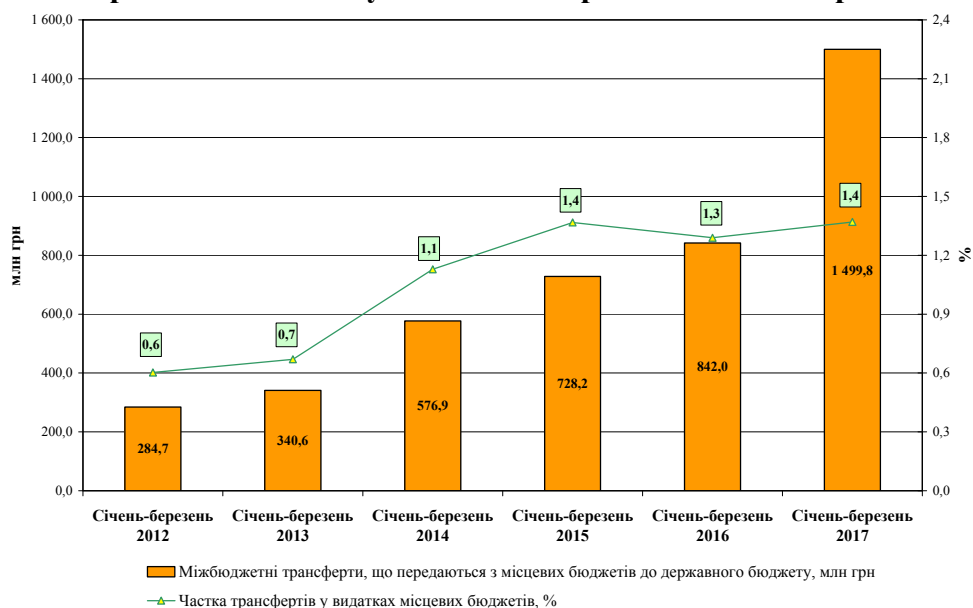
До Державного бюджету України з місцевих бюджетів надійшло 1,5 млрд грн **міжбюджетних трансфертів**, що на 78,1 % більше за відповідний показник попереднього року. При цьому частка трансфертів у загальному обсязі видатків місцевих бюджетів зросла на 0,1 в. п.

Реверсна дотація становила 973,8 млн грн, або 24,8 % від запланованого показника на рік. Крім того, до складу міжбюджетних трансфертів, що надаються з місцевих бюджетів, входять субвенції на виконання програм соціально-економічного та культурного розвитку регіонів. Такі субвенції перераховано в обсязі 526,0 млн грн.

У цілому загальний обсяг трансфертів до державного бюджету щодо аналогічних показників 2016 року збільшився на 657,8 млн грн і склав 1,4 % усіх видатків місцевих бюджетів (див. діаграму 3.4.22).

Діаграма 3.4.22

Динаміка перерахування трансфертів із місцевих бюджетів до державного бюджету за січень – березень 2012–2017 років

**Видатки Державного бюджету за січень-березень 2015-2017 років
за програмною класифікацією**

Видатки у розрізі програмної класифікації	Січень-березень 2015			Січень-березень 2016			Січень-березень 2017		
	План, млн. грн.	Факт, млн. грн.	Виконання річного плану, %	План, млн. грн.	Факт, млн. грн.	Виконання річного плану, %	План, млн. грн.	Факт, млн. грн.	Виконання річного плану, %
Державна судова адміністрація України	3 690,6	777,8	21,1	5 303,0	1 156,2	21,8	8 633,7	1 360,6	15,8
Забезпечення здійснення правосуддя місцевими, апеляційними та вищими спеціалізованими судами	296,9	63,4	21,3	5 069,6	1 126,1	22,2	8 628,7	1 360,4	15,8
Генеральна прокуратура України	2 944,9	575,8	19,6	3 289,7	588,3	17,9	5 025,6	924,6	18,4
Здійснення прокурорсько-слідчої діяльності, підготовка та підвищення кваліфікації кадрів прокуратури	2 944,9	575,8	19,6	3 215,7	582,2	18,1	4 906,1	911,7	18,6
Міністерство внутрішніх справ України	33 463,2	5 921,8	17,7	42 036,6	7 931,2	18,9	49 988,2	10 227,1	20,5
Матеріально-технічне забезпечення Державної прикордонної служби України та утримання її особового складу	4 076,0	887,6	21,8	4 741,2	1 094,7	23,1	6 269,7	1 438,2	22,9
Забезпечення виконання завдань та функцій Національної гвардії України	6 634,7	533,4	8,0	8 243,7	930,8	11,3	8 627,2	1 085,6	12,6
Забезпечення діяльності сил цивільного захисту	3 583,9	993,7	27,7	4 358,6	957,4	22,0	6 403,5	1 476,9	23,1
Забезпечення діяльності підрозділів, установ та закладів Національної поліції України	0,0	0,0		13 667,5	3 487,8	25,5	16 282,2	4 174,8	25,6
Міністерство енергетики та вугільної промисловості України	2 614,2	265,4	10,2	2 014,2	657,8	32,7	2 622,2	505,2	19,3
Реструктуризація вугільної та торфодобувної промисловості	1 553,7	0,0	0,0	655,6	0,0	0,0	847,1	8,5	1,0
Державна підтримка вугледобувних підприємств на часткове покриття витрат із собівартості готової товарної вугільної продукції	0,0	0,0		0,0	0,0		870,0	335,6	38,6
Міністерство економічного розвитку і торгівлі України (із загальнодержавними витратами)	1 542,3	211,9	13,7	3 572,9	223,2	6,2	2 999,3	341,6	11,4
Виконання державних цільових програм реформування та розвитку оборонно-промислового комплексу, розроблення, освоєння і впровадження нових технологій, нарощування наявних виробничих потужностей для виготовлення продукції оборонного призначення	0,0	0,0		785,2	0,0	0,0	785,2	0,0	0,0
Керівництво та управління у сфері статистики	492,6	107,0	21,7	523,9	104,1	19,9	950,2	196,2	20,7
Міністерство закордонних справ України	2 784,7	408,6	14,7	3 030,8	444,3	14,7	4 073,8	622,2	15,3
Функціонування закордонних дипломатичних установ України та розширення мережі власності України для потреб цих установ	2 031,2	310,4	15,3	2 267,1	366,0	16,1	3 039,2	466,5	15,4
Міністерство культури України	2 325,6	474,7	20,4	2 673,0	524,6	19,6	4 201,6	792,7	18,9
Підготовка кадрів для сфери культури і мистецтва вищими навчальними закладами III і IV рівнів акредитації	613,4	124,2	20,3	645,8	139,7	21,6	853,3	187,5	22,0
Фінансова підтримка національних театрів	517,9	121,1	23,4	545,8	134,9	24,7	898,9	213,7	23,8
Забезпечення діяльності національних музеїв, національних і державних бібліотек та культурно-просвітницьких центрів	301,0	65,3	21,7	337,4	74,4	22,0	537,0	107,0	19,9
Міністерство оборони України	41 555,8	7 517,0	18,1	55 970,2	11 738,1	21,0	65 419,7	11 076,9	16,9

Видатки у розрізі програмної класифікації	Січень-березень 2015			Січень-березень 2016			Січень-березень 2017		
	План, млн. грн.	Факт, млн. грн.	Виконання річного плану, %	План, млн. грн.	Факт, млн. грн.	Виконання річного плану, %	План, млн. грн.	Факт, млн. грн.	Виконання річного плану, %
Забезпечення діяльності Збройних Сил України та підготовка військ	31 106,6	6 004,5	19,3	42 773,3	10 239,6	23,9	53 004,6	10 000,5	18,9
Медичне лікування, реабілітація та санаторне забезпечення особового складу Збройних Сил України, ветеранів військової служби та членів їх сімей, ветеранів війни	1 207,2	213,3	17,7	1 737,2	512,7	29,5	1 978,7	417,7	21,1
Підготовка військових фахівців у вищих навчальних закладах, підвищення кваліфікації та перепідготовка військових фахівців і державних службовців, початкова військова підготовка та патріотичне виховання молоді	1 610,4	243,8	15,1	2 023,0	393,8	19,5	2 156,7	477,1	22,1
Розвиток озброєння та військової техніки Збройних Сил України	5 266,0	994,6	18,9	4 713,4	515,2	10,9	6 475,5	102,2	1,6
Будівництво (придбання) житла для військовослужбовців Збройних Сил України	1 140,5	0,7	0,1	687,3	0,2	0,0	751,0	0,0	0,0
Міністерство освіти і науки України (із загальнодержавними витратами)	74 539,3	15 971,4	21,4	71 152,7	15 113,2	21,2	85 628,4	18 912,2	22,1
Підготовка кадрів вищими навчальними закладами I і II рівнів акредитації та забезпечення діяльності їх баз практики	4 907,5	973,3	19,8	5 079,7	1 063,9	20,9	4 769,2	1 057,0	22,2
Підготовка кадрів вищими навчальними закладами III і IV рівнів акредитації та забезпечення діяльності їх баз практики	17 882,7	3 857,4	21,6	18 509,3	4 174,4	22,6	19 944,4	4 670,5	23,4
Виплата академічних стипендій студентам (курсантам) вищих навчальних закладів	0,0	0,0		0,0	0,0		3 985,7	866,8	21,7
Освітня субвенція з державного бюджету місцевим бюджетам	43 483,2	9 337,4	21,5	44 784,0	9 397,7	21,0	52 593,1	11 681,8	22,2
Міністерство охорони здоров'я України (із загальнодержавними витратами)	57 848,7	12 061,7	20,9	56 860,0	11 752,9	20,7	73 237,9	15 573,2	21,3
Проведення епідеміологічного нагляду (спостереження), діяльність лабораторних підрозділів Центру громадського здоров'я та заходи боротьби з епідеміями	0,0	0,0		0,0	0,0		1 473,3	312,8	21,2
Підготовка і підвищення кваліфікації медичних та фармацевтичних, наукових та науково-педагогічних кадрів вищими навчальними закладами III і IV рівнів акредитації	2 398,9	477,9	19,9	3 036,9	558,3	18,4	4 076,9	771,9	18,9
Діагностика і лікування захворювань із впровадженням експериментальних та нових медичних технологій у закладах охорони здоров'я науково-дослідних установ та вищих навчальних медичних закладах Міністерства охорони здоров'я України	802,0	137,9	17,2	819,2	148,2	18,1	1 187,7	196,0	16,5
Забезпечення медичних заходів окремих державних програм та комплексних заходів програмного характеру	4 098,9	1,0	0,0	4 149,0	0,0	0,0	5 949,0	0,0	0,0
Медична субвенція з державного бюджету місцевим бюджетам	46 090,2	10 680,1	23,2	44 316,6	10 169,7	22,9	55 540,1	13 575,0	24,4
Міністерство екології та природних ресурсів України	4 381,0	643,0	14,7	5 003,0	927,3	18,5	6 013,3	1 289,5	21,4
Експлуатація державного водогосподарського комплексу та управління водними ресурсами	1 574,2	293,4	18,6	1 956,9	284,9	14,6	2 484,3	428,1	17,2

Видатки у розрізі програмної класифікації	Січень-березень 2015			Січень-березень 2016			Січень-березень 2017		
	План, млн. грн.	Факт, млн. грн.	Виконання річного плану, %	План, млн. грн.	Факт, млн. грн.	Виконання річного плану, %	План, млн. грн.	Факт, млн. грн.	Виконання річного плану, %
Підтримка у безпечному стані енергоблоків та об'єкта "Укриття" та заходи щодо підготовки до зняття з експлуатації Чорнобильської АЕС	709,7	135,4	19,1	998,2	178,7	17,9	898,3	159,4	17,7
Міністерство соціальної політики України (із загальнодержавними витратами)	88 398,5	20 927,0	23,7	154 251,5	26 589,3	17,2	153 287,0	27 416,3	17,9
Щорічна разова грошова допомога ветеранам війни і жертвам нацистських переслідувань та соціальна допомога особам, які мають особливі та особливі трудові заслуги перед Батьківщиною	882,9	0,0	0,0	874,9	0,0	0,0	1 030,0	0,0	0,0
Виплата соціальних стипендій студентам (курсантам) вищих навчальних закладів	0,0	0,0		0,0	0,0		993,0	116,7	11,8
Соціальний захист громадян, які постраждали внаслідок Чорнобильської катастрофи	2 146,7	331,3	15,4	1 919,7	318,0	16,6	1 919,7	400,9	20,9
Надання щомісячної адресної допомоги внутрішньо переміщеним особам для покриття витрат на проживання, в тому числі на оплату житлово-комунальних послуг	3 360,0	881,7	26,2	2 887,0	858,4	29,7	3 263,7	763,5	23,4
Фінансове забезпечення виплати пенсій, надбавок та підвищень до пенсій, призначених за пенсійними програмами, та дефіциту коштів Пенсійного фонду	0,0	0,0		144 888,6	25 031,6	17,3	141 315,4	25 744,0	18,2
Фонд соціального захисту інвалідів	1 136,1	120,8	10,6	1 219,9	114,4	9,4	1 355,1	38,0	2,8
Субвенція з державного бюджету місцевим бюджетам на виплату державної соціальної допомоги на дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування, грошового забезпечення батькам-вихователям і прийомним батькам за надання соціальних послуг у дитячих будинках сімейного типу та прийомних сім'ях за принципом „гроші ходять за дитиною”, оплату послуг із здійснення патронату над дитиною та виплату соціальної допомоги на утримання дитини в сім'ї патронатного вихователя	581,1	128,8	22,2	769,4	143,7	18,7	850,9	168,6	19,8
Міністерство регіонального розвитку, будівництва та житлово-комунального господарства України (із загальнодержавними витратами)	5 129,4	156,0	3,0	6 347,5	308,6	4,9	13 648,9	93,9	0,7
Державний фонд регіонального розвитку	0,0	0,0		3 000,0	0,0	0,0	3 500,0	0,0	0,0
Субвенція з державного бюджету місцевим бюджетам на формування інфраструктури об'єднаних територіальних громад	0,0	0,0		1 000,0	0,0	0,0	1 500,0	0,0	0,0

Видатки у розрізі програмної класифікації	Січень-березень 2015			Січень-березень 2016			Січень-березень 2017		
	План, млн. грн.	Факт, млн. грн.	Виконання річного плану, %	План, млн. грн.	Факт, млн. грн.	Виконання річного плану, %	План, млн. грн.	Факт, млн. грн.	Виконання річного плану, %
Субвенція з державного бюджету місцевим бюджетам на погашення різниці між фактичною вартістю теплової енергії, послуг з централізованого опалення, постачання гарячої води, централізованого водопостачання та водовідведення, постачання холодної води та водовідведення (з використанням внутрішньобудинкових систем), що вироблялися, транспортувалися та постачалися населенню та/або іншим підприємствам тепlopостачання, централізованого питного водопостачання та водовідведення, які надають населенню такі послуги, та тарифами, що затверджувалися та/або погоджувалися органами державної влади чи місцевого самоврядування	2 900,0	0,0	0,0	0,0	0,0		5 000,0	0,0	0,0
Субвенція з державного бюджету місцевим бюджетам на реалізацію проектів в рамках Надзвичайної кредитної програми для відновлення України	0,0	0,0		350,0	0,0	0,0	2 145,0	0,0	0,0
Міністерство аграрної політики та продовольства України	2 277,0	304,7	13,4	1 515,1	229,0	15,1	9 454,5	628,9	6,7
Фінансова підтримка сільгосптоваровиробників	0,0	0,0		0,0	0,0		4 774,3	0,0	0,0
Міністерство інфраструктури України (із загальнодержавними витратами)	4 413,2	90,5	2,1	698,0	110,8	15,9	913,3	167,0	18,3
Забезпечення діяльності Державної спеціальної служби транспорту	301,6	50,7	16,8	402,6	65,4	16,2	494,4	95,2	19,3
Державне агентство автомобільних доріг України	24 147,3	4 661,9	19,3	19 356,1	1 265,0	6,5	14 862,8	1 833,3	12,3
Розвиток мережі та утримання автомобільних доріг загального користування	4 322,8	682,5	15,8	7 167,6	180,3	2,5	6 591,0	1 167,6	17,7
Виконання боргових зобов'язань за запозиченнями, залученими державою або під державні гарантії на розвиток мережі автомобільних доріг загального користування	19 114,2	3 977,1	20,8	11 945,2	1 082,3	9,1	7 328,9	659,1	9,0
Міністерство молоді та спорту України (із загальнодержавними витратами)	1 153,0	125,0	10,8	1 420,7	207,4	14,6	2 006,3	256,1	12,8
Підготовка і участь національних збірних команд в Паралімпійських і Дефлімпійських іграх	22,3	5,2	23,5	183,9	6,1	3,3	329,9	2,5	0,8
Розвиток фізичної культури, спорту вищих досягнень та резервного спорту	702,8	77,5	11,0	679,2	140,2	20,6	1 089,0	176,2	16,2
Міністерство фінансів України (із загальнодержавними витратами)	179 930,4	31 165,6	17,3	202 436,6	53 971,9	26,7	254 340,7	83 500,3	32,8
Базова дотація	5 358,0	1 315,5	24,6	4 840,3	1 186,0	24,5	5 911,6	1 453,9	24,6
Додаткові дотації з державного бюджету місцевим бюджетам	10,0	0,0	0,0	92,4	17,5	18,9	15 045,2	3 758,9	25,0

Видатки у розрізі програмної класифікації	Січень-березень 2015			Січень-березень 2016			Січень-березень 2017		
	План, млн. грн.	Факт, млн. грн.	Виконання річного плану, %	План, млн. грн.	Факт, млн. грн.	Виконання річного плану, %	План, млн. грн.	Факт, млн. грн.	Виконання річного плану, %
Субвенція з державного бюджету місцевим бюджетам на надання пільг та житлових субсидій населенню на оплату електроенергії, природного газу, послуг тепло-, водопостачання і водовідведення, квартирної плати (утримання будинків і споруд та прибудинкових територій), вивезення побутового сміття та рідких нечистот	24 414,2	2 335,4	9,6	35 000,0	12 385,6	35,4	47 073,7	32 280,7	68,6
Субвенція з державного бюджету місцевим бюджетам на здійснення заходів щодо соціально-економічного розвитку окремих територій	0,0	0,0		1 940,0	0,0	0,0	4 000,0	0,0	0,0
Субвенція з державного бюджету місцевим бюджетам на надання пільг та житлових субсидій населенню на придбання твердого та рідкого пічного побутового палива і скрапленого газу	806,4	45,2	5,6	1 205,2	218,9	18,2	2 482,1	295,0	11,9
Субвенція з державного бюджету місцевим бюджетам на виплату допомоги сім'ям з дітьми, малозабезпеченим сім'ям, інвалідам з дитинства, дітям-інвалідам, тимчасової державної допомоги дітям та допомоги по догляду за інвалідами I чи II групи внаслідок психічного розладу	42 317,7	9 851,0	23,3	45 343,6	10 795,8	23,8	53 929,9	12 725,0	23,6
Обслуговування державного боргу	92 672,5	17 098,6	18,5	99 056,3	27 600,6	27,9	111 338,4	31 387,9	28,2
Міністерство юстиції України	6 481,4	1 048,9	16,2	6 603,2	1 234,2	18,7	8 376,5	1 541,6	18,4
Виконання покарань установами і органами Державної кримінально-виконавчої служби України	0,0	0,0		0,0	0,0		3 612,2	800,5	22,2
Міністерство інформаційної політики України	4,0	0,1	3,2	112,9	16,9	15,0	261,8	39,3	15,0
Виробництво та трансляція телерадіопрограм для державних потреб, збирання, обробка та розповсюдження офіційної інформаційної продукції, фінансування системи державного іновлення України	0,0	0,0		109,0	16,1	14,8	219,6	37,0	16,8
Державне космічне агентство України	2 817,9	514,4	18,3	3 403,4	789,3	23,2	2 920,1	830,7	28,4
Виконання боргових зобов'язань за кредитом, залученим під державну гарантію для реалізації проекту "Створення Національної супутникової системи зв'язку"	2 357,4	454,8	19,3	1 854,4	758,9	40,9	1 497,3	733,1	49,0
Виконання державних цільових програм реформування та розвитку оборонно-промислового комплексу, розроблення, освоєння і впровадження нових технологій, нарощування наявних виробничих потужностей на підприємствах космічної галузі для виготовлення продукції оборонного призначення	0,0	0,0		925,8	0,0	0,0	941,2	0,0	0,0
Служба безпеки України	4 496,2	944,2	21,0	5 565,7	1 145,6	20,6	6 571,3	1 384,9	21,1
Забезпечення заходів у сфері безпеки держави та діяльності органів системи Служби безпеки України	4 077,4	890,9	21,9	5 013,1	1 113,1	22,2	6 079,5	1 340,3	22,0
Національна академія наук України	2 877,4	621,4	21,6	2 665,2	568,7	21,3	3 409,0	764,6	22,4

Видатки у розрізі програмної класифікації	Січень-березень 2015			Січень-березень 2016			Січень-березень 2017		
	План, млн. грн.	Факт, млн. грн.	Виконання річного плану, %	План, млн. грн.	Факт, млн. грн.	Виконання річного плану, %	План, млн. грн.	Факт, млн. грн.	Виконання річного плану, %
Фундаментальні дослідження, прикладні наукові і науково-технічні розробки, виконання робіт за державними цільовими програмами і державним замовленням, підготовка наукових кадрів, фінансова підтримка розвитку наукової інфраструктури та наукових об'єктів, що становлять національне надбання, забезпечення діяльності наукових бібліотек	2 729,1	588,8	21,6	2 508,8	536,0	21,4	3 204,9	721,9	22,5
Національна академія медичних наук України	1 403,1	301,9	21,5	1 552,7	336,6	21,7	1 762,9	321,4	18,2
Діагностика і лікування захворювань із впровадженням експериментальних та нових медичних технологій, спеціалізована консультативно-поліклінічна допомога, що надається науково-дослідними установами Національної академії медичних наук України	1 078,5	208,4	19,3	1 182,6	262,8	22,2	1 123,1	252,8	22,5
Національна академія аграрних наук України	592,3	136,8	23,1	539,7	135,7	25,1	763,2	204,8	26,8
Фундаментальні дослідження, прикладні наукові і науково-технічні розробки, виконання робіт за державними цільовими програмами і державним замовленням у сфері агропромислового комплексу, підготовка наукових кадрів, фінансова підтримка технічного забезпечення наукових установ, розвитку наукової інфраструктури та об'єктів, що становлять національне надбання	557,8	129,2	23,2	503,6	128,3	25,5	716,7	193,1	26,9
Інші головні розпорядники	17 956,5	2 943,8	16,4	14 140,2	2 192,3	15,5	23 659,5	3 950,9	16,7
Усього	569 768,0	108 771,2	19,1	671 514,8	140 158,5	20,9	804 081,5	184 559,7	23,0

**Стан перерахування субвенцій із державного бюджету місцевим бюджетам
за січень - березень 2017 року**

(тис. грн.)

Назва	Загальний фонд		Спеціальний фонд		Разом	
	План	Факт	План	Факт	План	Факт
Субвенція з державного бюджету місцевим бюджетам на виплату допомоги сім'ям з дітьми, малозабезпеченим сім'ям, інвалідам з дитинства, дітям-інвалідам, тимчасової державної допомоги дітям та допомоги по догляду за інвалідами I чи II групи внаслідок психічного розладу	53 929 901,3	12 725 007,3	0,0	0,0	53 929 901,3	12 725 007,3
Субвенція з державного бюджету місцевим бюджетам на надання пільг та житлових субсидій населенню на оплату електроенергії, природного газу, послуг тепло-, водопостачання і водовідведення, квартирної плати (утримання будинків і споруд та прибудинкових територій), вивезення побутового сміття та рідких нечистот	47 073 700,0	32 280 659,5	0,0	0,0	47 073 700,0	32 280 659,5
Субвенція з державного бюджету місцевим бюджетам на надання пільг та житлових субсидій населенню на придбання твердого та рідкого пічного побутового палива і скрапленого газу	2 482 113,7	294 978,4	0,0	0,0	2 482 113,7	294 978,4
Субвенція з державного бюджету місцевим бюджетам для реалізації проєктів в рамках Надзвичайної кредитної програми для відновлення України	595 000,0	0,0	1 550 000,0	0,0	2 145 000,0	0,0
Субвенція з державного бюджету міському бюджету міста Жовті Води на виконання заходів щодо радіаційного та соціального захисту населення міста Жовті Води	8 480,1	2 120,0	0,0	0,0	8 480,1	2 120,0
Субвенція з державного бюджету місцевим бюджетам на придбання медикаментів та виробів медичного призначення для забезпечення швидкої медичної допомоги	137 992,3	25 089,6	0,0	0,0	137 992,3	25 089,6
Субвенція з державного бюджету місцевим бюджетам на формування інфраструктури об'єднаних територіальних громад	500 000,0	0,0	1 000 000,0	0,0	1 500 000,0	0,0
Субвенція з державного бюджету місцевим бюджетам на придбання ангиографічного обладнання	150 000,0	0,0	0,0	0,0	150 000,0	0,0
Субвенція з державного бюджету місцевим бюджетам на відшкодування вартості лікарських засобів для лікування окремих захворювань	500 000,0	0,0	0,0	0,0	500 000,0	0,0
Субвенція з державного бюджету місцевим бюджетам на придбання витратних матеріалів для закладів охорони здоров'я та лікарських засобів для інгаляційної анестезії	18 972,6	3 449,6	0,0	0,0	18 972,6	3 449,6
Субвенція з державного бюджету місцевим бюджетам на модернізацію та оновлення матеріально-технічної бази професійно-технічних навчальних закладів	50 000,0	0,0	0,0	0,0	50 000,0	0,0
Освітня субвенція з державного бюджету місцевим бюджетам	52 593 109,7	11 681 847,6	0,0	0,0	52 593 109,7	11 681 847,6
Медична субвенція з державного бюджету місцевим бюджетам	55 540 108,4	13 574 955,4	0,0	0,0	55 540 108,4	13 574 955,4
Субвенція з державного бюджету місцевим бюджетам на здійснення заходів щодо соціально-економічного розвитку окремих територій	1 500 000,0	0,0	2 500 000,0	0,0	4 000 000,0	0,0
Субвенція з державного бюджету місцевим бюджетам на реформування регіональних систем охорони здоров'я для здійснення заходів з виконання спільного з Міжнародним банком реконструкції та розвитку проєкту "Поліпшення охорони здоров'я на службі у людей"	0,0	0,0	500 000,0	0,0	500 000,0	0,0
Субвенція з державного бюджету місцевим бюджетам на фінансування заходів соціально-економічної компенсації ризику населення, яке проживає на території зони спостереження	137 499,5	0,0	0,0	0,0	137 499,5	0,0
Субвенція з державного бюджету місцевим бюджетам на надання державної підтримки особам з особливими освітніми потребами	209 458,3	38 083,0	0,0	0,0	209 458,3	38 083,0
Субвенція з державного бюджету місцевим бюджетам на виплату державної соціальної допомоги на дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування, грошового забезпечення батькам-вихователям і прийомним батькам за надання соціальних послуг у дитячих будинках сімейного типу та прийомних сім'ях за принципом "гроші ходять за дитиною", оплату послуг із здійснення патронату над дитиною та виплату соціальної допомоги на утримання дитини в сім'ї патронатного вихователя	850 922,6	168 602,5	0,0	0,0	850 922,6	168 602,5

Назва	Загальний фонд		Спеціальний фонд		Разом	
	План	Факт	План	Факт	План	Факт
Субвенція з державного бюджету місцевим бюджетам на виплату грошової компенсації за належні для отримання жилі приміщення для сімей загиблих осіб, визначених абзацами 5 - 8 пункту 1 статті 10, а також для осіб з інвалідністю I - II групи, визначених абзацами 11 - 14 частини другої статті 7 Закону України "Про статус ветеранів війни, гарантії їх соціального захисту", та осіб, які втратили функціональні можливості нижніх кінцівок, інвалідність яких настала внаслідок поранення, контузії, каліцтва або захворювання, одержаних під час безпосередньої участі в антитерористичній операції, та потребують поліпшення житлових умов	329 812,8	7 016,1	0,0	0,0	329 812,8	7 016,1
Субвенція з державного бюджету місцевим бюджетам на погашення різниці між фактичною вартістю теплової енергії, послуг з централізованого опалення, постачання гарячої води, централізованого водопостачання та водовідведення, постачання холодної води та водовідведення (з використанням внутрішньобудинкових систем), що вироблялися, транспортувалися та постачалися населенню та/або іншим підприємствам тепlopостачання, централізованого питного водопостачання та водовідведення, які надають населенню такі послуги, та тарифами, що затверджувалися та/або погоджувалися органами державної влади чи місцевого самоврядування	1 500 000,0	0,0	3 500 000,0	0,0	5 000 000,0	0,0
Субвенція з державного бюджету місцевим бюджетам на проведення виборів депутатів місцевих рад та сільських, селищних, міських голів	20 000,0	3 251,7	0,0	0,0	20 000,0	3 251,7
Субвенція з державного бюджету міському бюджету міста Дніпра на завершення будівництва метрополітену у м. Дніпрі	108 088,0	0,0	540 440,0	0,0	648 528,0	0,0
Субвенція з державного бюджету міським бюджетам мм. Дніпра, Києва, Львова та Одеси на проведення робіт, пов'язаних зі створенням і забезпеченням функціонування центрів надання адміністративних послуг у форматі "Прозорий офіс"	63 562,1	0,0	0,0	0,0	63 562,1	0,0
Усього субвенцій	218 298 721,4	70 805 060,8	9 590 440,0	0,0	227 889 161,4	70 805 060,8